Condor Rapporten 650

Michel Theysstraat te Diest
proefsleuvenonderzoek

T. Deville en S. Houbrechts

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL RESEARCH

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave ... *3*

2. Colofon ... *5*

3 Beschrijvend gedeelte ... *6*

3.1. Administratieve gegevens ... **6**

3.2. Archeologische voorkennis ... **8**

3.3. Onderzoekskader ... **25**

3.3.1. Vraagstelling ... 25

3.3.2. Randvoorwaarden ... 29

3.4. Werkwijze en strategie ... **29**

3.4.1. Motivering onderzoeksstrategie ... 29

3.4.2. Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal ... 29

3.5. Toekomstige ontwikkeling ... **37**

4. Assessmentrapport ... *42*

4.1. Methoden, technieken en criteria ... **42**

4.2. Bodemkundige opbouw van het plangebied ... **43**

4.3. Assessment sporen en lagen ... **50**

Werkput 1 ... 50

Werkput 2 ... 51

Werkput 3 ... 52

Werkput 4 ... 52

Werkput 5 ... 54

Werkput 6 ... 55

Werkput 7 ... 56

Werkput 8 ... 58

Werkput 9 ... 59

Werkput 10 ... 60

Werkput 11 ... 62

Werkput 12 ... 64

Werkput 13 69
Werkput 14 72

4.4. Assessment vondsten en stalen 73
4.4.1. Assessment Vondsten 73
Aardewerk 73
Roodbakkend aardewerk 73
Steengoed 76
Witbakkend aardewerk 78
Majolica 79
Grijsbakkend aardewerk 80
Metaal 80
Dierlijk bot 81
4.4.2. Assessment Stalen 82
4.4.3. Conservatie assessment 82

5. Besluit 83

5.1. Assessment van het onderzocht gebied 83

5.2. Potentieel op kennisvermeerdering 98

5.3. Aanbevelingen 98

6. Samenvatting 101

9. Bibliografie 103

Bijlagen:

Bijlage 1: Plannen- en tekeninglijst
Bijlage 2: Allesporenkaarten
Bijlage 3: Maaiveld- en vlakhoogtes
Bijlage 4: Profielen en coupes
Bijlage 5: Sporenlijst
Bijlage 6: Vondstenlijst
Bijlage 7: Fotolijst
Bijlage 8: Boorbeschrijving
Bijlage 9: Referentieprofielen
Bijlage 10: Velddagboek

2. Colofon

Condor Rapporten 650
Michel Theysstraat te Diest, Gemeente Diest
Nota. Proefsleuvenonderzoek
Een uitgesteld traject

ISSN-nummer: 2034-6387

Auteurs: T. Deville & S. Houbrechts
Foto's en tekeningen: Condor Archaeological Research bvba, tenzij anders vermeld

Condor Archaeological Research, Hasselt, februari 2021.

Condor Archaeological Research bewaart op een beveiligde wijze enkel informatie over opdrachtgevers en initiatiefnemers met specifieke doelen. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Gegevens worden op vraag van de opdrachtgevers of initiatiefnemers aangepast of gewist.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgevers. Voor alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Indien u gebruik wenst te maken van enig materiaal gelieve hiervoor ons te contacteren via info@condorarch.be

Condor Archaeological Research BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13

3500 Hasselt

Tel 0032 (0)11 247 810

E-mail: info@condorarch.be

www.archeologienota.com

3 Beschrijvend gedeelte

3.1. Administratieve gegevens

Projectcode	2020I318
Aanvangsmelding onderzoek	ID 4086
Identificatie bekrachtigde archeologienota met het programma van maatregelen betreffende het uitgesteld traject	ID 12.782 ID 12.783
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	Condor Archaeological Research bvba (OE/ERK/Archeoloog/2016/0107), Bedrijfsstraat 10, 3500 HASSELT
Provincie	Vlaams-Brabant
Gemeente	Diest
Deelgemeente	Diest
Plaats	Michel Theysstraat
Toponiem	/
Bounding Box	**X:** 198037.26 **Y:** 186585.73 **X:** 198128.31 **Y:** 186695.42
Kadastrale gegevens	Gemeente: **Diest** Afdeling: **1** Sectie: **A** Nrs.: **1441E, 1440X, 1440Y, 1440P, 1440W, 1483A en 1440Z**
Kaartblad	/
Kadasterkaart	

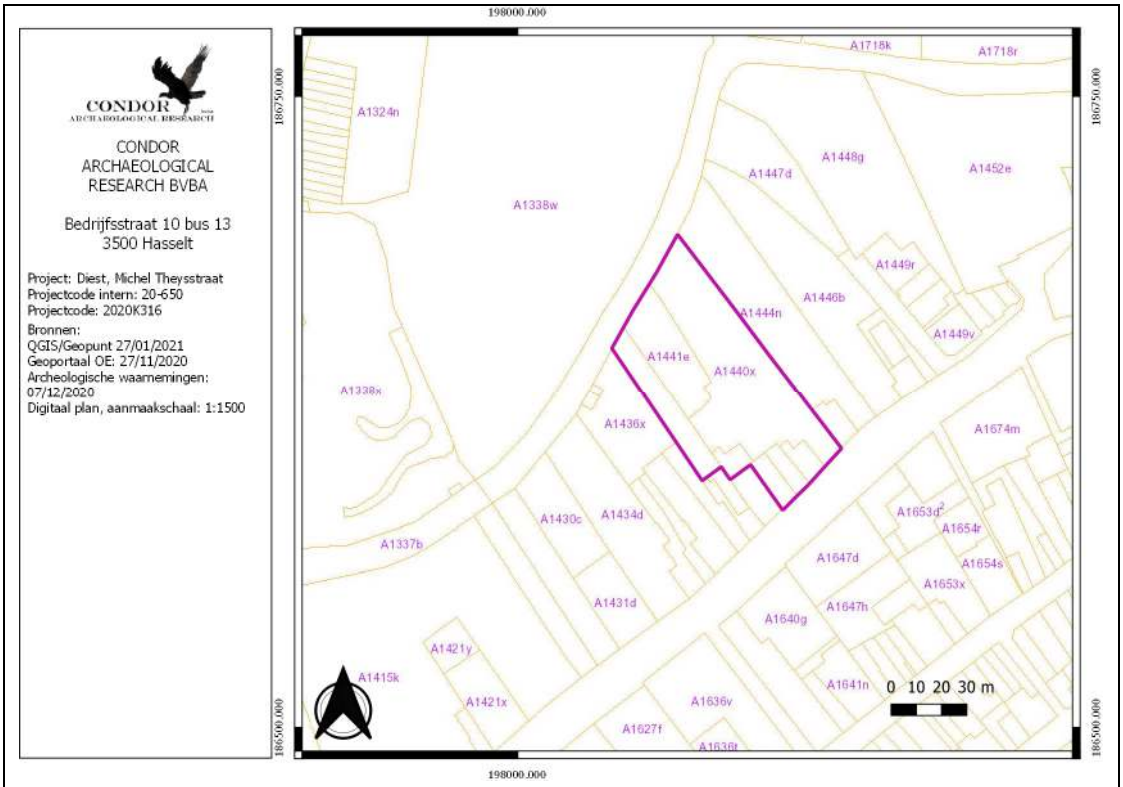

Topografische kaart

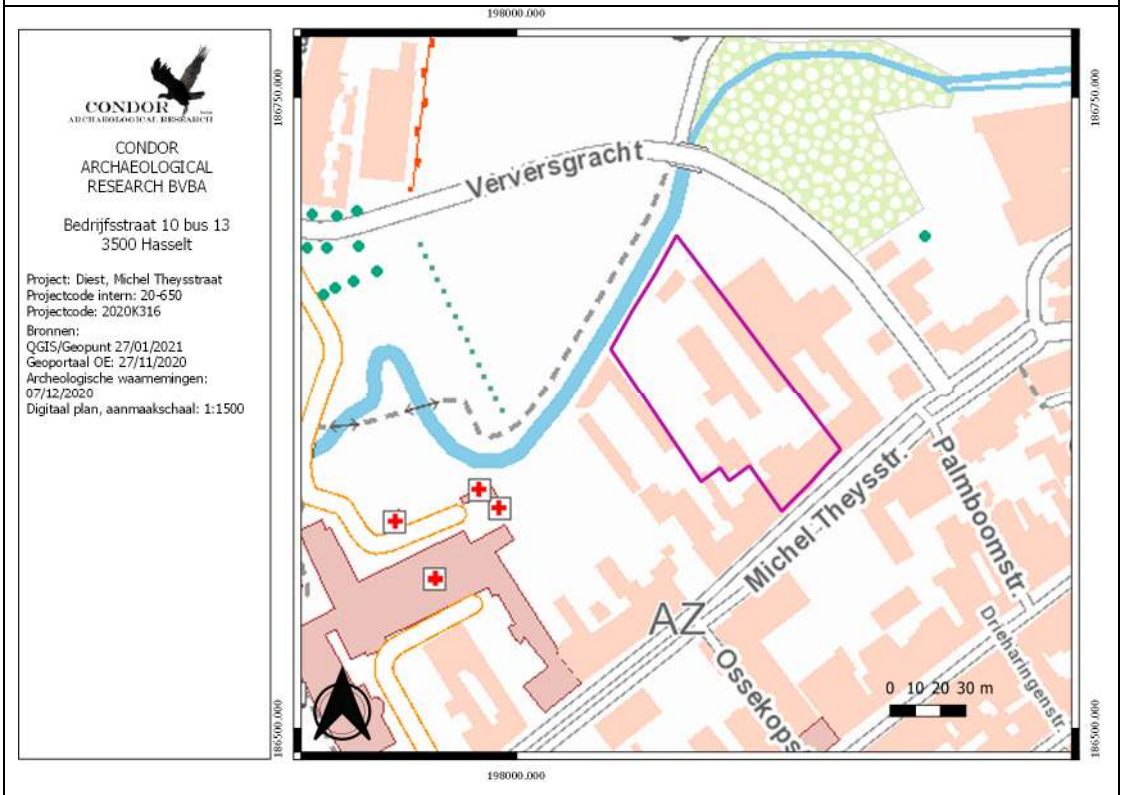

Datum uitvoering	7/12/2020 – 11/12/2020

3.2. Archeologische voorkennis

We moeten al terug gaan naar 2017 wanneer er voor een nagenoeg gelijkaardige ontwikkeling binnen het plangebied een archeologienota (ID. 3610) wordt opgemaakt om te voegen bij de stedenbouwkundige aanvraag. De aflijning was toen een beetje anders, perceel 1483A was namelijk niet mee opgenomen binnen de ontwikkeling.

Aangezien het merendeel van de onderzoeksgegevens van die toenmalige archeologienota zijn opgenomen in twee latere archeologienota's, gaan we hier niet verder op deze oudste versie in.

In 2019 worden binnen het plangebied twee archeologienota's opgemaakt (ID. 12.782 en ID 12.783). Beide dossiers zijn identiek, met als enige verschil dat één archeologienota is opgemaakt voor de verkavelingsvergunning (omdat perceel 1483A ook mee bij de ontwikkeling is opgenomen was er een verkavelingsvergunning nodig). De andere archeologienota is opgemaakt voor het stedenbouwkundige luik.

De beschrijving van de toekomstige werken kan u aantreffen in hoofdstuk 3.5, deze worden hier niet besproken.

Geomorfologisch gezien ligt het plangebied binnen het Demerbekken. Het Demerbekken vormt de grens tussen de Kempen in het noorden, het Heuvelland van Lummen naar het oosten en het Hageland ten zuidwesten van het plangebied. Op het Digitale Hoogtemodel is te zien hoe het beekdal van de Demer ter hoogte van Diest vernauwd. De huidige Demerloop, loopt op circa 300 m ten noorden van het plangebied. Dit zijn echter antropogeen aangelegde lopen, die niet op het laagste punt van de vallei lopen. Het laagste punt situeert zich namelijk ter hoogte van de voormalige Demerloop die tegen de noordwestelijke grens van het plangebied loopt.
Binnen het plangebied worden amper hoogteverschillen waargenomen. Het hoogteverschil over een afstand van 100 m bedraagt 40 cm. Het hoogste punt binnen het plangebied situeert zich achter de bestaande woningen op circa 40 m van de Michel Theysstraat. Dit punt ligt 30 cm hoger dan de Michel Theysstraat. Richting de Demer bedraagt het hoogteverschil circa 40 cm.

Volgens de Tertiair geologische kaart komen in de diepe ondergrond mariene afzettingen voor die behoren tot de Formatie van Diest. Deze sedimenten bestaan uit glauconiet en micarijk groen tot bruin heterogeen zand met daarin meerdere grindlagen, zandsteenbanken en kleirijke horizonten.

De Quartairgeologische kaart indiceert de aanwezigheid van alluviale Demerafzettingen. Deze afzettingen dateren uit het Holoceen en kunnen textureel werkelijk uit alles bestaan. Dit heeft te maken met de verscheidenheid van de afzettingen uit de bovenloop. Zo zijn er zandige en grindige afzettingen die afkomstig zijn van het Kempisch plateau. Lemige afzettingen zijn dan weer afkomstig van de Leemstreek.

Volgens de Bodemkaart heeft er binnen der grenzen van het plangebied geen kartering plaats gevonden omwille van de aanwezige bebouwing. Ook kan er niet geëxtrapoleerd worden op basis van aangrenzende bodemeenheden, rondom Diest komen namelijk vergraven gronden voor.

Volgens de overlevering zou de H. Remigius in de 6e eeuw een kerkje hebben opgericht ter ere van zijn leermeester, de H. Sulpitius (570 - 644/647) te Diest.

De oudste historische vermelding dateert pas uit 837(?)/877. "*Dioste*" beschrijft men als hoofdplaats van de "*pagus Diestenis*", namelijk een graafschap binnen het Karolingische rijk.[1] Diest zou afkomstig zijn van de Indogermaanse stam "*dheus*", hetgeen goddelijk en/of heilig betekent. Het achtervoegsel "-t" betekent nederzetting. De betekenis zou dan zijn "nederzetting bij heilig water".[2]

Wat later, in 908-915 geniet de Demer haar eerste vermelding als *Tamera/Temera*. Het is een samenstelling van *tam* en *ara,* namelijk zwart of donkerkleurig en water. Demer zou dan willen zeggen donkerkleurige rivier. Opmerkelijk is dat een bijrivier te Molenstede "Zwartwater" heet en een andere de "Zwartebeek". Voor de zwarte kleur zou mogelijk een verklaring kunnen gezocht worden in de bodemafzettingen. Specifiek dat van turf, dat nog tot in de 17e en 18e in de omgeving van stad gestoken werd.[3]

[1] Lagrou, Van De Broek, Devos & Vries, 1978: 80.

[2] Van der Eycken, 1980: 12.

[3] Claes, 1979: 27-28.

De oudst gekende nederzetting (10e eeuw) ontstond op de noordwestelijke helling van de Warande, een door de Begijnenbeek en Demer omsloten heuvel. Aldus een ideale verdedigingspositie voor de burcht van de Heren van Diest. De eerste toren was niets meer dan een toren op een kunstmatige heuvel, de zogenaamde Tafelrond. Nadien werd er een grotere burcht gebouwd op het vlakke deel van de Warande dat uitkijkt op het huidige Verstappenplein.[4]

In de loop van de 12e eeuw groeide Diest reeds verder uit tot een relatief belangrijk centrum. De oudste nederzettingskern strekte zich uit vanaf de linker Demeroever via de flank van de Allerheiligenberg tot op de Markt, vandaar via de Cabaretstraat naar de huidige lakenhalle en zo opnieuw tot op de Demer.
Maar al snel was het klein geworden en nieuwe wijken werden bijgebouwd. Zo ontstond een ganse nieuwe wijk met als centrale as de Lange Steenweg of huidige Koning Albertstraat. Deze wijk werd begrensd langs de ene zijde door de Verversgracht[5], een kunstmatige Demerarm, en langs de andere zijde door de Overstraat. Op het uiteinde van deze nieuwe wijk verzorgde de Bruidstraat de verbinding met de burcht. Deze oude stadskern moet aanvankelijk voorzien geweest zijn van primitieve wallen, palissades en poorten.[6]
Aanvankelijk concentreerde de bevolking zich dus uitsluitend op de linkeroever, min of meer halve maan-vormig begrensd door water. Geleidelijk kwam er ook bewoning tot stand op de rechteroever. Aanvankelijk waren het de Minderbroeders, tussen 1228-1230[7] die zich hier in de Refugiestraat vestigden. Voor die nieuwe wijk(en) spreekt men zelfs in de bronnen van "Nuland" of "Nieuwland". De late ingebruikname van dit deel wijst op het natte karakter van de gronden die nog (te) vaak overstroomden, omwille van hun lage ligging. Op basis van onder andere de gekarteerde bodemeenheid Efp (zeer sterk gleyige kleibodems zonder profiel), mag men zelfs spreken van een waterziek gebied. In de winter overstromen dergelijke eenheden en in de zomer daalt het grondwater slechts tot op 40-80 cm diepte ten opzichte van het maaiveld. Typisch voor dit stadsgedeelte was wel dat de straten en huizen gelegen waren op dijken, hetgeen wegens de jaarlijkse overstromingen van de Demer zeker geen overbodige luxe was. Naast landbouwexploitaties vestigden zich hier vooral personen die door hun stiel aan het water gebonden waren, zoals bijvoorbeeld huidevetters.[8]

[4] Van der Eycken, 1980: 16.

[5] Wellicht in de eerste helft van de 12e eeuw al gegraven of ouder zelfs.

[6] Van der Eycken, 1980: 16-18.

[7] Van der Eycken, 1980: 101.

[8] Van der Eycken, 1980: 35.

Het plangebied situeert zich binnen de eerste uitbreiding van de stad dat uit het begin van de late middeleeuwen dateert.

In 1299 verleent de Hertog van Brabant Hendrik I (1160 - 1235) stadsrechten. Samen met Leuven en Zoutleeuw behoorde Diest tot de drie belangrijkste steden binnen het hertogdom Brabant. De stad dankte haar expansie aan haar gunstige ligging: langs de handelsweg Brugge-Keulen en aan de Demer.

Aanvankelijk bezaten de diverse wijken, die organisch bij de oude stadskern toegevoegd werden, allemaal een soort verdedigingssysteem.[9] Onderhavig plangebied viel oorspronkelijk buiten deze eerste beschermingsgordel. Een eerste uniforme omwalling werd opgetrokken in 1365 -waarbinnen het onderzoeksgebied nu wel viel- en bleef in gebruik tot het begin van de 16e eeuw. Het was een ruim bemeten verdedigingsgordel met overwegend aarden wallen met daarvoor droge en natte grachten. Alsook voorzien van acht[10] stadspoorten en een 30-tal verdedigingstorens opgetrokken in ijzerzandsteen. Twee monumentale versterkte poorten, de Schaffense- en de Antwerpsepoort en drie kleinere poorten, de Hasseltse-, de Leuvense- en de Zichemsepoort verleenden toegang tot de binnenstad.[11] De aanleg van de vestingen kostte veel geld en sleepte met onderbrekingen twee eeuwen aan.[12]

In de 14e en 15e eeuw leefden de inwoners in grote welstand door een druk bezochte landbouw-, graan- en veemarkt, maar vooral door de lakennijverheid en -handel. Het Diestse laken was op bijna alle grote West-Europese markten te koop.

In 1499 kwam de stad door ruil in het bezit van het Nederlandse huis Nassau en bleef in het bezit van de Oranje's tot 1795.

Door haar ligging bij de Demer, op de grens van het hertogdom Brabant en het prinsbisdom Luik en de connecties met Oranje-Nassau werd de stad vaak belegerd, verdedigd, geplunderd en verwoest. Overheen de 15e tot de 18e eeuw kregen ze diverse bezoeken van de Hollanders, de Spanjaarden, de Fransen, de Oostenrijkers en de brigands.

[9] Van der Eycken, 1980: 44.

[10] Of tien indien met rekening houdt met de drie-dubbelse Schaffensepoort. Bron Van der Eycken, 1980: 45.

[11] Paesmans, 1995: 3

[12] Van der Eycken, 1980: 45.

Historische militaire conflicten en bezettingen zijn onder meer gekend op:

-1 tot 4 oktober 1496: hertog Willem van Gullik-Berg (1455-1511), aan het hoofd van 250 ruiters en een bende voetvolk bezette de stad op een zaterdagmorgen.[13]

-september 1567 - oktober 1568 (?): Spaanse ruiterij en garnizoen soldaten onder het bevel van de hertog van Alva (1507-1582) kwartierden in Diest.[14]

-7 januari tot 23 augustus 1569: Een deel van het koninklijke-Spaanse "Leger van Vlaanderen" stationeerde hier, circa 1400 manschappen.[15]

-1570: Kleinere Spaanse garnizoenen volgende elkaar op.[16]

-1 september tot 2 oktober 1572: 400 ruiters en 400 voetknechten onder de geuzenkapitein Carlo behorende tot het Oranje-leger nam Diest in en plunderde ze.[17]

-2 oktober 1572 - 8 november 1576: Spaanse troepen (her)veroveren de stad op de geuzen.[18]

-19 tot 21 februari 1578: Het resterende leger van Oranje, op de vlucht voor de troepen van Alexander Farnese (1545-1592), plunderen het historische hart en steken zelfs de Allerheiligenkapel in brand.[19]

-25/26 februari 1578: De Spaanse landvoogd van de Nederlanden, Farnese proclameert de overgave van de stad opnieuw aan de Spanjaarden.[20] Ruiterij en voetsoldaten legeren opnieuw in.[21]

-8 juni 1580: De stad wordt bij verassing bestormd tussen de Zichemse- en Leuvensepoort door Franse troepen, die bondgenoot waren van de Hollanders. Dit onder het bevel van kolonel de la Garde. Het gelegerde "Spaanse" garnizoen bestond uit Duitsers en Walen. De Fransen verwoestten en vernielden deels de stad. De stad bleef in handen van het huis Oranje tot 24 mei 1583.[22]

-24 mei 1583: De Nederlandse landvoogd Alexander Farnese keerde terug. Deze nieuwe stevige Spaanse bezetting bleef duren tot 1595(?). Op het einde van het jaar 1591 brak er zelfs muiterij op.[23]

---

[13] Van der Eycken, 1980: 126.
[14] Van der Eycken, 1980: 131-132.
[15] Van der Eycken, 1980: 132-133.
[16] Van der Eycken, 1980: 132-133.
[17] Van der Eycken, 1980: 135.
[18] Van der Eycken, 1980: 135.
[19] Van der Eycken, 1980: 136.
[20] Van der Eycken, 1980: 136.
[21] Van der Eycken, 1980: 136-137.
[22] Van der Eycken, 1980: 138-139.
[23] Van der Eycken, 1980: 139-140.

-19 maart 1600 tot 25 februari 1601: Onder aartshertog Albrecht VII van Oostenrijk (1559-1612) en diens vrouw Isabella van Spanje (1566-1633) was muiterij van hun Spaanse troepen schering en inslag. Ze werden verschillende malen "gedwongen" bepaalde steden als betaling aan hun soldaten te geven. Deze stelden zich dan tevreden met de stad zelf en de omgeving ervan te beroven. In 1600 werd Diest als soldij uitbetaald. 2000 voetknechten en 1000 ruiters, vergezeld van hun vrouwen en kinderen leefden op de kap van de plaatselijke bevolking.[24]

-9 december 1606 tot 27 november 1607: Een tweede maal werd de stad gebruikt als uitbetaling aan de Spaanse legereenheden die anders gingen muiten. Ditmaal waren het er "slechts" 2000 manschappen.[25]

-Tussen 1621-1635: Er kazerneerde weer militairen *intra muros*.[26]

-10 juni 1635: Prins Frederik-Hendrik van Oranje-Nassau (1584-1647) aan het hoofd van een Hollandse-Franse troepenmacht claimde Diest. Een garnizoen van vendels voetvolk bleef achter onder het bevel van kolonel Wijnbergen.[27]

-juli 1635: Een troepenmacht van circa 2000 man sterk, onder het bewind van kardinaal-Infant Don Ferdinand van Oostenrijk (1584-1647) belegerden de stad. Na twee dagen deden ze hun intrede in de stad. Opnieuw hernam het traditionele leventje van inkwartieringen en allerhande opeisingen.[28]

- eind 1646: De militaire activiteit bereikte een hoogtepunt in Diest. Naast het normale garnizoen verbleef hier de volledige ruiterij van de prins Henri Louis Ernest de Ligne (1609-1641). Alsook een 2000 sterke troepenmacht onder bevel van Leopold Willem van Oostenrijk (1614-1662). Daarboven kwamen nog 1800 binnenlandse troepen alsook 300 Italianen bovenstaande eenheden vervoegen. De vreugd was dan ook groot onder de bevolking wanneer dit leger vertrok op 16 oktober.[29]

-1648-1653: De troepenmacht van de prins van Darmstadt, van kolonel Garnier en van maarschalk de Bentivoglio maakten kwartier.[30]

-1661: Manschappen van kolonel Diego d'Ascona hielden alle schepen op de Demer in het oog. Als ze naderden stormden men er op af en plunderden ze. Dergelijke praktijken

[24] Van der Eycken, 1980: 140.
[25] Van der Eycken, 1980: 140.
[26] Van der Eycken, 1980: 187-188.
[27] Van der Eycken, 1980: 189.
[28] Van der Eycken, 1980: 189.
[29] Van der Eycken, 1980: 190.
[30] Van der Eycken, 1980: 191.

duurden tot september. Iedereen hield zich dan koest tot het vertrek in januari het jaar daarop.[31]

-1667 tot het begin van de 18e eeuw: Constante inkwartiering van legereenheden. In 1692 logeerden niet minder dan 21 compagnies binnen de wallen. Eind oktober tot begin november van dat jaar kwamen 600 ruiters en vier reguliere soldaten van de Hannoveraanse legereenheden te Diest in garnizoen. Deze bleven in de stad tot de lente van 1693. Zij werden in de zomermaanden daarop opgevolgd door twee regimenten dragonders met hun paarden.[32]

-1702: De Fransen plaatsten een sterk garnizoen binnen de stad. Terwijl waren ook verbeteringswerken van de wallen en vestigingen aan de gang.[33]

-24 juli 1705: Op bevel van hertog John Churchill Marlborough (1650-1722) -de bekwaamste veldheer van zijn tijd want hij verloor geen enkele veldslag- het hoofd van een combineerde Engels-Hollandse-Oostenrijkse troepenmacht werd de stad bezet door een regiment Munsters voetvolk, een regiment Denen, een Engels ruiterij en twee regimenten Fries voetvolk.[34]

-25 oktober 1705: Een *raid* van de Frans-Spaanse troepen deed zich voor op de stadspoorten. Onder andere buiten de Allerheiligenpoort werd artillerie opgesteld. Vanaf elf uur deden Franse grenadiers de ene stormaanval na de andere maar werden door de Munsterse soldaten en twee compagnies Walen tegengehouden. Na een derde bloedige aanval slaagden de Fransen erin de fortificaties aan de Allerheiligenberg in te nemen. De verdedigers bouwden daarop een noodwal met behulp van de banken en meubelen uit de Allerheiligenkapel. Ondertussen beschoten de Fransen ongestoord de wallen en weldra volgde de overgave.[35]

-4 november 1705: De Franse bevelhebber vaardigde in naam van de koning het bevel uit om de stadswallen te slopen en de poorten af te breken. Alle inwoners werden terstond opgeëist. Na één week was reeds een belangrijk deel van de wallen ontmanteld. Op 11 november werden de werken stilgelegd. Men was van oordeel dat de ontmanteling voldoende gevorderd was. Tijdens de volgende maanden en jaren beleefde Diest opnieuw de ongemakken van talrijke en ongedisciplineerde inkwartieringen van soldaten.[36]

---

[31] Van der Eycken, 1980: 191.

[32] Van der Eycken, 1980: 193.

[33] Van der Eycken, 1980: 193.

[34] Van der Eycken, 1980: 194.

[35] Van der Eycken, 1980: 194.

[36] Van der Eycken, 1980: 194-195.

-1707: De krijgskansen keerden en Diest kwam zonder slag of stoot in handen van het Engels-Hollands-Oostenrijkse leger. Opnieuw had de stad af te rekenen met inkwartieringen.[37]

-11 april 1713: De Vrede van Utrecht werd getekend. Het gevolg was dat de Spaanse Nederlanden overgedragen werden aan de Oostenrijkers. Het aantal Oostenrijkse kwartieringen de jaren daarop was zeer gering.[38]

-1740-1748: De Oostenrijkse Successieoorlog zorgde voor een onderbreking in de rust, die de stad gekend had. Opnieuw deden diverse legereenheden Diest min of meer lange tijd aan. Het duurde echter tot februari eer de stedelingen rechtstreeks belaagd werd door de oorlogvoerende partijen. De zesde verscheen een Franse eenheid voor de stad en alhoewel er nog een Oostenrijkse garnizoen aanwezig was, werd de regering overgedragen voor dertien dagen en vervolgens opnieuw voor drie dagen aan de Fransen. Diest zat als het ware geklemd tussen beide legers en kon niets anders doen dan financieel afdokken.

In maart 1746 namen de Fransen zonder slag of stoot de stad in en gedurende meer dan twee jaar zouden zij te Diest de plak zwaaien. Ook werden regelmatig soldaten opgeëist voor Frankrijk. Op 13 oktober 1748 werd de Vrede van Aken getekend. Het duurde echter nog tot de lente van 1749 eer de laatste Franse soldaat Diest verlaten had. De komende veertig jaar verliep rustig[39]

-12 oktober 1781: Luitenant-kolonel Jamez startte een studie ter ontmanteling der wallen. Het jaar daarop begon de sloop. Een volledige ontmanteling zou teveel kosten daarom werd toegestaan dat slechts de muren en buitenwerken zouden worden afgebroken. De aarden wallen en grachten werden behouden en indien het niet teveel moeite kostte deels weggegraven. [40]

-15 mei 1789: Een Oostenrijks regiment kwam aan om de brigands een halt toe te roepen. [41]

-29 juli 1789: Twee Habsburgse compagnies kregen opnieuw de opdracht de rust te doen weerkeren. [42]

-Eind september 1789: Talrijke keizerlijke regimenten verzamelden te Diest om een expeditie te plannen op het Luikse grondgebied. [43]

---

[37] Van der Eycken, 1980: 195.

[38] Van der Eycken, 1980: 195.

[39] Van der Eycken, 1980: 195-196.

[40] Van der Eycken, 1980: 196.

[41] Van der Eycken, 1980: 242.

[42] Van der Eycken, 1980: 242.

[43] Van der Eycken, 1980: 243.

-24 november 1789: Generaal Jan André Van der Meersch (1734-1792) der patriotten staat voor de poorten. De stadspoorten werden kapot geschoten en men viel de stad binnen. [44]
-Eind november 1790: Oostenrijkers bezetten opnieuw de stad. Tijdens de wintermaanden van het daaropvolgende jaar verbleef een garnizoen over hier. [45]

Op het eind van de 18e eeuw werden de Zuidelijke-Nederlanden bij Frankrijk aangehecht. Onze streken werden namelijk bevrijdt in 1792 door de *sanculotten*. Tijdens de wintermaanden van 1792-1793 was het dertiende regiment ruiterij onder het bevel van kolonel Baillot hier gelegerd. Opluchting was er onder de bevolking wanneer ze op 22 februari met de noorderzon vertrokken met de. Echter de eerste dagen van maart was Diest herhaaldelijk het schouwtoneel van doortrekkende Franse legereenheden. Op 12 maart logeerden er liefst 4000 manschapen gedurende vier dagen. Acht dagen later verbleven er 1000 Fransen. Maar ook de Oostenrijkse voorhoede naderde. Na een 24u durende beleg trok het keizerlijke leger Diest binnen, hetgeen gepaard ging met bijzonder veel wreedheden tegenover de burgerbevolking. Wanorde, troepenbewegingen en onveiligheid kenmerken dit Oostenrijks bewind. Verschillende regimenten verbleven beurtelings voor min of meer lange tijd in garnizoen.
Op 26 juni 1794 werd het Oostenrijkse leger verslagen door de Fransen nabij Fleurus. Tijdens de volgende dagen trokken talrijke groepen Oostenrijkers langs Diest terug. Op 16 juli kampeerden 15000 in en rond de stad! Op 23 juli kwamen de eerste Fransen Diest binnen. Op 12 augustus volgde de eigenlijke bezettingsmacht. Diest werd één van de garnizoensteden net zoals Antwerpen, Brussel, Mechelen en Leuven.[46]
Pieter Corbeels (1755-1799), verzetsleider tijdens de Boerenkrijg trok op 25 oktober 1798 aan het hoofd van enkele compagnies boeren naar Diest en nam de stad in. Door een tactische vergissing verloor hij echter 's anderendaags opnieuw de stad. De Franse Generaal Durutte (1767-1827) heroverde Diest met een strijdmacht van 150 infanteristen, enige ruiters en twee stuks veldgeschut. Ondertussen was ook de strijdmacht van generaal Chabert (1770-1839), bestaande uit een 600-tal manschappen, op weg naar Diest en verbleven er deels. In de nacht van 11 op 12 november bereikte de Boerentroepen onder leiding van Jan Cornelis Elen (1747-?) Diest dat slechts beschermd werd door een 90-tal Franse soldaten. In reactie

[44] Van der Eycken, 1980: 243.
[45] Van der Eycken, 1980: 244.
[46] Van der Eycken, 1980: 245-248 en 254.

hierop besloten de Generaals Chabert, Jardon (1768-1809), Lacroix en Collaud hen te belegeren. De 15e rukten ze de stad binnen op wraaklust.[47]
Op 20 januari 1814 verlieten de Fransen, onder het bewind van keizer Napoleon (1769-1821), want de Huzaren van Hellweg vielen de stad binnen. Dit Pruisisch Vrijkorps zette de deuren open voor eenheden Saksen, Zweden, Pruisen en Russen die hier tot 1815 hier vertoefden. [48]

Tussen 1815 en 1830 volgde opnieuw een Nederlandse periode, namelijk onder het zogenaamde Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

De Tiendaagse Veldtocht van 2 tot 12 augustus 1831 was een veldtocht van koning Willem I der Nederlanden (1772-1843) om de Belgische Opstand met wapengeweld te onderdrukken. Het stadsbestuur voelde echter weinig voor een heldhaftige verdediging van de stad. Wanneer een Hollandse patrouille de stad naderde, vonden ze deze op enkel soldaten na, gans verlaten. Vanaf 's middags begon de tweede Nederlandse Divisie, zowat 11000 man sterk, de stad binnen te trekken. Dit leger verbleef er tot 7 augustus en werd opgevolgd door de eerste divisie met 7000 manschappen en 500 paarden. Drie dagen later marcheerden ze richting Leuven. Frankrijk dreigde met militaire steun aan België waardoor de Hollandse troepen zich terugtrokken. Ze trokken opnieuw door Diest met alle gevolgen van dien. Enkele manschappen sloegen aan het plunderen. Opnieuw werden 6000 manschappen en 500 paarden tussen 14 en 17 te Diest gelogeerd. Zodra de Nederlanders weg waren, trokken Franse troepen door de stad, op hun beurt gevolgd door het Belgische leger. [49]

Tussen 1837 en 1853, na de Belgische onafhankelijkheid, werd de toenmalige Oranje-stad voorzien van nieuwe wallen en versterkingen, gericht tegen een mogelijke Hollandse inval.

Opmerkelijk is dat beide Wereldoorlogen geen grote schade veroorzaakt hebben.

De oudste beschikbare kaart van Diest is een gravure in vogelvlucht van Jan de Haan uit 1606. Op deze kaart zou het plangebied reeds bebouwd zijn, hierachter worden tuinen en boomgaarden weergegeven.

[47] Van der Eycken, 1980: 254-256.
[48] Van der Eycken, 1980: 261.
[49] Van der Eycken, 1980: 278-281.

Architect en landmeter Cornelis Lewis maakte in 1669 een gedetailleerde kaart op van Diest. Langs de Michel Theysstraat worden gebouwen weergegeven in steenbouw, hierachter lagen tuinen en boomgaarden. De Michel Theysstraat werd indertijd de Wederbroeck genoemd, een verwijzing naar wede, een rode kleurstof die gebruikt werd in de lakennijverheid.

Afbeelding 3.2.1: Uitsneden uit de kaart van Cornelis Lewis uit 1669 met de ruwe afbakening van het plangebied.

De kaart van Ferraris laat een quasi identiek beeld zien van de reeds besproken kaarten. De straatzijde is volledig bebouwd, achter de huizen liggen koterijen. De noordelijke helft bestond uit een tuinzone. Het betreft meerdere percelen die van elkaar gescheiden worden door een bomenrij of houtwal.

De Atlas der Buurtwegen laat eenzelfde beeld zien. In het oosten één gebouw met achterbouw, en het westen twee aaneengesloten woningen en tussen beide is een doorgang die de passage naar de achterzijde van het terrein mogelijk maakt.

De kadasterkaart van Popp laat een nagenoeg identiek beeld zien. De twee westelijke gebouwen worden als één weergegeven. Dit zou een brouwerij zijn geweest. Omstreeks de 17e eeuw was de lakennijverheid volledig verdwenen uit Diest. In de omgeving van de Verversgracht vestigden zich verschillende brouwerijen. In eerste instantie werd het water uit de Demer gehaald, maar gezien de mindere kwaliteit werd reeds snel over geschakkeld op water uit waterputten. Het noordelijke deel van het plangebied wordt als Bleekery aangegeven. Dit was de plaats waar het linnen te bleken werd gelegd. Deze gemene gronden werden nog tot aan de Tweede Wereldoorlog gebruikt om de was te bleken. Om te Bleken heeft men grasland nodig, dit betekend dat de achtertuinen, zoals op de kaart van Ferraris wordt aangegeven, zijn opgeheven.

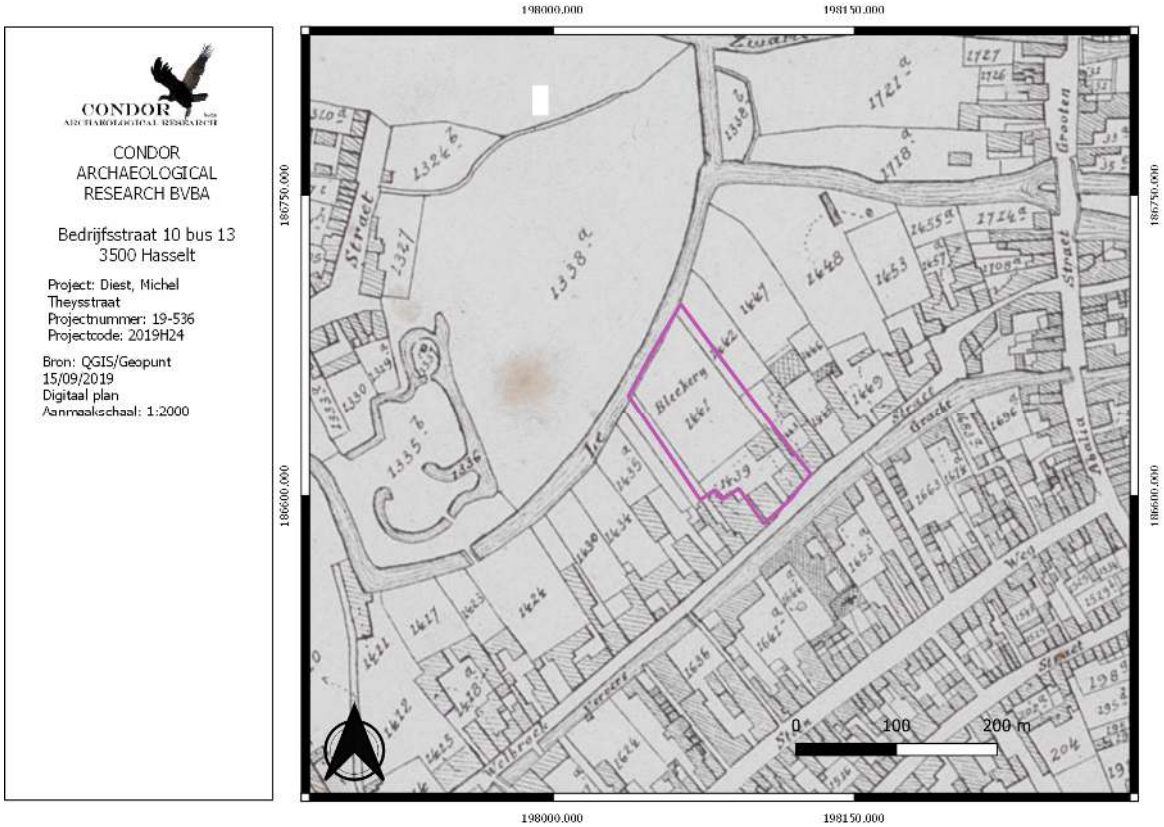

Afbeelding 3.2.2: Poppkaart met aanduiding van het plangebied.

In 1865 wordt de oostelijke achterbouw verbonden met het gebouw aan de straatzijde. Aan de westzijde werden enkele gebouwen afgebroken ten voordele van een nieuwe achterbouw.

Tussen 1865 en 1938 breidt de brouwerij verder uit in noordelijke richting. De doorgang tussen de gebouwen wordt dicht gebouwd. De situatie blijft zo min of meer identiek tot 1950. Enkel in het westen is er nog een achterbouw bij opgetrokken. Omstreeks 1955 worden in het oosten en centraal de eerste garageboxen opgetrokken. Tegen 1957 komen er ook in het uiterste noorden nog garageboxen bij, de centrale blok wordt verdubbeld in de breedte. Middels enkele kleine aanpassingen blijft de situatie identiek aan vandaag de dag.

Het plangebied ligt binnen de historische stadskern van Diest die als archeologisch zone wordt weergegeven. Een historische stadskern is namelijk een grote en complexe archeologische vindplaats die het resultaat is van eeuwenlange intensieve bewoning. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen die soms teruggaan op een vroeg middeleeuwse aanwezigheid.

Binnen het plangebied is een bouwkundig relict gelegen, namelijk de Michel Theysstraat 56. Het gaat om een stadshuis met een jaarindicator van 1666 als muuranker. De afbakening is echter foutief geplaatst. Het ging namelijk om het gebouw dat gelegen was tussen nr. 56 en nr. 58. Dit gebouw was dermate bouwvalig dat het enkele jaren ontmanteld werd. Hoe deze sloop heeft plaats gevonden is niet gekend.

In de omgeving van het plangebied zijn tientallen archeologische vindplaatsen gekend. Deze kunnen gemakkelijkheid halve geraadpleegd worden in het rapport van de opgestelde archeologienota. Wel wordt even dieper in gegaan op het onderzoek dat in 2013 tegen de noordelijke grens van het plangebied plaats vond. Het betreft een archeologische begeleiding van de Demerwerken. Deze werken werden uitgevoerd om de in de jaren ’60 gedempte Demer opnieuw open te leggen. Waar deze indertijd gedempt werd omdat het om een zwaar vervuilde, stinkende rivier ging die regelmatig overstromingen met zich mee bracht dienden deze werken om de beleving van deze oude Demerarm opnieuw leven in te blazen, nu het water gezuiverd is en er de nodige overstromingsgebieden zijn gegenereerd ten oosten van Diest. Tijdens deze begeleiding werd enkel de rechter oeverbeschoeiing vast gesteld. De linker oeverbeschoeiing wordt binnen het huidige plangebied verwacht. De beschoeiing bestond uit een heterogene opeenvolging van ingeheide palen waartussen planken, vlechtwerk en blokken natuursteen zijn aangebracht. De structuren zijn dendrochronologisch gedateerd tussen 1647 en 1649.

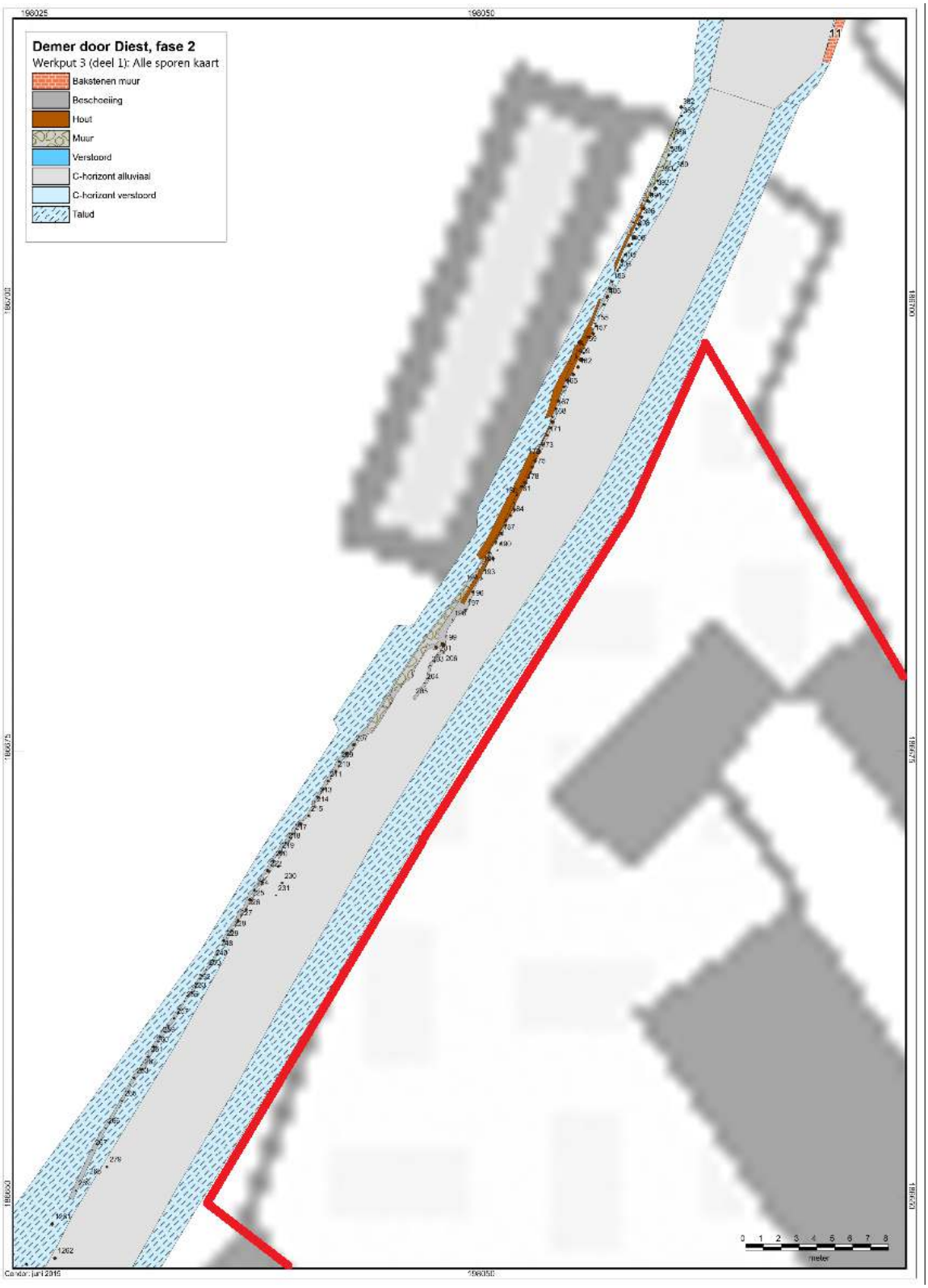

Afbeelding 3.2.3: Snede uit de allesporenkaart van de archeologische begeleiding ter hoogte van het plangebied (rode kader)

Begin maart 2021, nadat dit rapport reeds geschreven was, werden de resultaten gepubliceerd van een bureauonderzoek en een proefputtenonderzoek aan de overzijde van de Michel

Theyssstraat[50]. Tijdens dit onderzoek werden 7 proefputten van 4 x 4 m aangelegd. Binnen de contouren van het plangebied werd eveneens een brouwerij, maar ook een voormalig klooster verwacht. Uit het onderzoek kwamen verschillende muurresten, gewelven, funderingen en zelfs een inhumatie aan het licht. In totaal konden er zes verschillende niveaus worden herkend. Het eerste vlak lag op circa 40 cm diepte, het tweede op net geen meter. Vlak drie kwam voor rond 150 cm diepte, vlak vier tussen 220 en 240 cm beneden het maaiveldniveau. Het vijfde vlak situeert zich op 2.8 à 3 m diepte, de moederbodem situeert zich op 360 cm diepte. Voor de hele zone waar een ondergrondse parkeergarage wordt voorzien zal in eerste instantie een vlakdekkende opgraving worden uitgevoerd.

Op basis van het bureauonderzoek werd er een verwachtingsmodel opgesteld. Lithische artefactensites kregen een onbekende verwachting toegekend. Het plangebied ligt binnen de beekdalbodem, een actief en dynamisch gebied waar de loop regelmatig van locatie veranderde. Langs de rivier lagen oeverwallen waarop tijdelijke jachtkampementen kunnen voorkomen. Langdurige kampementen worden niet verwacht, die situeren zich buiten het beekdal. Deze oeverwallen gaan tot op grote diepte in de ondergrond kunnen voorkomen. Gezien de ligging binnen een historische stadskern bestaat de mogelijkheid dat het voormalige loopvlak ofwel is afgedekt, dan wel volledig verstoord ten gevolgen van het intensieve landgebruik.

De verwachting voor nederzettingsresten en sporen van begraving vanaf het neolithicum verschilt per periode. Over het algemeen worden hoge droge locaties uitgezocht doorheen de tijd. Toch zijn er enkele periodes, onder meer de midden ijzertijd en enkele fasen binnen de vroege middeleeuwen dat ook de lagere terreingedeelten gebruikt worden. Dit hangt samen met een tijdelijke verdroging van het klimaat. Echter werden toen de meest vruchtbare locaties uitgezocht binnen deze lagere gelegen terreingedeelten. Op basis van de aangrenzende begeleiding worden natte leembodems zonder profiel ontwikkeling dan wel profielloze zeer gleyige kleigronden verwacht. Deze bodems zijn enkel geschikt als hooiland. Om deze reden werd er een lage trefkans opgesteld voor nederzettingsresten en sporen van begraving van landbouwers vanaf het neolithicum/bronstijd tot en met de 11e à 12e eeuw wanneer Diest uitbreidt tot binnen de grenzen van het plangebied.

[50] Audenaert 2021.

Vanaf de 11e à 12e eeuw kan het plangebied opgedeeld worden in twee delen. Binnen het zuidelijke deel, aan de Michel Theysstraat, kan met zekerheid gesteld worden dat er bewoning is vanaf de 17e eeuw, maar het is aannemelijk dat deze ook verder terug gaat in de tijd. Het gaat dan om woningen aan de straatzijde, achterbouwen, waterputten, beerputten en afvalkuilen. Het noordelijke deel van het plangebied gaat waarschijnlijk niet bebouwd geweest zijn. Desalniettemin zal deze zone intensief gebruikt zijn geweest voor afvalkuilen, paalkuilen, maar net zo goed als stortplaats.

Inzake de trefkans voor natte contexten is er een zeer hoge trefkans voor het uiterst noordelijke uiteinde van het plangebied. Tijdens de archeologische begeleiding in 2013 is enkel de rechter oeverbeschoeiing aangetroffen. De linker oeverbeschoeiing werd niet vastgesteld en situeert zich bijgevolg binnen de grenzen van het plangebied.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek werd verder onderzoek in de vorm van een proefputtenonderzoek geadviseerd.

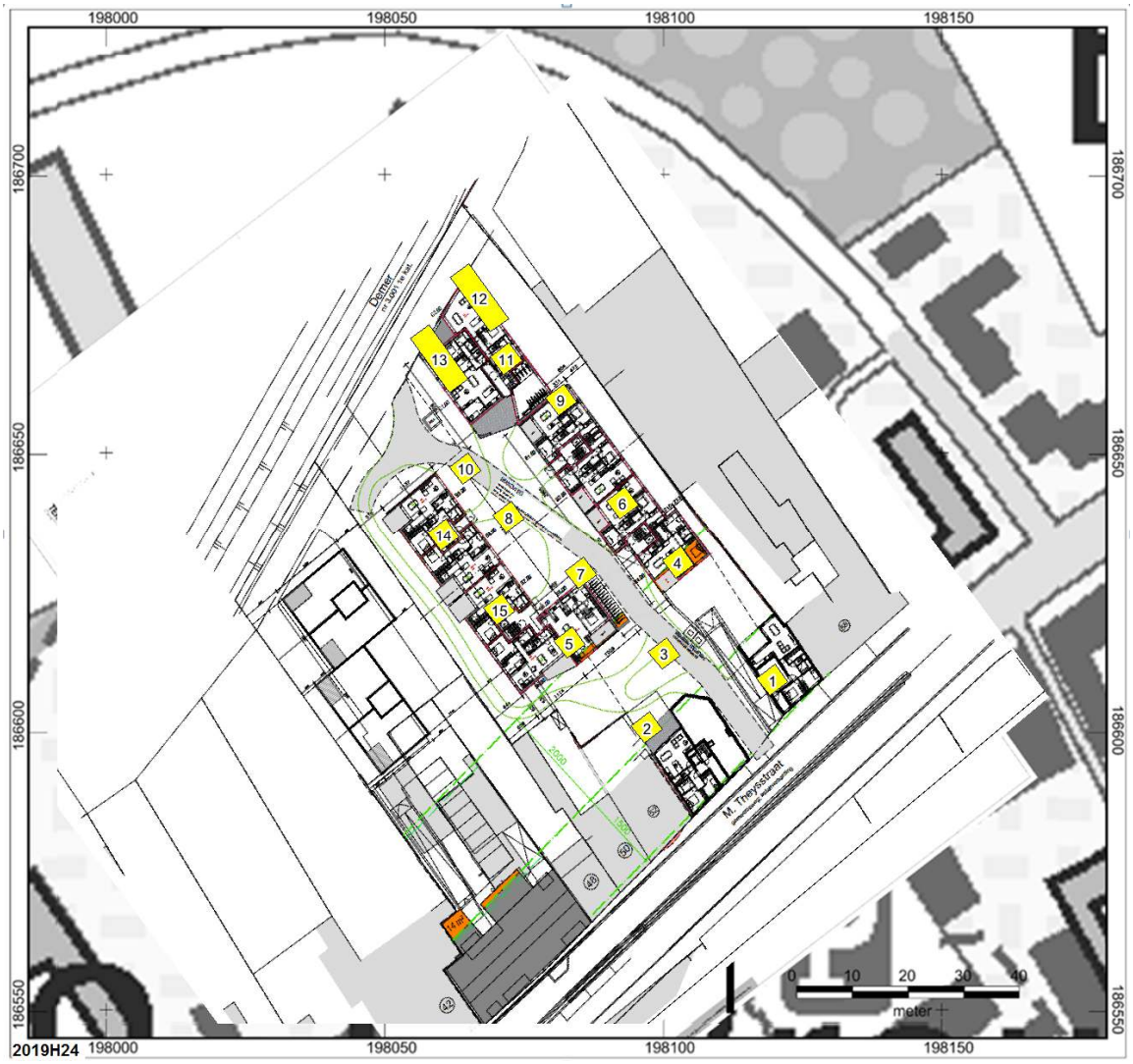

Afbeelding 3.2.4: Advieskaart met aanduiding van de verschillende werkputten.

Verspreid over het terrein worden 15 proefputten voorzien met het oog om de stratigrafische complexiteit van het plangebied te vatten. Met uitzondering van de twee meest noordelijke gelegen werkputten zijn deze putten 4 x 4 m groot. Met de zuidelijkste vijf proefputten wordt getracht een beeld te vormen van de bebouwing en de eventuele achterbouwen. De overige proefputten dienen om de achtererven beter te vatten. De twee proefputten in het uiterste noorden zijn langer en dienen om te oordelen of er oudere Demerarmen voorkomen die eventueel voorzien zijn van oeverbeschoeiing. Op die manier zou circa 6 % van het onderzoeksgebied onderzocht worden.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt uitgegaan van verschillende niveaus waarbij het eerste niveau al kan voorkomen meteen onder de betonnen vloerplaat.

Ieder vlak wordt vervolgens behandeld als een opgraving alvorens te verdiepen naar een volgend niveau.

Indien tijdens het onderzoek een overslibde zandrug wordt aangetroffen binnen de grenzen van het plangebied dan dient hier extra aandacht besteed te worden omdat op dit contactoppervlak steentijdfenomenen kunnen voorkomen.

3.3. Onderzoekskader

3.3.1. Vraagstelling

Op basis van het bureauonderzoek dienden proefsleuven te worden uitgevoerd.

Een proefsleuvenonderzoek heeft tot doel om de verwachting(en) opgesteld tijdens het voorgaand archeologisch onderzoek te toetsen, te verfijnen of zelfs bij te sturen. Situeert er zich al dan niet een archeologisch bodemarchief binnen de grenzen van onderhavig plangebied? Zo ja, wat is de inhoudelijke en fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, gaafheid en conservering) van deze archeologische sporen en/of resten. Het doel is dan om tot een waardestelling te komen en uitspraken te kunnen formuleren over de behoudenwaardigheid van de vindplaats/vindplaatsen. Dit alles staat in het kader van het potentieel tot archeologische kennisvermeerdering. Uiteraard dient dit ook afgetoetst te worden en beoordeeld te worden of deze archeologische behoudenwaardige resten al dan niet verstoord zullen worden door de geplande werkzaamheden.

Het onderzoek dient, voor zover mogelijk, antwoord te geven op de volgende vragen:

<u>Geo(morfo)logie en bodemopbouw</u>

- Hoe is de (bewaarde) opbouw van het natuurlijk ontwikkeld bodemprofiel?
- Hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin?
- Kunnen er diverse Demerarmen onderscheiden worden?
- Is er sprake van een (uitloper) van een overslibde zandrug?

- Is in het antropogene cultuurdek sprake van een herkenbare stratigrafie? Kan aan de hand van archeologisch vondstmateriaal uit het cultuurdek een uitspraak worden gedaan over de ouderdom en/of de vorming van dit cultuurdek?
- Werden er ophogingslagen aangetroffen? Zo ja, wat is de datering en samenstelling van deze legen en zijn deze archeologisch relevant?
- Op welke diepte(s) bevinden zich eventueel relevante archeologische niveaus?
- Is er sprake van (sub-)recente verstoringen en post-depositionele processen? En wat is het effect daarvan op de eventuele aanwezige en/of te verwachten archeologische resten?

<u>Sporen, structuren, vondsten en paleo-ecologische resten</u>

- Indien het onderzoek geen archeologische fenomenen oplevert of categoraal beperkte (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) welke verklaring is hiervoor te geven? Is er (bijvoorbeeld) sprake van verstoring van antropogene of natuurlijke en/of beperking van archeologische waarnemingsmogelijkheden? Of is er sprake van aantoonbare afwezigheid van bewoning en/of actief landgebruik of van een combinatie van genoemde factoren?

- Indien het onderzoek wel archeologische fenomenen heeft opgeleverd, hoe kan de vindplaats beschreven en geïnterpreteerd worden? Hierbij rekening houdend met volgende punten:

1. Wat is het aantal, de aard, de datering, plaats, omvang, horizontale en verticale spreiding van de begrenzing van sporen en structuren? Hoe is hun samenhang? Wat is de spoordichtheid per werkput en van het geheel?
2. Werd er muurwerk aangetroffen? Wat is de aard, functie, ligging en datering van dit muurwerk?
3. Is er sprake van houten oeverbeschoeiing?
4. Indien grondsporen zijn aangetroffen: op welk niveau zijn deze leesbaar?
5. In de welke mate is uit de stratigrafie (profielen en vlakken en de relatie tussen sporen, structuren, e.d. een relatieve datering en fasering af te leiden?
6. Kunnen binnen de vindplaats(en) verschillende complextypes, verschillende functies worden onderscheiden?
7. Van welk vindplaatstype en welke datering(en) is er sprake?

8. Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, …?

Vondsten en paleo-ecologische resten

- Welke vondsten en welke paleo-ecologische resten zijn in de context van een laag, spoor, of structuur aangetroffen? In welke mate dragen zij bij aan de karakterisering hiervan (complextype)?
- Liggen in het onderzoeksgebied locaties die paleo-ecologisch bemonsterd kunnen worden? En wat is de te verwachten kwaliteit er van?
- Zijn er vondstconcentraties en wat is de aard hiervan?
- Welke datering is af te leiden uit vondsten in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?
- Welke datering is af te leiden uit natuurwetenschappelijke gedateerde monsters in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?
- In welke mate gaat het hierbij om vondsten en paleo-ecologische resten zonder context (aanleg- en stortvondsten, spoorloze vondsten)? Wat is hun aard, aantal en archeologische significantie? Wat is de horizontale en verticale spreiding?
- Hoe is per vlak de verhouding aanlegvondsten: vondsten uit sporen? Wat is de vondstdichtheid per vlak, per werkput, en in het geheel?

Synthese

- Hoe kan samenvattend na dit onderzoek de bewoningsgeschiedenis van het onderzoeksgebied beschreven worden?
- Wat zijn de landschappelijke kenmerken van de locatie en zijn directe omgeving, voor, tijdens en na de onderzochte periode en welke conclusies kunnen getrokken worden over de invloed van de mens op de vorming van het landschap?
- Welke verbanden zijn er te leggen met historische, historisch-landschappelijke, bouwhistorische en/of overige cultuurhistorische aspecten van het onderzoeksgebied in zijn omgeving?
- Waarom zou men deze locatie uitgekozen hebben voor de ter plekke aangetroffen functie(s)?
- Hoe vergelijkbaar is de onderzochte locatie met andere locaties in de archeo-regio met dit complextype en deze datering en hoe passen de bevindingen van het

onderzoek in de archeo-regionale context? Denk hierbij aan de kwaliteitsaspecten representiviteit en ensemblewaarde.

- Hoe verhouden de resultaten zich met deze van de begeleiding die in 2013 werd uitgevoerd ten noorden van het plangebied?

Kwaliteit

- Wat is de fysieke kwaliteit (gaafheid en herkenbaarheid van sporen; conservering van (an)organisch vondstmateriaal en van ecologische resten) van het onderzoeksgebied? Welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen het onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?
- Wat is de inhoudelijke kwaliteit (zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde) van het onderzoeksgebied en welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen delen van onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?
- Welke waarde is er samenvattend te geven aan het onderzoeksgebied en de daarin te onderscheiden delen (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?) Ofwel is of zijn er behoudenwaardige vindplaatsen aanwezig binnen de grenzen van het plangebied? Beschrijf en beredeneer.

Conclusies en aanbevelingen

- Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van deze vindplaats aanwezig zijn en wat is de verwachting omtrent de fysieke en inhoudelijke kwaliteit daarvan?
- Hoe verhouden de conclusies zich tot de resultaten van het eerdere onderzoek of andere bekende gegevens?
- Wat is de potentiele impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de eventuele waardevolle en behoudenswaardige archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd (maatregelen behoud *in situ*) worden?
- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones die eventueel in aanmerking komen voor vervolgonderzoek?

- Welke strategische en methodische aanbevelingen kunnen worden gegeven voor vervolgonderzoek? Hoeveel archeologische niveaus dienen er hierbij onder voorbehoud aangelegd worden en hoe onderscheiden deze zich? Welke vraagstellingen zijn voor dit eventueel vervolgonderzoek relevant? Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Dient men hierbij nog rekening houden met eventuele (semi-)intacte aanwezige vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars?

3.3.2. Randvoorwaarden

Op basis van het programma van maatregelen waren er enkele randvoorwaarden van toepassing.
Indien op basis van het huidige proefputten- en proefsleuvenplan gericht op sites met een verticale stratigrafie de vigerende onderzoeksvragen niet beantwoord kunnen worden, dan worden bijkomende proefputten en/of proefsleuven geplaatst. De locatie en het aantal worden door het uitvoerend veldteam beargumenteerd.

De aanwezige bebouwing wordt gesloopt voor de start van de werkzaamheden. De bovengrondse gebouwdelen kunnen zonder begeleiding van een archeoloog uitgevoerd worden. De ondergrondse delen zoals kelders en funderingen, maar ook verhardingen worden onder begeleiding van een archeoloog uitgevoerd.

3.4. Werkwijze en strategie

3.4.1. Motivering onderzoeksstrategie

Zie goedgekeurde archeologienota's ID 12.782 en 12.783 met vigerende Programma's van Maatregelen.

3.4.2. Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal

Het vooropgestelde proefputtenplan uit het programma van maatregelen bleek in de praktijk niet uitvoerbaar. De reden hiervoor is dat de aanwezige bebouwing op voorhand niet

gesloopt kon worden. De garageboxen waren pas vanaf begin december vrij en omwille van de dakbedekking in asbest dient dit te gebeuren door een gespecialiseerde firma. Dit kon echter niet gerealiseerd worden voor de start van de werken. Ook de woonhuizen aan de straatzijde waren nog niet afgebroken. Eén van deze woningen was nog bewoond en de sloop kon hierdoor nog niet plaats grijpen. In overleg met de opdrachtgever is gekeken hoe we de sleuvenconfiguratie konden aanpassen aan de bestaande situatie zonder dat dit een negatieve impact zou hebben op de informatiewaarde die het onderzoek tracht te bewerkstelligen. Met het nieuwe proefputtenplan, dat zo dadelijk verder uitgelegd wordt, kon de aannemer de contouren van de werkputten inslijpen in de betonnen vloerplaat die nagenoeg over het hele plangebied voor komt. Het gevolg van de aanwezige bebouwing was namelijk dat het niet mogelijk was om met een 14-ton kraan de werkzaamheden uit te voeren, omdat deze machine te groot zou zijn om gemakkelijk te manoeuvreren. Er is in overleg met de graafmachinist gekozen om te werken met een 8-tons kraan, maar daardoor moest de betonnen vloerplaat wel ingeslepen zijn omdat deze machine te licht is om doorheen een 20 cm dikke betondek te breken.

Afbeelding 3.4.2.1: De werkputten 13 (voorgrond) en 12 (achtergrond) voor de start van de werkzaamheden.

Een andere invloed die de aanwezige bebouwing had was het feit dat het niet mogelijk was om alle werkputten laagsgewijs aan te leggen en pas op het einde van de werkzaamheden te dempen. Eénmaal een werkput open gelegd was, kon hier niet gepasseerd worden met de graafmachine. Er werd bijgevolg in twee of drie werkputten gewerkt en volledig afgewerkt waarna deze gedempt moesten worden om naar de volgende reeks werkputten te gaan. Inzake het documenteren heeft deze manier van werken zeker geen negatieve invloed. Het zorgde er wel voor dat de toch wel complexe profielen en lagen niet gemakkelijk met elkaar vergeleken konden worden. Er kon simpelweg niet even gekeken worden in een reeds aangelegde put om te kijken of een bepaalde laag identiek was als diegene waar men op dat ogenblik mee bezig was in een andere put. Een deel van de lagen is bijgevolg pas achteraf, op basis van de foto's en de beschrijvingen met elkaar gelinkt. Om deze reden zijn er verschillende spoornummers komen te vervallen.

Afbeelding 3.4.2.2: De werkputten 6 (voorgrond) en 5 (centraal) op het ogenblik dat werkput 1 (graafmachine) werd aangelegd.

De werkputten 1 en 2 zijn aangelegd in het uiterste noordwesten van het plangebied. Beide putten waren oorspronkelijk verder noordwaarts voorzien, maar omwille van de garageboxen

was dit niet mogelijk. Werkput 2 is zo kort als mogelijk op de grens van het plangebied gelegd (langs de Demer ligt een servitudestrook waarbinnen geen bouwwerkzaamheden plaats vinden). Werkput 1 is iets verder oostwaarts gelegd. Met de combinatie van beide werkputten is getracht het oorspronkelijke doel van de werkputten in het programma van maatregelen hier te volbrengen, namelijk bepalen of er oude Demerarmen binnen de grenzen van de ontwikkeling voorkomen.

De werkputten 3 en 4 zijn aangelegd in de achtertuin in het uiterste zuidwesten van het plangebied. De achtertuin was erg smal en tegen de zuidwestelijke grens liggen, op een aangrenzend perceel, garageboxen. Er kon bijgevolg niet helemaal tegen de zuidwestelijke grens een werkput worden aangelegd. Omdat er ook nog ruimte nodig was voor het gescheiden leggen van de grondstock is geopteerd om smalle werkputten te maken in plaats van vierkante werkputten van 4 x 4 m.

Afbeelding 3.4.2.3: Impressie van de locatie van de plaats waar een milieukundige boring werd gezet, die tevens ook archeologisch beschreven werd.

De werkputten 5 en 6 zijn tussen de perceelsgrens met hoge loofbomen en de garageboxen aangelegd. De werkputten zijn 4 x 4 m groot. Er was hier namelijk net voldoende ruimte om de werkputten te voorzien en de gescheiden grondstock hierlangs te leggen.

Tussen twee rijen met garageboxen zijn de werkputten 7, 8 en 9 aangelegd. De werkputten zijn circa 4 x 4 m groot, hierlangs was nog net voldoende ruimte om de grond te stockeren. Werkput 10 ligt centraal op een kleine koer die aan de noordwestelijke en noordoostelijke zijde omgeven wordt door garageboxen. De werkputten 11, 12 en 13 liggen tussen de bestaande bebouwing aan de Michel Theysstraat en de garageboxen.

Afbeelding 3.4.2.4: Ondanks dat het terrein afgezet was met werfhekken werd 's avonds veiligheidslint gespannen om bezoekers te behouden van een val. De werkput die hier open ligt is werkput 7, waar het tweede vlak toen was aangelegd. Op de voorgrond is werkput 9 herkenbaar.

Tenslotte werd werkput 14 aangelegd ter plaatse van het pand uit 1666 dat enkele jaren geleden afgebroken werd. De werkput werd tussen twee bestaande panden aangelegd. Onder beide panden is geen weet van een kelderverdieping. Om stabiliteits-technische problemen te

vermijden is gekozen om deze werkput slechts 2 m breed te maken. Een werkput van 4 m breedte zou hier te gevaarlijk zijn.

Door de aanwezige bebouwing en de aanwezige vloerplaat zijn er geen bijkomende kijkvensters meer aangelegd. Naast de beperkte ruimte voor dit onderzoek zijn we ook van mening dat bijkomende kijkvensters waarschijnlijk geen of slechts een beperkte bijkomende kenniswinst zouden genereren. Het leek ons dan ook beter om de open te leggen oppervlakte nu te beperken omdat tijdens het vervolgonderzoek meer kenniswinst met dezelfde gegevens kan verkregen worden.

In totaal werd 155.5 m² door middel van proefsleuven en kijkvensters open gelegd. Dit maakt zowaar 3.39 % uit van de totale oppervlakte (4582 m²).

Proefsleuf	Oppervlakte
1	15.55 m²
2	14.14 m²
3	5.31 m²
4	11.42 m²
5	12.06 m²
6	13.03 m²
7	10.31 m²
8	10.15 m²
9	12.44 m²
10	14.33 m²
11	11.28 m²
12	18.09 m²
13	16.20 m²
14	6.72 m²
TOTAAL	**155.48 m²**

Tabel 1: onderzochte oppervlaktes per proefsleuf

Bij de aanleg van het vlak werd een metaaldetector ingezet.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen sporen bemonsterd. Gezien de beperkte oppervlakte van het onderzoek kon de contextuele samenhang van sporen die interessant

waren om te bemonsteren niet achterhaald worden. Daarnaast waren er voldoende resultaten voorhanden om een onderbouwd onderzoeksrapport op te stellen.

Het onderzoek vond plaats van maandag 7 december 2020 tot en met vrijdag 11 december 2020. Er werd begonnen in het noorden met het eerste vlak in werkput 1, waarna een eerste vlak werd aangelegd in werkput 2. Hierna werd in werkput 1 verdiept naar vlak 2. In werkput 2 werd hetzelfde gedaan. In werkput 1 werd ter hoogte van het profiel een verdiepte sleuf aangelegd. Vervolgens is werkput 3 aangelegd gevolgd door het eerste vlak van werkput 4. In tussentijd konden de werkputten 1 en 2 gedempt worden. Hierna is er ter plaatse van profiel 4.2 verdiept. Nadat werkput 3 gedempt werd is werkput 4 afgewerkt die vervolgens ook gedempt werd.

Vervolgens is begonnen met de aanleg van vlak 1 in werkput 5, vlak 1 in werkput 6, vlak in werkput 7 en vlak 1 in werkput 8. In tussen tijd waren de werkputten 5 en 6 alweer gedocumenteerd waarna er een tweede vlak is aangelegd in werkput 5. Nadat de werkputten 7 en 8 gedocumenteerd waren is er een tweede vlak aangelegd in werkput 8. Nadat er een profiel werd ontgraven in werkput 5 is er een profiel in werkput 8 proper gezet zodat deze twee werkputten gedempt konden worden. Dit gaf de mogelijkheid om een tweede vlak aan te leggen in werkput 6 en een tweede vlak in werkput 7. Nadat werkput 6 gedempt was werd het eerste vlak aangelegd in werkput 9 gevolgd door het eerste vlak in werkput 10. Vervolgens is in werkput 9 een tweede vlak aangelegd en kon het profiel worden afgestoken. In tussen tijd werd in werkput 10, tussen de muren een verdieping gegraven voor het profiel.

Hier op volgend is er een eerste vlak aangelegd in de werkputten 11, 12 en 13. Vervolgens is werkput 9 dicht gedraaid zodat er een derde vlak aangelegd kon worden in werkput 7.
In tussen tijd was er een profiel gedocumenteerd in werkput 11 en waren de sporen gecoupeerd in het eerste vlak van werkput 13 zodat hier naar het tweede vlak kon worden gegaan.

De dag nadien werd een tweede vlak aangelegd in werkput 12. Op het ogenblik dat dit vlak proper werd gezet kon het profiel in werkput 7 worden gedocumenteerd en werden de werkputten 10 en 11 gedempt. Hierna is werkput 12 lokaal verdiept naar een tweede vlak.
In de namiddag is het eerste vlak in werkput 14 aangelegd en gedocumenteerd. Omdat er een vloer aanwezig was is besloten om enkel ter plaatse van de verstoring in de vloer te verdiepen

zodat onderliggende lagen gedocumenteerd konden worden in het profiel. Hierna is deze werkput dicht gedraaid gevolgd door werkput 13. Dit gaf de tijd om de profielen in werkput 12 te documenteren. Nadat alle archeologische veldwerkzaamheden afgerond waren kon werkput 12 nog gedempt worden.

Voor het afgraven werd gebruikt gemaakt van een 8 tons rupskraan met een platte graafbak van 1,50 m breedte (Van Eycken Trans).
De bodem werd hierbij laagsgewijs afgegraven. Het onderzoeksvlak werd aangelegd op het hoogst leesbare archeologisch relevante niveau. Ophooglagen van recente tijden zijn niet gedocumenteerd. Ieder vlak, met uitzondering van het onderste, is behandeld als een opgraving alvorens er verdiept werd. Alle archeologisch relevante sporen zijn gecoupeerd, gedocumenteerd en de tweede helft is uitgehaald. Er is getracht om werkputten te onderzoeken tot dat de natuurlijke bodem bereikt werd. Dit was echter niet altijd mogelijk. In sommige gevallen zorgde de aanwezigheid van vloeren of muren ervoor dat de diepte beperkt werd. Ook de grote diepte van de vlakken maakte het niet altijd mogelijk om tot op diepte te komen. Werkput 7 bijvoorbeeld was 2.4 m diep in het derde vlak, hier had nog een vierde vlak aangelegd kunnen worden onder spoor S1103, maar de giek van de graafmachine was simpelweg te kort.

Het onderzoeksvlak is hierbij waar nodig manueel met de schop bijgeschaafd. Muren zijn waar mogelijk opgeborsteld zodat de details bestudeerd konden worden.
Het vlak en alle sporen zijn gefotografeerd en digitaal ingetekend. De foto's werden genomen met een Nikon Coolpix AW 150. Het digitaal inmeten geschiedde door een Total Station van het type Trimble S3 die gegeorefereerd werd op basis van 15 punten die verspreid over het plangebied zijn vastgelegd in ingemeten met een GPS toestel met hoge nauwkeurigheid van het type Trimble R6. Alle werkputten zijn ingemeten in Lambert-72 coördinaten.
Met een metaaldetector van het type Nokta Macro Simplex + is de aanwezigheid van metalen vondsten in de bodem nagegaan.

In iedere werkput is minstens 1 profiel gedocumenteerd. Dit ging soms om beperkte stukken met een breedte van 1 m of meer, zoals bijvoorbeeld profiel 5.1, maar soms is een volledige profielwand gedocumenteerd zoals in de werkputten 1, 6, 7 en 9. Deze zijn allemaal gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven. De bovenzijde is in nagenoeg alle profielenkolommen het maaiveld, in de vorm van de betonnen vloerplaat. Het

moedermateriaal vormt de onderzijde van de profielput, daarnaast zijn er nog boringen uitgevoerd om ook nog diepere lagen te achterhalen.
De diepte van elk vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene waterpassing (TAW).
De sporen die gecoupeerd werden tijdens dit proefputtenonderzoek zijn gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven.
Vondsten werden zonder verdere selectie ingezameld en hun locatie wordt aangegeven op een tekening.

Het archeologisch terreinwerk werd door Condor Archaeological Research en door twee erkend archeologen uitgevoerd.

De daaropvolgende weken werden de onderzoeksresultaten verwerkt en de rapportering opgesteld.
De digitale plannen werden hierbij verwerkt in QGIS terwijl de lijsten een spreadsheet werden verwerkt.

Condor Archaeological Research heeft voldoende specialisatie en kennis in huis om het onderzoek tot een goed eind te brengen.

Het onderzoeksteam van Condor Archaeological Research bestond uit:

- T. Deville Veldwerk, vondstdeterminatie en rapportage
- G. De Nutte Veldwerk
- S. Houbrechts Veldwerk, digitalisatie

3.5. Toekomstige ontwikkeling

Binnen het 4582 m² grote plangebied wil de opdrachtgever in de nabije toekomst 45 appartementen en één kantoorruimte voorzien. Dit complex zal bestaan uit twee appartementsgebouwen die aan de Michel Theysstraat worden opgetrokken. Hiertussen komt de ingang tot de ondergrondse parkeergarage te liggen en een autoluwe doorgang naar de achterzijde van het perceel waar aan weerszijde van dit rustig gelegen binnengebied ook appartementen worden voorzien. De ondergrondse parkeergarage zal vanaf de straatzijde tot nagenoeg aan de noordelijke grens van het plangebied komen te liggen. De kelder zelf zal

ruimte voorzien voor 64 parkeerplaatsen, technische ruimtes en bergruimtes. In totaal zal deze kelderruimte 3046 m² in beslag nemen. De ontgravingsdiepte hiervan bedraagt 3.47 m². Binnen de rest van het plangebied zou de toekomstige verstoring beperkt blijven tot de bouwvoor. De ontgravingsdiepte zou hier maximaal 32 cm bedragen.

Afbeelding 3.5.1: Inplantingsplan van de toekomstige situatie (bron: De Gouden Liniaal).

Afbeelding 3.5.2: Kelderplan (bron: De Gouden Liniaal).

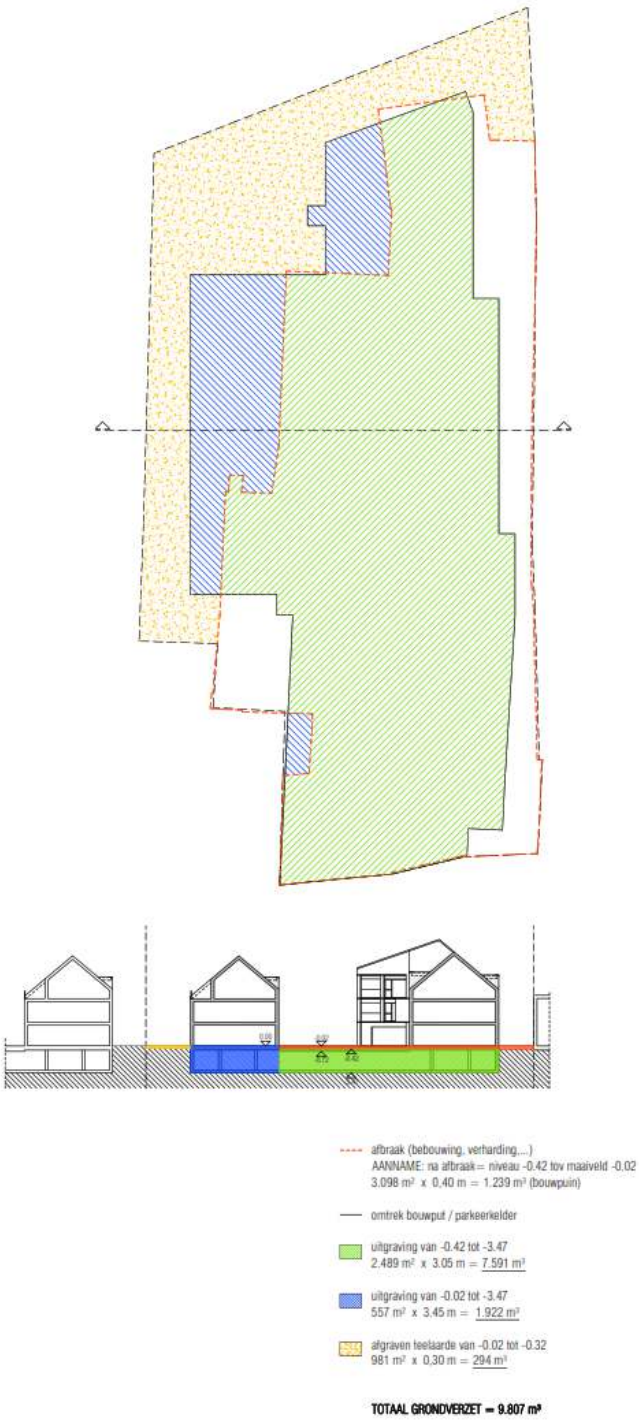

Afbeelding 3.5.3: Grondverzetplan (bron: De Gouden Liniaal).

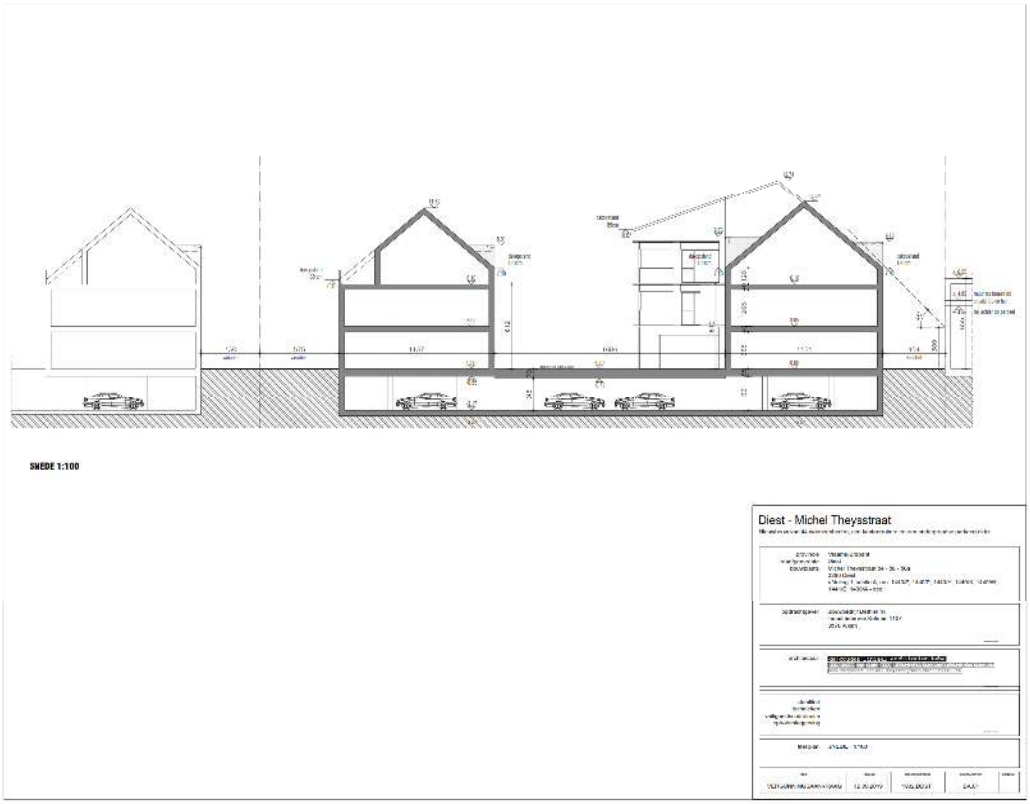

Afbeelding 3.5.4: Snede (bron: De Gouden Liniaal).

4. Assessmentrapport

4.1. Methoden, technieken en criteria

Het assessment van de sporen gebeurde grotendeels bij de uitvoering van het veldwerk. Dit werd bijgestuurd, verfijnd en aangepast op basis van de digitale plannen en coupetekeningen, de foto's en de spoorbeschrijvingen achteraf.
Er waren geen natuurwetenschappelijke dateringen voorhanden.

De interpretatie van de sporen is voornamelijk gebaseerd op de aanwezige insluitsels, de vorm, de kleur, de aflijning en de homogene/heterogene structuurvulling zoals waargenomen in het vlak. Verschillende sporen/verkleuringen werden op basis van een coupe verder gewaardeerd.

Een deel van de sporen kon gedateerd worden op basis van vondstmateriaal in hun vulling. Daarbij werd in het achterhoofd gehouden dat vondstmateriaal als dateerbaar materiaal een vals beeld kan vormen door nazakking, secundaire depositie, bioturbatie, opspit en dergelijke. Daarom is een vondst enkel als dateerbaar medium mee genomen als de bovenstaande elementen konden worden uitgesloten. Ook zijn we er van bewust dat de vondsten een misleidend beeld kunnen geven. Er is namelijk een erg beperkte oppervlakte onderzocht en ook het vondstmateriaal was al bij al beperkt. Een onvolledige vondstcontext kan daardoor een jongere of oudere datering geven.

Tijdens het onderzoek werden er 14 vondstnummers uitgedeeld. Daarnaast werd ook gekeken naar de onderlinge relatie met de andere sporen.
Inzake de datering van de sporen werd in eerste instantie gekeken naar de insluitsels, de vondsten en de onderlinge relatie met het uiterlijk van de sporen. Vervolgens werd gekeken naar het uiterlijk van de sporen. Oversnijdingen met andere sporen en/of structuren, zelfs de ruimtelijke plaats binnen een site of oriëntatie kunnen eveneens een aanwijzing voor de datering geven.

4.2. Bodemkundige opbouw van het plangebied

Verspreid over het plangebied is in iedere werkput minstens één profiel gedocumenteerd. In de werkputten 1 en 4 zijn er zelfs twee profielen gedocumenteerd (*Bijlage 2*). Daarnaast is er nog een boring die genomen werd in het kader een milieuonderzoek en die een beeld kan schetsen van de situatie onder de bestaande bebouwing.

De hier verder beschreven bodemprofielen vormen een representatief beeld van de volledige situatie. Alle gegevens over de studie van de bodemprofielen kunnen als bijlage worden geraadpleegd (*Bijlage 2: allesporenkaart, Bijlage 5: profielen, Bijlage 5: sporenlijst en Bijlage 8: referentieprofielen*).

Tijdens het onderzoek is een sterk heterogeen beeld naar voren gekomen. We kunnen niet stellen dat er één of enkele typeprofielen aanwezig zijn die representatief zijn voor de rest van het plangebied. Zeer simplistisch en globaal genomen is over het gehele plangebied een ophoogpakket vastgesteld onder de vloerplaat. De dikte varieert sterk van locatie tot locatie en er is ook geen sprake van uniformiteit in het gebruikte materiaal. Het varieert van zuiver bouwzand tot lagen met steenkoolgruis, puinlagen en zandige klei tot kleiige leemlagen met verschillende kleuren en vlekken. De ophoging dateert uit de nieuwste tijd en hangt samen met de aanleg van de garageboxen in de jaren ’50 van de 20ste eeuw. Hieronder varieert de situatie van werkput tot werkput, maar er is een verschil tussen de noordwestelijke en de zuidoostelijke helft van het plangebied. In het noordwesten, het kortste bij de Demer, gaat het om verschillende vulpakketten. De oorspronkelijke beekdalbodem moet hier beduidend lager hebben gelegen. De aangetroffen vulpakketten die in de werkputten zijn aangetroffen omvatten voornamelijk grond die van elders werd aangevoerd, maar er zijn ook humeuzere lagen die wijzen op de aanwezigheid van een organische fractie. Er kan zeker niet uitgesloten worden dat er ook afval- en stortlagen voorkomen. De ophoogpakketten dekken alluviale afzettingen aan die textureel verschillen van zwak zandig tot kleiig.

Het zuidoostelijke deel bestaat uit een opeenvolging van lagen, kuilen, afvalkuilen, puinlagen, muren, uitbraaksporen. Het gevolg van eeuwenlange intensieve bewoning komt hier duidelijk naar voren. Deze archeologische relevante sporen dekken een donkerbruine tot zwarte laag (S1103) af die in alle werkputten is vastgesteld in het zuidoosten van het plangebied. Deze zwarte laag ligt bovenop natuurlijke alluviale afzettingen van de Demer en is het oudste archeologisch vastgestelde spoor.

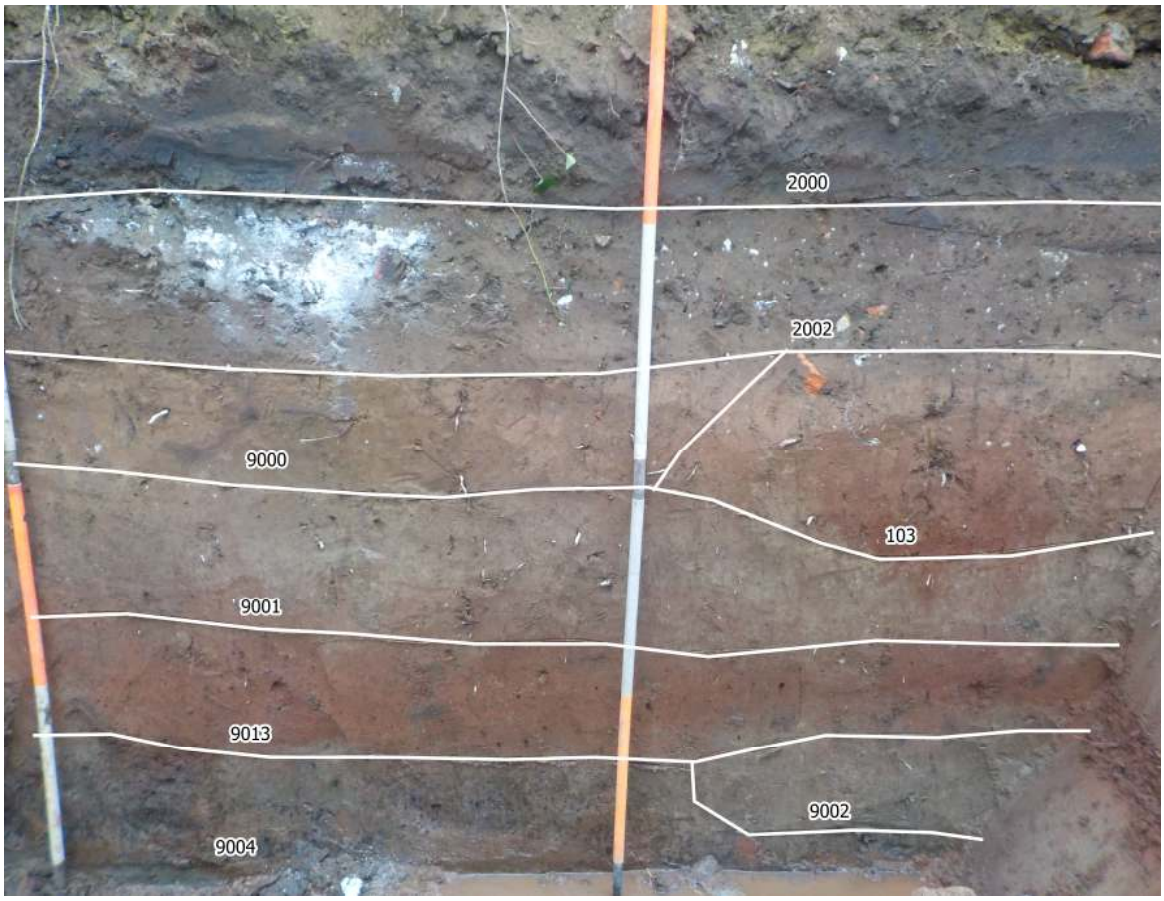

Afbeelding 4.2.1: Profiel 1.2 met aanduiding van de verschillende lagen

Hier volgend worden enkele profielen in detail besproken.

In de werkputten 1 en 2 komt een bodemprofiel voor dat sterk op elkaar lijkt. Aan het maaiveld komt hier geen betonplaat voor, maar was de bodem bedekt met klimop. Vanaf het maaiveldniveau komt een ophoogpakket voor met een zwartbruine kleur met grijze vlekken (S2000). De laag heeft een dikte van 40 tot lokaal 50 cm en wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van hard gebakken baksteenfragmenten. Deze beksteenfragmenten bezitten een recente ouderdom. Onder dit ophoogpakket is nog een tweede recent ophoogpakket waargenomen met een dikte van circa 30 à 40 cm. Hier is niet alleen hetzelfde type baksteen vast gesteld, ook is er cementmortel en kolengruis geattesteerd. Dan zit er een verschil tussen de werkputten 1 en 2. In werkput 2 worden op een diepte van 80 cm onder het maaiveldniveau alluviale overstromingsafzettingen gedocumenteerd. De afzettingen hebben een bruingele kleur, sporadische komt hierin houtskool voor. Houtskool indiceert meestal aan antropogene oorsprong. Maar tijdens de begeleiding in 2013 zijn ook verschillende natuurlijke afzettingen aangetroffen waarin spikkels en brokken houtskool voorkwamen.

In werkput 2 zijn onder S2002 nog enkele kuilen (S202 en S23) vastgesteld De kuilen bevatten grote hoeveelheden puin en dateren uit de nieuwste tijd. Onder deze kuilen en onder laag S9000 is opnieuw een alluviale overstromingsafzetting vastgesteld (S9001). De laag is donkerder en bestaat uit zware klei. Vanaf dan komt een opeenvolging voor van alluviale afzettingen die voornamelijk textureel verschillen. We bespreken hier nog even een groengrijzige laag die bestaat uit zandige klei (S9004) omdat deze laag in verschillende andere profielen voorkomt.
In werkput 2 is het profiel gedocumenteerd tot op een diepte van 2 m, in werkput 1 is tot 2.2 m diepte ontgraven waarna er nog bijkomende geboord is tot 1.3 m dieper.

Afbeelding 4.2.2: Profiel 4.2 met aanduiding van de verschillende lagen.

De werkputten 3 en 4 hebben ook een gelijkaardige profielopbouw. Deze werkputten zijn aangelegd in een achtertuin. Hier was bijgevolg nog een bouwvoor (S1000) aanwezig. De bouwvoor heeft een bruingrijze kleur en bestond uit zandige klei. Onder de bouwvoor zijn twee ophoogpakketten (S2003 en S2004) vastgesteld met een respectievelijke dikte van 20 en net geen 40 cm. De lagen hebben een donkergrijsbruine en donkerbruine kleur en bevatten spikkels baksteen en mortel die dateren uit de nieuwe of nieuwste tijd. Onder deze

ophoogpakketten zijn op een diepte van 90 cm beneden het maaiveldniveau natuurlijke afzettingen zijn natuurlijke lagen (S9009 en S9010) aangetroffen. De lagen hebben een donkerroodbruine kleur. In eerste instantie werd gedacht aan een mogelijk brandlaag, maar onder natte condities kunnen ijzeroxides ook voor een rode kleur zorgen.

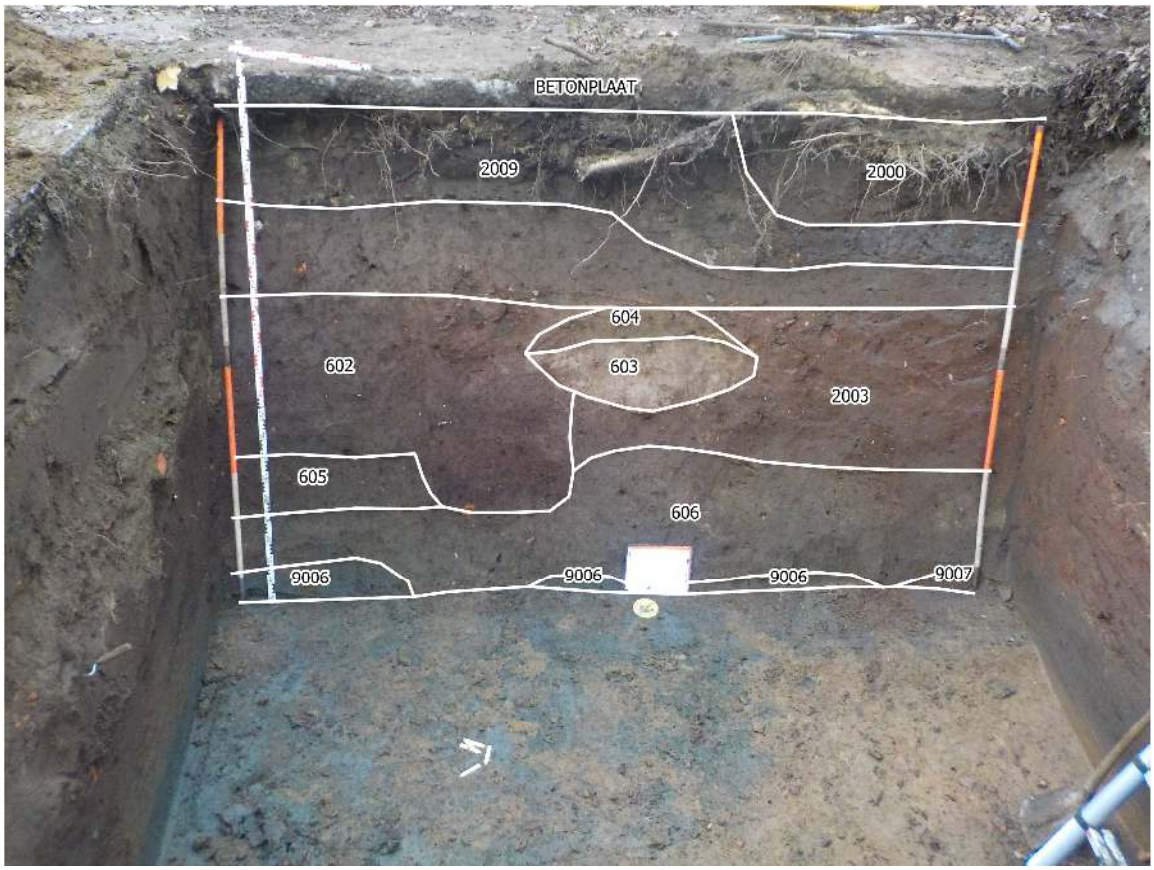

Afbeelding 4.2.3: Profiel 6.1 met aanduiding van de verschillende lagen.

In de werkputten 5 en 6 viel op dat de ophoogpakketten van jonge ouderdom of sporen met materiaal uit de nieuwste tijd erg dik waren. In werkput 5 is de overgang tussen ophoogpakket S2003 en de natuurlijke rode laag S9009, die we ook reeds in de werkputten 3 en 4 zagen, gelegen op 150 cm diepte. In werkput 6 is er zelfs sprake van een nog grotere diepte. Spoor S602 die baksteenfragmenten en stukjes mortel bevat, ruwweg gedateerd in de nieuwe of nieuwste tijd komt voor tot 205 cm diepte. Hieronder komt nog een grondspoor (S606) voor, een laag met spikkels houtskool, baksteen en mortel, maar waarvan de ouderdom niet achterhaald kon worden. Op een diepte van 220 cm beneden het maaiveldniveau zijn hier natuurlijke afzettingen (S9006) geattesteerd.

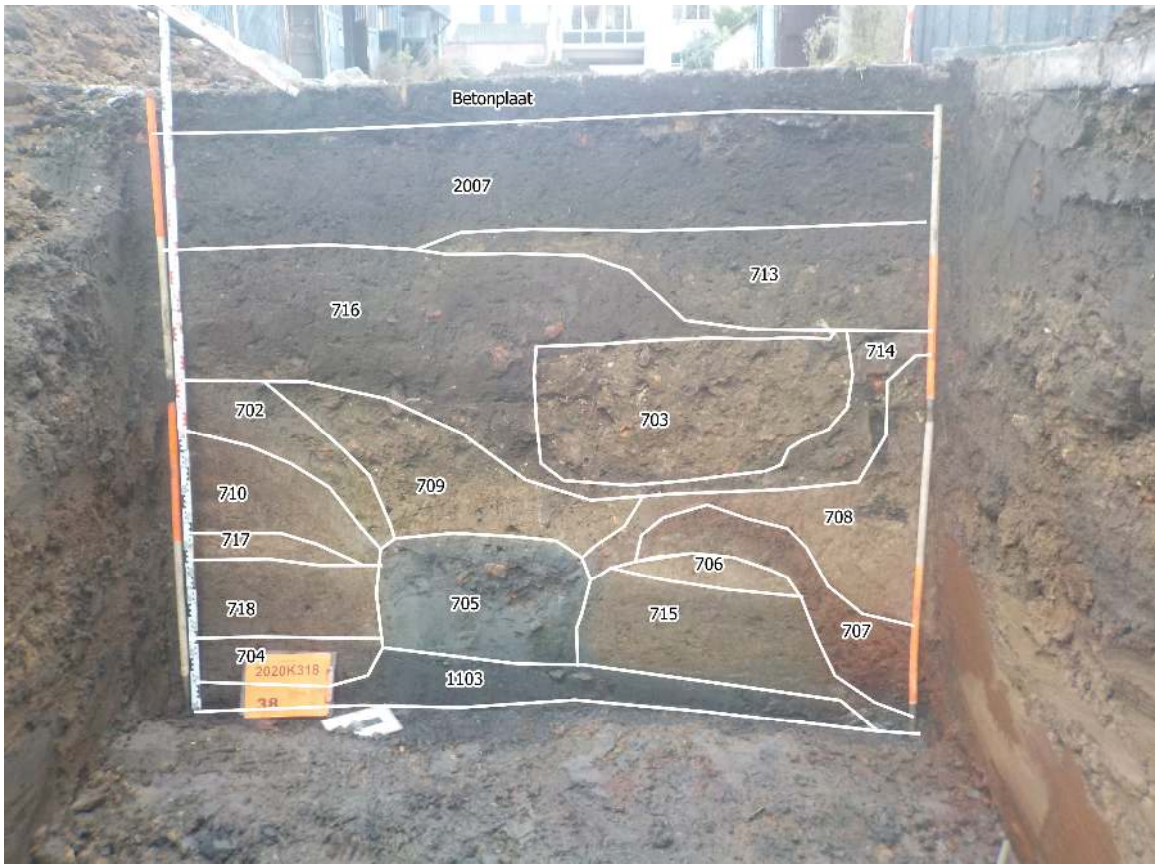

Afbeelding 4.2.4: Profiel 7.1 met aanduiding van de verschillende lagen.

Afbeelding 4.2.5: Detail van de rechteronderhoek in profiel 7.1.

Tenslotte willen we nog even dieper ingaan op werkput 7 als laatste werkput binnen het historisch onbebouwde terreingedeelte. Deze werkput is ook representatief voor de situatie in werkput 9.

In werkput 7 is onder de betondek een bijna 50 cm dikke laag aangetroffen bestaande uit kolengruis. Hieronder komen meteen archeologisch relevante lagen (S713 en S716) voor die naar ons mening dateren uit de nieuwe tijd. Hieronder komt een complex organische gegroeid kluwen van lagen en kuilen voor. In eerste instantie lijkt het alsof er geen voormalige loopniveaus aanwezig zijn, waar er kan waarschijnlijk een loopvlak herkend worden in de top van S702/S703 op een diepte van 90 cm diepte, een vlak in de top van S717, S705 en S707 op een diepte van 140 cm diepte, niet toevallig ook een aangelegd vlak tijdens dit vooronderzoek. Daarnaast is er nog een archeologisch vlak in de top van S1103, een zwarte laag die overheen het volledige zuidoosten voorkomt. Uit deze zwarte laag kwamen resten naar voren die dateren uit de oudste fase tussen de 13e en de 15e eeuw. Dieper kon er in deze werkput niet ontgraven worden. Dieper had er nog een archeologisch relevant niveau aanwezig kunnen zijn in de top van de natuurlijke moederbodem.

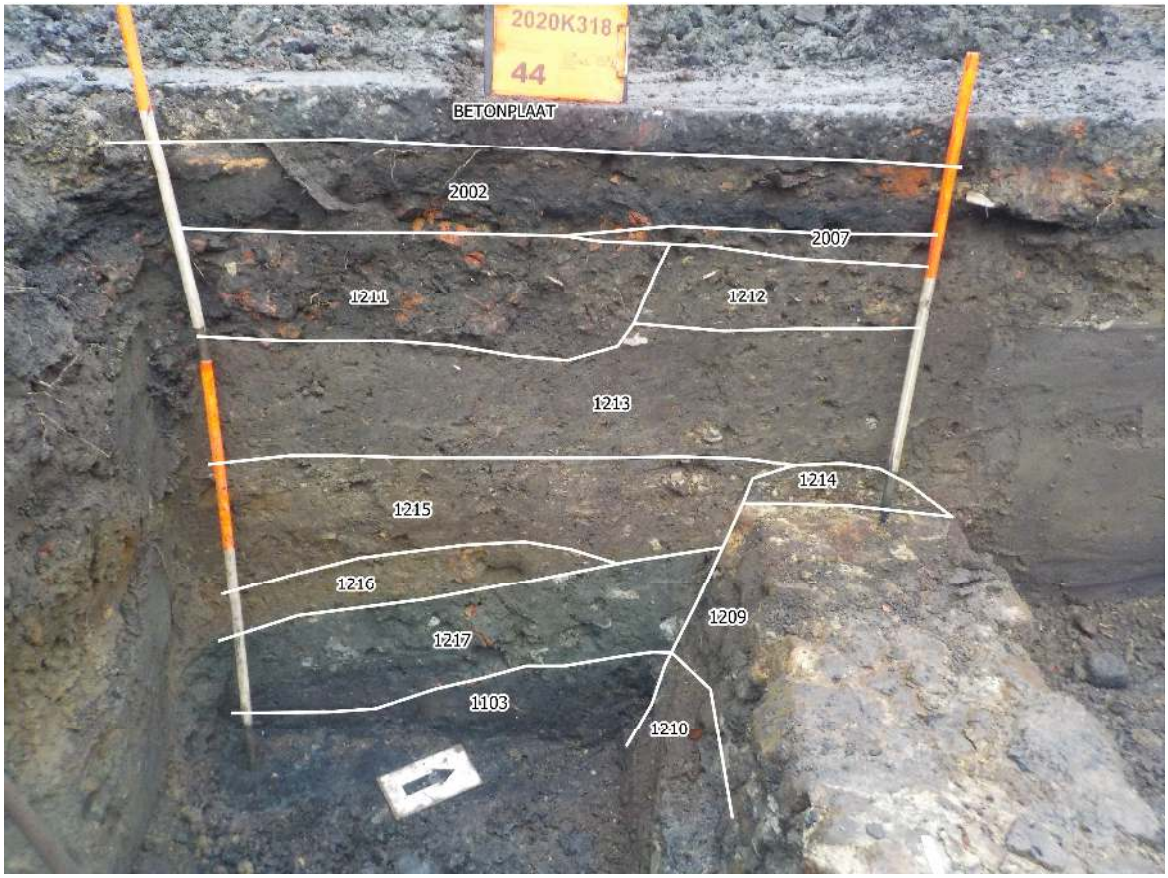

Afbeelding 4.2.6: Profiel 12.1 met aanduiding van de verschillende lagen.

De zuidoostelijke werkputten (10-14) situeren zich binnen de zone waar bebouwing voorkwam in het verleden. Onder de vloerplaat zijn hier jonge ophoogpakketten vastgesteld. De dikte neemt toe in zuidwestelijke richting. In werkput 12 komen de archeologisch relevante lagen voor op een diepte van circa 60 cm waar het in werkput 10 bijna 1.2 m is. Waar er in werkput 12 sprake is van mogelijk relevante lagen die oudere muurresten afdekken, zijn in werkput 10 jongere ophoogpakketten gegooid tegen en over een aanwezige muur. De muurresten komen voor op een diepte van 70 cm in werkput 10 en 100 cm in werkput 12.
Ook hier wordt de onderste laag bepaald door de zwarte laag S1103 die bovenop natuurlijke afzettingen van de Demer ligt. Opvallend is dat spoor S1103 tegen de muur S1209/S1210 aan ligt. Er is geen insteek gevonden wat er dus mogelijk op wijst dat de muur ouder is dan deze laag.

Tenslotte is er nog een klein profiel genomen ter hoogte van werkput 14. Het profiel was heel beperkt omdat het enkel mogelijk was om ter plaatse van een verstoring van de aanwezige vloer te verdiepen. Onder een 20 cm dikke betonplaat zijn hier twee ophoogpakketten vastgesteld (S2008 en S2009). Deze ophoogpakketten zijn iets meer dan 30 cm dik. Hieronder is de vloer aangetroffen van het voormalige woonhuis. Deze vloer is circa 4 cm dik en is gelegd bovenop een ophoogpakket (S1405) In dit bruin grijs groen gevlekte pakket zijn brokken baksteen en fragmenten mortel aangetroffen. De dikte bedraagt 40 cm. Hieronder is nog een 10 cm dik ophoogpakket aangetroffen meteen grijsrode kleur. In de laag zijn matig grote concentraties baksteen en mortel vast gesteld. Hieronder, op een diepte van 110 cm beneden het maaiveldniveau is laag S1103 gedocumenteerd.

Op de eerste dag van het veldonderzoek is ook een milieuonderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn verspreid over het plangebied verschillende boringen geplaatst. Het merendeel van de boringen is geplaatst op de locaties waar later ook proefputten zijn aangelegd, dus deze zijn niet opgevolgd. Eén boring, werd uitgevoerd in een veranda van een huis aan de Michel Theysstraat. Hier is onder een 20 cm dikke betondek een opeenvolging van lagen vastgesteld vergelijkbaar met werkput 14, uitgezonderd de aanwezige vloer.

4.3. Assessment sporen en lagen

Bijkomende data en plannen kunnen worden geraadpleegd als bijlage. Het betreft de allesporenkaart (*bijlage 2*), de TAW-waarden (*bijlage 3*), Coupes en profielen (*bijlage 4*), de sporenlijst (*bijlage 5*) en de vondstenlijst (*bijlage 6*).

Er werden in totaal 93 individuele sporen/verkleuringen in het vlak of profiel gedocumenteerd. Daarbij zijn de nummers die niet zijn uitgereikt (bv. S912, S914,…) of zijn komen te vervallen (bv. S712,…)niet mee gerekend. Naar spreiding toe zijn het meeste sporen vast gesteld in de werkputten 7 (17 stuks), 9 (12 stuks) en 12 (17 stuks). De sleuven met het minste sporen waren de werkputten 3 (0 sporen), 8 (1 spoor) en 1/11 (Telkens 3 sporen)

Het sporenspectrum kan worden opgedeeld in vloeren (S1403), muren (9 sporen), greppels (S705 en S916), puinkuilen, kuilen en overige.

Gezien de aard van het onderzoek zijn in totaal zeventig sporen gecoupeerd, grotendeels in de profielen. De sporen in de profielen worden hier niet verder besproken tenzij dat er een relevantie is met de sporen die in het vlak gelegen zijn en bijdragen tot het betere begrip hiervan.

Er is gekozen om de spoor per werkput te bespreken aangezien de onderlinge samenhang van de sporen tussen de werkputten niet overal achterhaald kon worden.

Op de kaarten hebben we, om het geheel te vereenvoudigen gekozen om te werken met kleuren per fase. Fase 1, krijgt een datering tussen de 13e en 15e eeuw, Fase 2 een datering tussen de 15e en de 17e eeuw en als laatste (fase 3) om een datering tussen de 17e en 19e eeuw. Deze laatste laag overlapt deels met de laag nieuwe/nieuwste tijd. Indien beide voorkomen dat bestaat het vermoeden dat fase 3 sporen ouder zijn dan deze die de datering nieuwe/nieuwste tijd hebben verkregen.

Werkput 1

Werkput 1 is gelegen in het noordwesten van het plangebied met als doel, om samen met werkput 2, om te oordelen of de oeverbeschoeiing binnen de grenzen van het plangebied loopt. Het eerste vlak is aangelegd op een diepte van circa 110 cm beneden het

maaiveldniveau in de natuurlijke alluviale afzettingen van de Demer. In het vlak zijn drie sporen vastgesteld, het betreft twee kalkkuilen (S101 en S102) en een kuil (S103). De kuilen waren zeer sterk afgelijnd en werden gedateerd in de nieuwste tijd.

Het tweede vlak is een 20 à 25 cm dieper aangelegd. Hierin zijn geen antropogene sporen meer herkenbaar.

Afbeelding 4.3.1: Overzichtsfoto van het eerste vlak in werkput 1.

Werkput 2

Werkput 2 ligt ten noorden van werkput 1 en ligt tot tegen de achterbouwlijn aan. Deze lijn is de lijn waarachter niet gebouwd mag worden. De laatste meters van het perceel moeten namelijk vrij blijven voor een servitude voor de VMM. Ook hier is het vlak op een diepte van circa 1.1 m beneden het maaiveldniveau aangelegd in de natuurlijke alluviale afzettingen. In het vlak zijn drie sporen aangetroffen. Twee kuilen (S202 en S203) situeren zich tegen de noordelijke put wand en bevatten puin. Het gaat om industrieel gebakken baksteen en cementmortel wat een datering in de nieuwste tijd indiceert. Enkel spoor S201, een ovale kuil van circa 50 cm breedte. Ze had een donkerbruine donkergrijze kleur en was scherp afgelijnd. Deze kuil werd gecoupeerd. Het spoor was 10 cm diep bewaard en tijdens het

couperen werd een spikkel kolengruis waargenomen in de vulling. Hierdoor werd er een datering in de nieuwste tijd toegekend.

Er is een tweede vlak aangelegd op circa 1.4 m diepte. In dit vlak werd nog één spoor aangetroffen (S204). Het betreft een laag onder spoor S203, die geen puin meer bevat. Op basis van de gelijkenissen met spoor S201 kreeg het een datering in de nieuwste tijd toegekend.

Afbeelding 4.3.2: Coupe op spoor S201.

Werkput 3

In werkput 3 is het vlak aangelegd in de natuurlijke moederbodem op een diepte van circa 1.6 m beneden het maaiveldniveau. Noch in het vlak, noch in de hoger liggende ophooglagen werden sporen aangetroffen.

Werkput 4

Ten noordwesten van werkput 3 is in dezelfde achtertuin nog een tweede smalle werkput aangelegd, namelijk werkput 4. Deze is aangelegd op een diepte van circa 1.25 m diepte.

Binnen de noordelijke helft van deze werkput situeren zich op dat ogenblik alluviale afzettingen. In het zuidoosten van de werkput is een bruin-donkerbruine laag of kuil aangetroffen waarin enkele spikkels houtkool en baksteen voorkomen.

Tijdens de aanleg van het vlak is in deze laag een fragment witbakkend aardewerk aangetroffen voorzien van een geel loodglazuur aan de binnenzijde van het recipiënt. Het fragment bezit ook deels een stuk bodem. Het betreft een vlakke bodem, wat een datering tussen 1300 en 150 indiceert. Daarnaast is er een stuk van een drinkschaal in Siegburg aardewerk waargenomen dat dateert tussen 1400 en 1500. De kuil heeft hierdoor een datering binnen de oudste fase van ontwikkeling gekregen (fase 1). Dit laatste kan uiteraard een vertekend beeld zijn, omdat er slechts twee fragmenten zijn vastgesteld.

De laag of kuil S401 is later doorsneden om het profiel te documenteren. Daaruit blijkt dat het spoor een dikte van iets meer dan 30 cm bezit.

Afbeelding 4.3.3: Overzichtsfoto van werkput 4 genomen vanuit het noorden in zuidelijke richting. Spoor S401 kan duidelijk in het vlak herkend worden.

Werkput 5

Werkput 5 ligt centraal noordwestelijk binnen het plangebied. Het vlak werd aangelegd op een diepte van net geen meter onder het maaiveldniveau. Op dat ogenblik tekenen er zich drie sporen af in het onderzoeksvlak. Het gaat om een puinkuil of uitbraakspoor (S501) een bruin donkerbruine laag met spikkels baksteen en mortel (S502) en een tweede uitbraakspoor of puinlaag. Spoor S501 kon niet gedateerd worden, de twee overige sporen dateren mogelijk uit de nieuwe of nieuwste tijd. De rest van het onderzoeksvlak bestaat uit een ophooglaag (S2003) die ook in dezelfde tijd gedateerd wordt. Het tweede vlak komt op bijna 2 m diepte te liggen. Op die diepte komen in het vlak gereduceerde alluviale kleiafzettingen voor (S9004).

Afbeelding 4.3.4: Overzichtsfoto van het eerste vlak in werkput 5. Van achteren naar voren kunnen de sporen S501, S502, S503 en ophoogpakket S2003 herkend worden.

Werkput 6

Op amper 5 m ten zuidoosten van werkput 5 is werkput 6 aangelegd. Het eerste vlak situeert zich ook hier op circa 1 m diepte. Het beeld is gelijkaardig aan dit van werkput 5. Spoor S601 is een uitbraakspoor of puinlaag die mogelijk identiek is aan spoor S501. Spoor S602 correspondeert met S502 en het uitbraakspoor of de puinlaag S603 correspondeert met S503. Dit laatste spoor (S503/S603) zou eventueel ook een gevulde gracht kunnen zijn. In het profiel van werkput 6 lijkt het spoor namelijk wigvormig wat kan wijzen op een gracht (*afbeelding 4.2.3*). Wanneer de huidige perceelsgrens tussen het huisnummer 52 en 54 zou worden doorgetrokken, dan zou dit zowaar kunnen.

Afbeelding 4.3.5: Overzichtsfoto van vlak 1 van werkput 6. Centraal in het midden kan spoor S603/S604 herkend worden.

Vlak 2 is aangelegd op een diepte van 2.2 m beneden het maaiveldniveau. Het vlak wordt op dat ogenblik gesplitst tussen een westelijke zijde waarbinnen zowel oxidatie als reductieverschijnselen voorkomen, het oostelijke gedeelte wordt gedomineerd door gereduceerde alluviale afzettingen. Enkel tegen de zuidoostelijke profielwand, zit nog een restantje van spoor S606 in het vlak. Spoor S606 is een laag met een dikte van circa 60 cm die een donkergrijze kleur heeft met een weinige hoeveelheid bruine vlekken. In de laag komen spikkels baksteen, mortel en houtskool voor. Deze insluitsels laten niet toe om een datering toe te kennen.

Werkput 7

Op een diepte van circa 1.3 m beneden het maaiveldniveau werd het eerste vlak van werkput 7 aangelegd. In het vlak tekenden zich drie sporen af (S701-S703). De sporen hebben een langgerekte vorm en lopen van noordwest naar zuidoost. De aanwezigheid van spikkels baksteen of mortel lieten niet toe een nauwkeurige datering toe te kennen. Het is in ieder geval zeker dat het niet om afzettingen uit de nieuwste tijd gaat.

Omdat alle sporen in het profiel voorkwamen is verdiept naar een tweede niveau dat gesitueerd is op een diepte van circa 1.8 m beneden het maaiveldniveau. De oriëntatie van de sporen is hier identiek. Spoor 705 kan als greppel herkend worden. In de greppel S705 is een wandfragment met oor aangetroffen (V6) die gedateerd kon worden tussen 1450 en 1700. De greppel bestaat uit grijsgroene zware klei waarin baksteenpuin voorkomt. Dit betekend dus dat zowel in werkput 5/6 als in 7 de overgang tussen verschillende percelen ligt. Naar het noordwesten toe wordt de laag bruingelig van kleur en is gekozen om dit spoornummer S709 te geven. Opvallen in het vlak is de bruinrode kleur van spoor S707. Dit spoor is ook reeds aan bod gekomen tijdens het beschrijven van de profielen.

Afbeelding 4.3.6: Vlakfoto van vlak 2 in werkput 7. De roodbruine band aan de rechterzijde van de foto is spoor S707. Deze kan ook duidelijk op afbeelding 4.2.5 herkend worden.

In het vlak is spoor S702 gecoupeerd. Dit spoor bleek nog 30 cm diep bewaard te zijn gebleven. Ondanks dat eerste gedacht werd dat we in het oostelijke uiteinde in de natuurlijke C-horizont is er nog een derde vlak aangelegd en dit op een diepte van 2.4 m beneden het maaiveldniveau. Het vlak is aangelegd op dit niveau, simpelweg omdat de giek van de kraan niet dieper kon ontgraven. Het vlak is bijgevolg aangelegd in de top van een zwarte laag

(S1103). Een naar ons vermoeden, voormalige bouwvoor. In het vlak zijn nog vier sporen aangetroffen (S704, S711, S715 en S707). In het spoor S1103 zijn tien fragmenten aardewerk (V7) aangetroffen zijdens de aanleg van het vlak. Het gaat om een fragment van een beker in Siegburg steengoed, en verschillende fragmenten roodbakkend aardewerk voorzien van een bruine engobe. Het vondstmateriaal dateert allemaal tussen de 13e en 15e eeuw, wat dit spoor in de eerste fase plaatst.

Afbeelding 4.3.7: Vlakfoto van vlak 3 van werkput 7. De foto is genomen vanuit het zuidwesten in noordoostelijke richting.

Werkput 8

Het vlak in werkput 8 werd aangelegd op een diepte van 1.4 m beneden het maaiveldniveau. Op dat ogenblik is door alle jonge ophooglagen uit gegaan en kunnen de natuurlijke alluviale afzettingen van de Demer herkend worden. In het vlak is één kuil gedocumenteerd (S801). De kuil heeft een onregelmatige vorm. De vulling heeft een grijsbruine grijs gevlekte kleur. Er zijn enkele insluitsels baksteen en mortel waargenomen. Er is een coupe geplaatst om meer gegevens te bekomen. Deze laten zien dat het spoor nog maximaal 20 cm diep bewaard

is gebleven. Er zijn hierbij geen vondsten aangetroffen. Hierdoor blijft de onbekende datering behouden.

Afbeelding 4.3.8: Overzichtsfoto van spoor S801 in het eerste vlak van werkput 8.

Werkput 9

Op nog geen tien meter ten zuidoosten van werkput 7 is werkput 9 aangelegd. Het eerste vlak is aangelegd op 1.4 m diepte en vertoont een gelijkaardig beeld als werkput 7. De oriëntatie van de aanwezige sporen is namelijk noordwest-zuidoost. In het vlak kan ook hier een greppel worden herkend, namelijk S902. Deze greppel is identiek aan deze in werkput 7, maar daar kon er geen gelaagdheid in herkend worden, wat hier wel het geval is.

Uit geen van de sporen of lagen is vondstmateriaal naar voren gekomen. Er werd enkel een ruwe datering gegeven in de late middeleeuwen of nieuwe tijd.

Afbeelding 4.3.9: Overzichtsfoto van werkput 9 met centraal de vulling van greppel S902.

Op circa 2 m diepte is het tweede vlak aangelegd. Op dat ogenblik komen opnieuw natuurlijke alluviale afzettingen (S9004) voor binnen het vlak. De greppel S916 loopt centraal door de werkput en komt overeen met de greppel in werkput 7. Ook de lagen S906 en S913 komen overeen met de sporen in werkput 7 (S715 en S707).

Raar is dat we hier geen S1103 hebben vastgesteld. Deze zwarte laag is ook niet naar voren gekomen uit een boring die net voor het profiel is geplaatst. Gezien de beperkte oppervlakte die open gelegd kon worden kan er hiervoor geen verklaring worden gegeven.

Werkput 10

De eerste werkput waar muurresten zijn aangetroffen tijdens dit onderzoek was werkput 10. De werkput ligt het verste van de Michel Theysstraat. De afstand tot de straat bedraagt circa 40 m.

Het eerste vlak werd aangelegd op een diepte van circa 1.5 m beneden het maaiveldniveau. Op een diepte van 1.2 m beneden het maaiveldniveau kwamen de eerste muurresten aan het licht. Zowel tegen de noordoostelijke wand als de zuidwestelijke wand van de werkput zijn

muurresten aangetroffen. Het gaat om een muur in het zuidwesten (S1003) en een muur en fundering in het noordoosten (S1001 en S1004). De muurresten hebben een zuidoost-noordoost oriëntatie, vergelijkbaar met de perceelgreppels die eerder zijn aangetroffen in de werkputten 5, 6, 7 en 9. De muur S1003 heeft een dikte van circa 65 cm en is nog 35 cm hoog bewaard gebleven. De muur is opgebouwd uit blokken Diestiaan zandsteen met kalkmortel. De fundering, onder de muur is nog 35 cm breder aan de noordoostelijke zijde.

Achteraf zagen we in het profiel dat bovenop de muur nog een puinlaag gelegen is. Deze komt voor op 70 cm diepte. In het profiel is ook te zien dat de muur is aangezet op de C-horizont. Rechts in het profiel is ook de zwarte laag S1103 herkend, maar we konden de relatie met de muur niet achterhalen.

Afbeelding 4.3.10: Foto van het profiel van werkput 10. Aan de linkerzijde kan de muur en de fundering herkend worden.

Werkput 11

Ondanks dat werkput 11 slechts tien meter verder naar het zuidoosten ligt dan werkput 10, zijn in deze werkput geen muurresten aangetroffen.

De werkput is aangelegd op een diepte van 155 cm beneden het maaiveldniveau. In het vlak zijn drie sporen aangetroffen (S1101-S1103). Tijdens het veldwerk zelf was het niet opgevallen, maar achteraf werd gezien dat de grens van S1103 met de sporen S1101 en S1102 in het verlengde ligt van de perceelsgrens tussen de woningen nr. 52 en 54 aan de Michel Theysstraat. Spoor S1103 werd hier voor het eerste herkend als een zwarte laag, en is later doorgetrokken naar de andere werkputten waar deze aanwezig is. Opvallend in deze laag is de aanwezigheid van twijgen in deze laag. Er kon niet uitgemaakt worden of de twijgen op natuurlijke wijze, dan wel door antropogeen toedoen in de laag zijn terecht gekomen. Naast S1103 zijn er nog twee lagen S1101 en S1102 aangetroffen. In beide kuilen zijn brokken baksteen, stukjes mortel en spikkels houtskool aangetroffen. Aan vondstmateriaal ontbreekt het. In de laag net hierboven (S2010) is een wandfragment met oor van een kruik in Siegburg aardewerk (V4) die uit 1440-1550 dateert. Echter is één fragment te weinig om dit met zekerheid te weten. Uit een coupe en uit het profiel 11.1 blijkt dat spoor S1101 slechts 10 cm diep bewaard is gebleven en ligt bovenop S1102 die een dikte van 20 cm had.

Afbeelding 4.3.11: De zuidwestelijke helft van werkput 11. Links kan spoor S1103 herkend worden, rechtsboven S1101 en hieronder S1102.

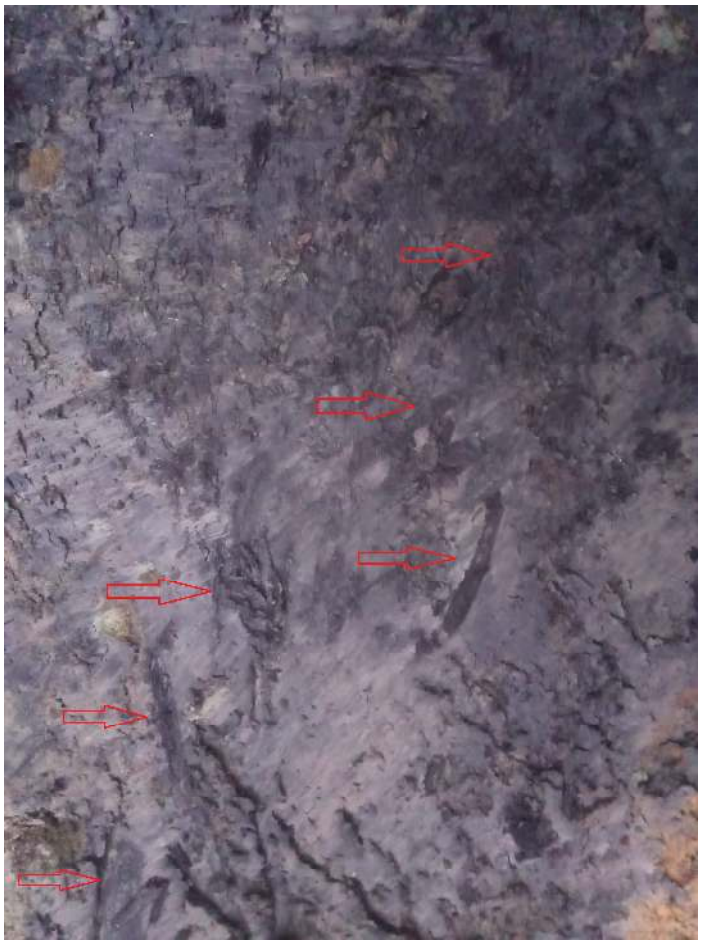

Afbeelding 4.3.12: Detail van Spoor S1103 met aanduiding van de aanwezige twijgen.

Werkput 12

In werkput 12 werd het hoogste onderzoeksvlak aangelegd op een diepte van circa 90 cm beneden het maaiveldniveau. Van noordoost naar zuidwest doorheen het plangebied loopt een bakstenen muur. De muur is circa 60 cm breed en bestaat uit bakstenen die kops geplaatst zijn in twee rijen. Hiertussen komen brokken Diestiaan zandsteen voor. De hoogste toppen van de muur liggen op circa 55 à 60 cm beneden het maaiveldniveau. Naar alle waarschijnlijkheid maakt deze muur deel uit van de achterbouw die op de atlas der Buurtwegen en de Poppkaart kan herkend worden. De overlay van de historische kaarten met de muur toont een ander beeld, maar de mogelijkheid bestaat dat het hier om een afwijking op de kaart gaat .De muur kreeg hierdoor een datering in de nieuwe of nieuwste tijd. Nog in het vlak zijn zeven andere kuilen of lagen aangetroffen. Drie hiervan zijn gecoupeerd (S1202, S1206 en S1208). De sporen S1202 en S1206 bleken 10 cm diep bewaard te zijn, spoor S1208 was 20 cm diep. Het betrof telkens kuilen met een vlakke bodem. In één van de kuilen (S1202) zijn hierbij vondsten aangetroffen (V11). Het betreft enkele fragmenten van een bord in majolica voorzien van florale motieven en scherven in wit en

roodbakkend aardewerk. Alhoewel het aardewerk lichtelijk ouder is, wordt toch eerder aan een datering in de derde fase (1700-1900) gedacht.

Afbeelding 4.3.13: Overzichtsfoto van muur S1201 in werkput 12.

Tenslotte willen we nog graag even spoor S1205 onder de aandacht brengen. Het spoor situeert zich centraal westelijk binnen de werkput en wordt gekenmerkt door grote hoeveelheden mortel in de vulling. In eerste instantie werd gedacht aan een puinkuil, maar bij nader onderzoek blijkt het puin te zijn dat op de muur S1209 ligt.

Het tweede vlak is aangelegd op een diepte van 1.3 m beneden het maaiveldniveau. Het vlak is aangelegd in spoor S1103, de zwarte laag die ook reeds in andere werkputten is waargenomen. Van noordwest naar zuidoost loopt onder de muur S1201 een oudere muur die ten zuidoosten van muur S1201 een aansluiting maakt met een ander muur die hier dwars op staat.

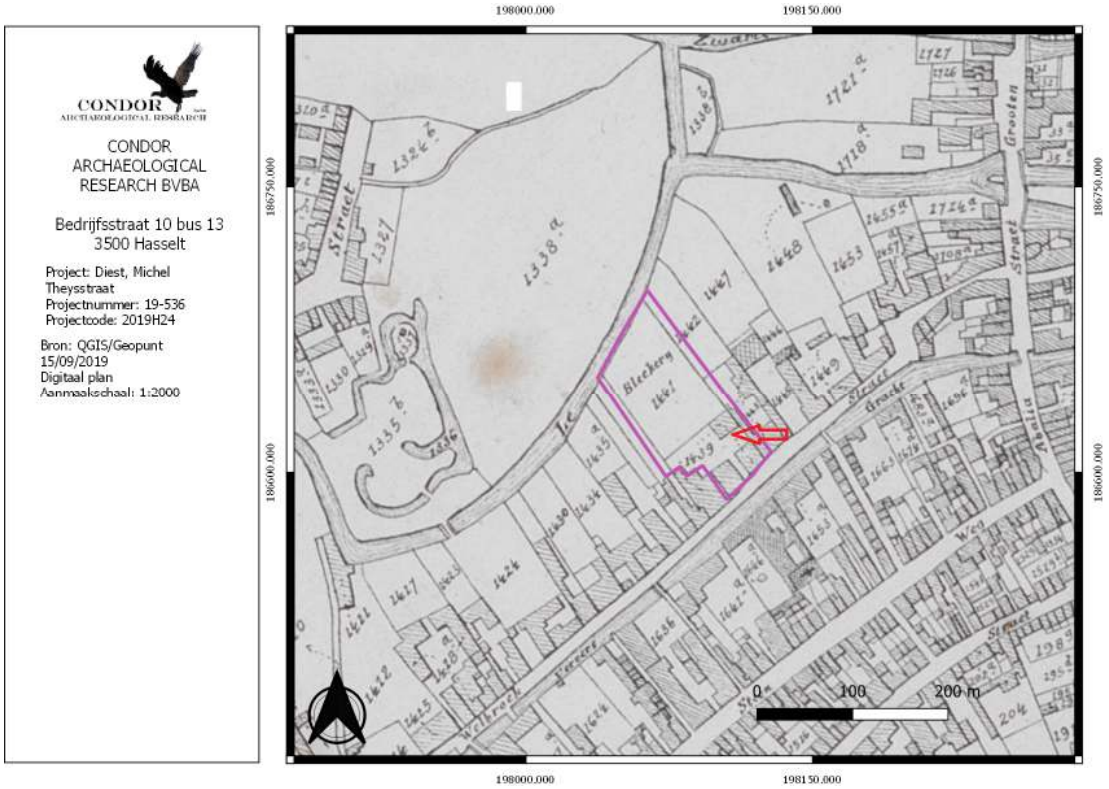

Afbeelding 4.3.14: Achterbouw die op historische kaarten herkend kon worden dat mogelijk samenhangt met dit spoor.

Afbeelding 4.3.15: Overzichtsfoto van het tweede vlak in werkput 12.

De muur is opgetrokken in Diestiaan zandsteen. Baksteenfragmenten zijn hiertussen niet aangetroffen. De dikte van de muur bedraagt circa 70 cm. De muur wordt dikker toe naar beneden toe. De muur zelfs is tot 40 cm hoog bewaard gebleven. Hieronder is de fundering (S1210) gelegen. De fundering werd niet helemaal tot onder gedocumenteerd omwille van het opkomende grondwater.

Afbeelding 4.3.16: Overgang tussen de muren S1209 (onder) en S1201 (boven).

Afbeelding 4.3.17: Detail van de muur S1209 en zijn fundering (S1210).

Opvallend is dat de muur S1209 niet ingegraven is in spoor S1103. Uit het profiel dat reeds eerder werd besproken kan duidelijk herkend worden hoe een insteek ontbreekt en dat de lagen tot tegen de muur aan liggen, waaronder spoor S1103. Dit indiceert toch een hoge ouderdom. De muur wordt dan ook toegekend tot de oudste fase van de ontwikkeling binnen de grenzen van het plangebied.

Afbeelding 4.3.18: Profiel 12

Werkput 13

Op 80 cm beneden het maaiveldniveau werden in werkput 13 muurresten aangetroffen. Deze situeren zich tegen de zuidwestelijke putwand. Opvallend is dat het hier gaat om 2 muren (S1306 en S1304). De muur S1306 is gelijkend aan de muren aangetroffen in de werkputten 10 en 12, zeker naar oriëntering toe. Spoor S1304 die doorsneden wordt door S1306 vertoont een andere oriëntatie. Doordat de werkput verdiept is naar een tweede vlak op 1.8 m diepte kon de zijkant van de muur proper worden gezet. De muur is opgebouwd uit Diestiaan zandsteenblokken en brokken die samen worden gehouden met kalkmortel. De muur is tot 20 cm hoogte bewaard gebleven. Onder de muur zijn twee lagen bakstenen herkend die laags in verspringend verband zijn opgebouwd. De bakstenen zijn 20 cm lang en 4 cm hoog. Onder deze twee lagen is een laag met gebroken bakstenen gebruikt. Het geheel werd gebouwd op een puinfundering (S1310) bestaande uit Diestiaan zandsteenbrokken en mortel. De dikte van de fundering bedraagt 60 cm.

Afbeelding 4.3.19: Overzichtsfoto van het eerste vlak in werkput 13.

Afbeelding 4.3.20: Opgekuist muurfragment. De bovenzijde S1304 bestaat uit Diestiaan zandsteenblokken die gedragen worden door twee lagen bakstenen die op gebroken bakstenen liggen. Hieronder kan de fundering (S1310) herkend worden.

Tegen de zuidoostelijke putrand aan is nog een muurfragment herkend in het eerste vlak (S1302). Deze muur staat perfect haaks op de muur S1306 en is opgebouwd uit Diestiaan zandsteen met mortel.

Vlak langs deze muur S1302 was een kuil (S1301) gesitueerd. De kuil had een min of meer ronde vorm met een diameter van 65 cm en werd gekenmerkt door een donkerbruine donkergrijze vulling. Zowel tijdens de aanleg van het vlak (V3) als tijdens het couperen (V9) is vondstmateriaal aangetroffen. Tijdens de aanleg is een randfragment van een kom in roodbakkend aardewerk ingezameld. Deze kom had een diameter van 30 cm en werd tussen 1400 en 1550 gedateerd. Tijdens het couperen werd een fragment van een vergiet, een tegel en verschillende fragmenten roodbakkend aardewerk aangetroffen die dateren tussen de 15e en de 17e eeuw.

In het tweede vlak zijn geen kuilen aangetroffen.

Afbeelding 4.3.21: Coupefoto van spoor S1301.

Werkput 14

Werkput 14 is na werkput 3 de kleinste werkput. Uit veiligheidsoverwegingen werd niet aangedurfd om tussen twee, niet onderkelderde huizen een grotere werkput aan te leggen. Het is de enige werkput die binnen de gebouwen lag die aan de straatzijde van de Michel Theysstraat lagen. Op de locatie van deze werkput stond tot enkele jaren geleden een woonhuis dat het jaartal 1666 als muuranker had.

Op een diepte van amper 50 cm beneden het huidige maaiveldniveau werd een muur (S1402) en een vloer (S1403) aangetroffen. De muur had een dikte van circa 40 cm en was opgetrokken uit Diestiaan zandsteenblokken. De muur liep parallel aan de Michel Theysstraat. Ten noordwesten van deze muur is een stuk van een vloer aangetroffen. De vloer is aangelegd met bakstenen die in een visgraatmotief gelegd zijn. De bakstenen zijn 10 cm breed, 21.5 cm lang en 4 cm dik. De vloer is op een onderlaag gelegd. S1404. Het meest plausibele is dat beide sporen deel uitmaken van het woonhuis uit 1666.

Afbeelding 4.3.22: Overzichtsfoto van werkput 14 met op de voorgrond het restant van de bakstenen vloer. Aan het andere uiteinde van de werkput kan de muur (S1402) worden herkend.

4.4. Assessment vondsten en stalen

4.4.1. Assessment Vondsten

Tijdens de prospectiecampagne zijn in totaal 14 vondstnummers uitgedeeld. Iets meer dan de helft hiervan (8) zijn vastgesteld tijdens de aanleg van het vlak. Drie vondstnummers werden uitgedeeld tijdens het couperen van sporen en drie vondstnummers werden uitgeschreven tijdens de aanleg van het profiel of het documenteren hiervan.
Wanneer gekeken wordt naar de spreiding over het terrein, dan werd er één vondstnummer uitgedeeld in werkput 4 (V1), vier in werkput 7 (V6, V7, V8 en V12), twee in werkput 11 (V4 en V5), vier in werkput 12 (V2, V11, V13 en V14) en drie in werkput 13 (V3, V9 en V10).

Wanneer naar aantallen gekeken wordt dan gaat het in totaal om 64 stuks vondstmateriaal. De grootste groep is de groep van het aardewerk met 60 fragmenten, gevolgd door drie fragmenten ijzer en één botfragment. Het aardewerk kan onderverdeeld worden in vijf groepen, namelijk roodbakkend aardewerk (37 stuks), steengoed (13 stuks), witbakkend aardewerk (5 stuks), Majolica (3 stuks) en grijsbakkend aardewerk (2 fragmenten). Omdat alle vondsten gedateerd zijn tussen de 13e en 19e eeuw worden de vondsten verder besproken per categorie en vervolgens per aardewerkcategorie. Eventueel kan daarin vervolgens verder worden gespecifieerd naar ouderdom toe.

Aardewerk

Roodbakkend aardewerk

De grootste groep binnen de aardewerkcategorie behoord tot het roodbakkend aardewerk. In totaal gaat het om 37 fragmenten die verspreid voorkomen binnen de vondstcontexten V2, V3 en V6-V12. Het roodbakkend aardewerk kent een opkomst vanaf de 13e eeuw en komt nog tot vandaag de dag voor. Het roodbakkend aardwerkspectrum dat tijdens het onderzoek werd vast gesteld kan gedateerd worden tussen de 13e en 18e eeuw.

Gezien de aard van het onderzoek was het niet mogelijk om aan alle fragmenten een vorm toe te kennen. Voor die scherven waarbij dit wel mogelijk was ging het om een kom, een teil, een vergiet of een kruik, typisch gebruiks- en/of tafelwaar, wat heel normaal is voor deze categorie.

De oudste fragmenten worden gekenmerkt door het volledige ontbreken van een glazuur, deze waren voorzien van een bruine engobe (V7, V10, V11 en V12). Op enkele van de oudste fragmenten komen enkele sporadische spikkels loodglazuur voor op de buitenzijde. Ook opvallend is het sterk verschil in het baksel wat erop wijst dat men het stookproces nog niet helemaal onder controle had. Van de oudste fragmenten zijn verschillende bodemfragmenten (V7 en V10) vastgesteld. Deze zijn alle voorzien van een standring die met vingers ingedrukt was. De oudste fragmenten worden gedateerd tussen de 13e en 15e eeuw.

Een tweede fase van het aardewerk dat herkend werd kan gedateerd worden in de 15e en 16e eeuw. Het betreft de randfragmenten van een kom en een teil (V2 en V3). De datering werd toegekend op basis van de diameter van de recipiënten. De kom, die aan de binnenzijde volledig geglazuurd was, en aan de buitenzijde sporadisch had een diameter van 30 cm (V3), de teil, die volledig geglazuurd was in loodglazuur had een diameter van 35 cm. Vondstcontexten waarbij recipiënten van deze diameter werden aangetroffen werden gedateerd tussen 1400 en 1550.

Afbeelding 4.4.1.1: Bodemfragment in ongeglazuurd roodbakkend aardwerk (V7). Het fragment bezit een geknepen standring.

Een derde fase die in het roodbakkend aardewerk voorkwam is te dateren tussen de 15e en 18e eeuw. De fragmenten worden meestal gekenmerkt door een rijk aangebracht loodglazuur

dat meestal niet sterk gecraqueleerd is. De enige vorm die in deze periode herkend kon worden is een fragment van een vergiet (*afbeelding 4.4.1.2*).

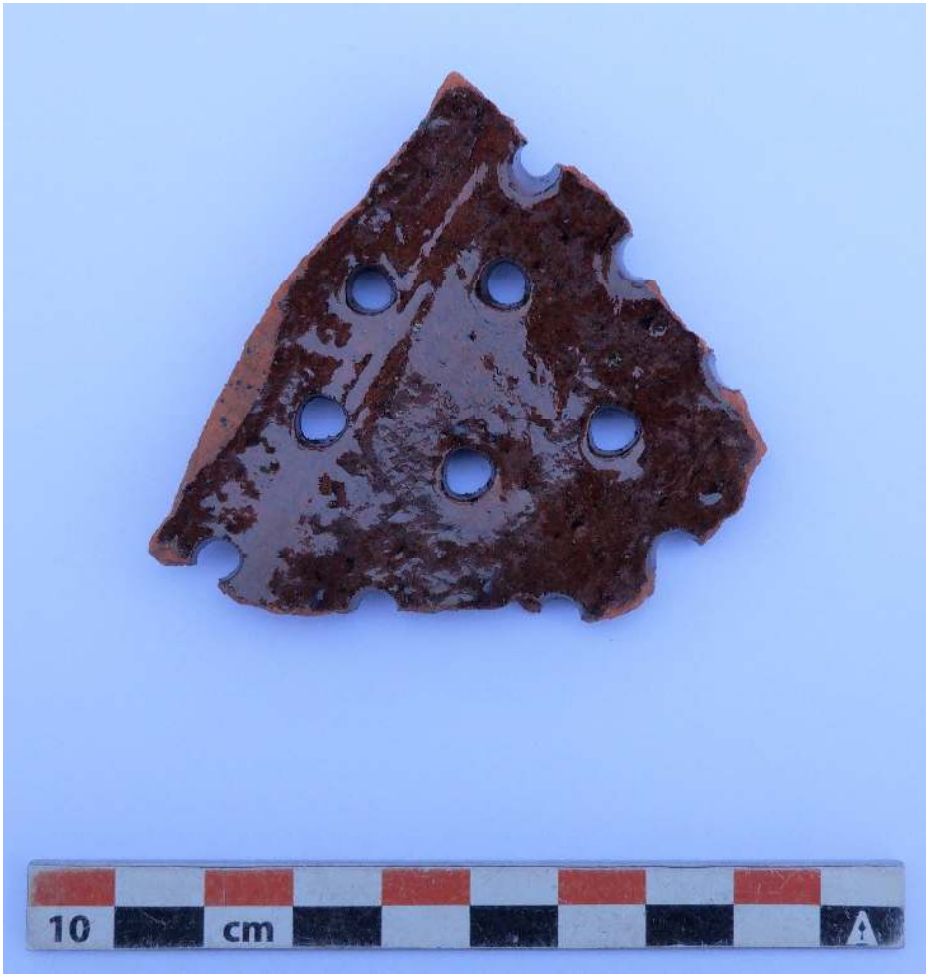

Afbeelding 4.4.1.2: Fragment van een vergiet aangetroffen in S1301 (V7).

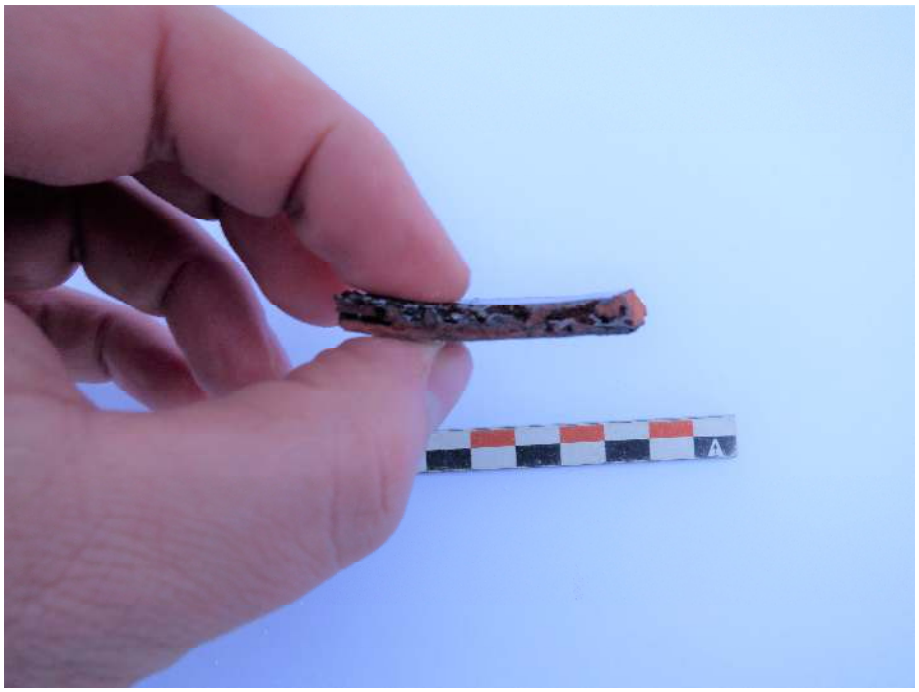

Afbeelding 4.4.1.3: Productiefout waarbij het loodglazuur in een bestaande barst is gelopen (V7).

Steengoed

De tweede grootste groep binnen het aardewerkspectrum is deze van het steengoed. Er zijn in totaal 13 scherven aangetroffen verspreid over zes vondstnummers (V1, V7, V8, V10 en V14). De vondsten kunnen gedateerd worden tussen 1280 en 1900.

Nagenoeg alle fragmenten konden gerelateerd worden aan het productiecentrum van Siegburg, zeker als het om de fragmenten ging die binnen de oudste contexten voorkwamen. Daarnaast is er een fragment Langerwehe en een fragment Westerwald vastgesteld. Het fragment Westerwald werd gekenmerkt door zijn typische versieringen en kobaltblauwe kleuren.

Naar vormen toe gaat het om typisch drinkgerei, namelijk twee kruiken (V4 en V8), een drinkschaal (V1) en drie bekers (V7 (2x) en V10).

Afbeelding 4.4.1.4: Fragment van een drinkschaal in S401 (V1).

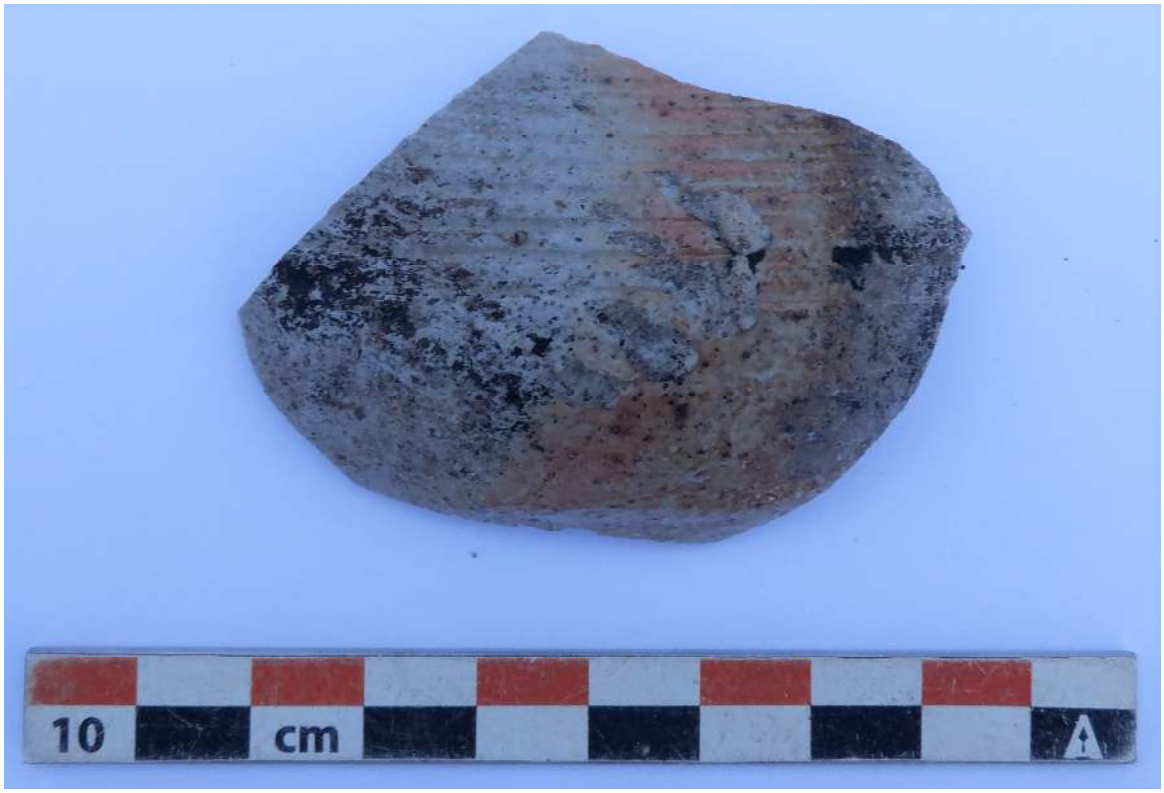

Afbeelding 4.4.1.5: Een bekerfragment (V10).

Afbeelding 4.4.1.6: Een fragment in Westerwald steengoed, tevens ook het jongst aangetroffen fragment (V14).

Witbakkend aardewerk

Er van uitgaande dat het aangetroffen aardewerkspectrum representatief is voor het hele plangebied, kan gesteld worden dat het witbakkend aardewerk sterk ondervertegenwoordigd is. In totaal werden er 5 fragmenten aangetroffen die in vier vondstcontexten zaten (V1, V9-V11).

Twee fragmenten kregen een datering toegekend tussen 1300 en 1500. Het betreft een wandfragment met een geel loodglazuur aan de binnenzijde (V1). Aan dit wandfragment zat een klein stukje van de bodem wat wees op een vlakke bodem, een vorm die vooral in de oudste periode werd geproduceerd. Daarnaast is er een bodemfragment van een drinkuit aangetroffen in een vondstcontext in werkput 13 (V10). Het betreft een fragment van een bodem van een drinkuit. De diameter van de voet bedroeg circa 4 à 5 cm en was langs de binnenzijde niet geglazuurd. Aan de buitenzijde werd slechts gedeeltelijk een geel loodglazuur aangetroffen op de wand, de voet bestaande uit een met vingers geknepen standring was ongeglazuurd.

Afbeelding 4.4.1.7: Bodemfragmentje van een drinkuit (V10) in witbakkend aardewerk.

Tijdens het couperen van spoor S1202 in werkput 12 zijn twee rand en wandfragmenten aangetroffen (V11) die een datering tussen 1550 en 1700 kreeg. Het betrof waarschijnlijk een grape die aan de binnenzijde voorzien was van een groen loodglazuur.

Tenslotte is er in vondstcontext V9 nog een zeer klein fragment in witbakkend aardewerk aangetroffen. Het stukje was ongeglazuurd, maar dit werd veroorzaakt door latere processen. Omdat het fragment dermate klein was kon het niet nader gedateerd worden dan tussen 1300 en 1900.

Majolica

Tijdens het couperen van spoor S1202 in werkput 12 zijn drie fragmenten van een bord in majolica aangetroffen (V11). De fragmenten waren voorzien van florale motieven en voorzien van een tinglazuur. De fragmenten konden enkel ruwweg gedateerd worden tussen 1525 en 1700.

Afbeelding 4.4.1.8: Majolicafragmenten met florale motieven (V11).

Grijsbakkend aardewerk

Tijdens het onderzoek zijn er ook twee fragmenten in grijsbakkend aardewerk ingezameld. Het gaat telkens om wandfragmenten, éénmaal bij de aanleg van het vlak in spoor S712 (V8) en bij de aanleg van het profiel 7.1 in laag S1103 (V12). Van dit laatste fragment bestaat het vermoeden dat het gaat om een fragment van een kogelpot, maar zeker is dit niet. Beide fragmenten worden gedateerd tussen de 13e en 16e eeuw.

Metaal

Zowel in tijdens de aanleg van het vlak 2 in werkput 4 in spoor S401 als in laag S1213 van profiel 12.1 zijn fragmenten metaal vastgesteld. Het gaat telkens om stukken ijzer. In werkput 4 (V1) gaat het om een sterk gecorrodeerd plaatje van 4 x 5 cm. In het profiel van werkput 12 (V13) betreft het twee niet nader te identificeren gecorrodeerde objecten.

Afbeelding 4.4.1.9: Detailfoto van de ijzerfragmenten in laag S1213 in profiel 12.1 (V13).

Dierlijk bot

Tijdens het onderzoek werd in werkput 11 slechts één botfragment ingezameld. Het betreft een gebroken ribfragment van een geit of een schaap.

Afbeelding 4.4.1.10: Foto van het ribfragment (V5).

4.4.2. Assessment Stalen

Ondanks dat de mogelijkheid zich zeker voor deed om staalnames uit te voeren werden er geen stalen voor natuurwetenschappelijk onderzoek genomen. Er werden verschillende kuilen aangetroffen waarin twijgen en houtfragmenten voorkwamen en ook waren er verschillende lagen en kuilen waaruit C14-stalen zouden geëxtraheerd kunnen worden. De vraag die telkens gesteld werd was of de resultaten van staalnames een nuttige bijdrage zouden kunnen leveren aan dit rapport. Het antwoord was telkens neen, om de reden dat het aardewerkspectrum reeds een betrekkelijk goed beeld verschafte van de occupatiegeschiedenis, anderzijds bestond de schrik dat door de beperkte oppervlakte van het vooronderzoek er een verstekend beeld zou optreden omdat nooit de gehele contextuele samenhang van de interessante sporen kon worden achterhaald. Er kan bijgevolg geen assessment van gebeuren.

4.4.3. Conservatie assessment

Al het aangetroffen vondstmateriaal is stevig van structuur en tonen geen duidelijke sporen van degeneratie. Momenteel wordt verdere conservatie niet noodzakelijk geacht.

5. Besluit

5.1. Assessment van het onderzocht gebied

Van maandag 7 december tot en met vrijdag 11 december 2020 werd er een proefputtenonderzoek uitgevoerd aan de Michel Theysstraat te Diest. Dit onderzoek wordt uitgevoerd om de hoge trefkans voor nederzettingsresten vanaf de late middeleeuwen tot en met de nieuwste tijd te toetsen. Tijdens het onderzoek werden veertien proefputten ontgraven.

Het onderzoek bracht naar voren dat het plangebied eigenlijk in twee delen kan worden opgedeeld. In het zuidoostelijke gedeelte werd een stratigrafische opeenvolging herkend die begint bij het begin van de stadsvorming tot vandaag de dag. Hier is een complexe vindplaats aanwezig bestaande uit kuilen, afvalkuilen, lagen, muren en vloerresten. Waterputten en beerputten zijn niet aangetroffen tijdens dit vooronderzoek, maar het onderzoek besloeg slechts een zeer beperkte oppervlakte en kan op dat vlak niet representatief worden beschouwd voor dit type van sporen.

In het noordwestelijke deel van het plangebied is een opeenvolging van ophoogpakketten en stortlagen vastgesteld. Muurresten zijn hier niet aangetroffen.

De onderzoeksvragen kunnen als volgt worden beantwoord:

Geo(morfo)logie en bodemopbouw

- **Hoe is de (bewaarde) opbouw van het natuurlijk ontwikkeld bodemprofiel?**

Het plangebied ligt binnen de beekdalbodem van de Demer. Stroomopwaarts doorsnijdt de Demer en zijn zijrivieren bodemlagen die zowel zandig, lemig, kleiig als grindhoudend zijn. Binnen het plangebied komen dan ook alluviale afzettingen voor die het gehele texturele spectrum beslaan.

- **Hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin?**

Complex. Binnen het plangebied verschilt de stratigrafische situatie sterk van werkput tot werkput. Mettertijd is het plangebied opgehoogd. Deze ophoging heeft niet gebied dekkend plaats gevonden, maar is telkens zeer lokaal van aard. De meest recente ophoogpakketten hangen samen met het huidige landgebruik, namelijk parkeerplaatsen en garageboxen.

Oudere ophoogpakketten hebben tot nut gehad om de overstromingsgevoeligheid te doen dalen. Aan de zuidoostelijke zijde hadden de ophoogpakketten voornamelijk tot doel om het gebied terug vlak te krijgen voor jongere bewoningsfasen.

- **Kunnen er diverse Demerarmen onderscheiden worden?**

Op basis van de resultaten van het onderzoek zijn er geen Demerarmen vastgesteld.

- **Is er sprake van een (uitloper) van een overslibde zandrug?**

Er zijn geen indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een overslibde zandrug.

- **Is in het antropogene cultuurdek sprake van een herkenbare stratigrafie? Kan aan de hand van archeologisch vondstmateriaal uit het cultuurdek een uitspraak worden gedaan over de ouderdom en/of de vorming van dit cultuurdek?**

De ophooglagen die zich in het noordwesten situeren konden niet nader gedateerd worden. Hier is het vondstmateriaal te beperkt om goede uitspraken te doen. Voor de rest van het plangebied bestaat de onderste laag uit een zwarte laag (S1103) die gedateerd wordt tussen de 13 en 15e eeuw. Deze laag werd trouwens ook aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek aan de overzijde van de Michel Theysstraat, waar het eenzelfde datering toegekend kreeg. Hier bovenop komen lagen voor die dateren van de 15e tot de 17e eeuw, daarop lagen dit tot in de 19e eeuw kunnen dateren. De jongste ophoogpakketten hangen samen met de bouw van de garageboxen in het midden van de 20ste eeuw.

- **Werden er ophogingslagen aangetroffen? Zo ja, wat is de datering en samenstelling van deze legen en zijn deze archeologisch relevant?**

Binnen het plangebied is er sprake van een stadscontext en van een natte context. Beide contexten worden gekenmerkt door een eeuwenlange ophoging van het maaiveldniveau. Met uitzondering van de jonge ophoogpakketten die het gevolg zijn van het nivelleren van het terrein in de 20ste eeuw voor de aanwezige garageboxen, konden de ophoogpakketten binnen de natte contexten niet gedateerd worden. Binnen het zuidoostelijke deel dateren de archeologisch relevante lagen tussen de 13e eeuw en de 19e eeuw.

- **Op welke diepte(s) bevinden zich eventueel relevante archeologische niveaus?**

De diepte waarop de archeologisch relevante niveaus voorkomen verschilt sterk van werkput tot werkput. Het hoogste niveau waarop archeologische resten voorkomen bedraagt circa 55 cm beneden het maaiveldniveau in de werkputten 12 en 14. Het diepste niveau waarop resten voorkomen ligt op circa 2.7 m diepte. Daartussen kunnen tot vijf verschillende archeologische vlakken herkend worden.

- **Is er sprake van (sub-)recente verstoringen en post-depositionele processen? En wat is het effect daarvan op de eventuele aanwezige en/of te verwachten archeologische resten?**

Met de aanleg van de garageboxen in het midden van de 20ste eeuw heeft men het terrein uitgevlakt. Dit gebeurde door het ophogen van de bestaande ondergrond. Door dit ophoogpakket zijn de archeologische resten beter bewaard gebleven, althans voor verstoringen van de laatste 70 jaar. Dit betekend niet dat er geen verstoringen hebben plaats gevonden, er kan dan bijvoorbeeld gedacht worden aan een ondergrondse stookolietank, maar de recente verstoringen zijn erg beperkt. Oudere verstoringen komen ook voor en gaan op sommige plaatsen een negatieve impact hebben gehad op de archeologisch relevante resten of lagen, ze zijn echter niet van die aard dat ze een sterke bijstelling veroorzaakten van de gaafheid.

<u>Sporen, structuren, vondsten en paleo-ecologische resten</u>

- **Indien het onderzoek geen archeologische fenomenen oplevert of categoraal beperkte (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) welke verklaring is hiervoor te geven? Is er (bijvoorbeeld) sprake van verstoring van antropogene of natuurlijke en/of beperking van archeologische waarnemingsmogelijkheden? Of is er sprake van aantoonbare afwezigheid van bewoning en/of actief landgebruik of van een combinatie van genoemde factoren?**

Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek kan deze vraag niet beantwoord worden.

- **Indien het onderzoek wel archeologische fenomenen heeft opgeleverd, hoe kan de vindplaats beschreven en geïnterpreteerd worden? Hierbij rekening houdend met volgende punten:**
    1. **Wat is het aantal, de aard, de datering, plaats, omvang, horizontale en verticale spreiding van de begrenzing van sporen en structuren? Hoe is hun samenhang? Wat is de spoordichtheid per werkput en van het geheel?**

In totaal zijn er tijdens dit onderzoek in het vlak en in de profielen 93 sporen aangetroffen. Het betreft lagen, kuilen, muren, vloerresten, greppels en dergelijke. Ophoogpakketten en natuurlijke lagen zijn niet meegeteld binnen dit aantal. De sporen kunnen gedateerd worden vanaf de 13e eeuw tot in de 19e eeuw. Dit indiceert dat we te maken hebben met de oudste afzettingen uit deze stadsuitbreiding. De ophoogpakketten kunnen ook 20ste eeuws zijn. De vergelijking van de aantallen en de dichtheid per werkput kunnen niet beantwoord worden om de simpele reden dat de vlakken in ieder werkput anders zijn aangelegd, dat er meer of minder vlakken zijn aangelegd en dat niet ieder werkput eenzelfde oppervlakte bezit.

2. **Werd er muurwerk aangetroffen? Wat is de aard, functie, ligging en datering van dit muurwerk?**

In de werkputten 10, 12, 13 en 14 is muurwerk vastgesteld. De jongste muurresten zijn gelegen in werkput 12 en behoren mogelijk toe tot de achterbouw die op de Atlas der Buurtwegen kon herkend worden. De muur is opgetrokken in bakstenen. Hieronder en in de overige werkputten zijn muren aangetroffen die zijn opgetrokken in Diestiaan zandsteen met kalkmortel. Ze hebben allemaal dezelfde oriëntatie, namelijk van noordwest naar zuidoost, of haaks hierop. Enkel in werkput 13 is er een afwijkende oriëntering vastgesteld bij spoor S1304. Doordat we perceelsgreppels hebben aangetroffen gaan de gebouwen telkens toebehoord hebben aan een ander huishouden. Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek kan dan ook niet met zekerheid gesteld worden dat de muren eenzelfde datering hebben en/of gelijktijdig in gebruik zijn geweest. Tijdens het opkuisen van het profiel in werkput 12 bleek dat de zwarte laag S1103, een laag die de oudst voorkomende laag is binnen het plangebied en waarschijnlijk 13e tot 15e eeuws is, niet doorsneden werd door de muur S1209, maar wel dat deze laag tegen de muur aanlag. Dat indiceert dat deze muur, en mogelijk ook andere muren een hoge ouderdom hebben.

3. Is er sprake van houten oeverbeschoeiing?

Tijdens het onderzoek zijn er geen sporen aangetroffen van houten oeverbeschoeiing.

4. Indien grondsporen zijn aangetroffen: op welk niveau zijn deze leesbaar?

Het hoogste leesbare niveau waarop sporen kunnen voorkomen is op een diepte van 50 à 55 cm. Het gaat dan om de muurresten en de vloer in werkput 14 en de jongste muurresten in werkput 12. Vanaf dan schommelt het niveau sterk van werkput tot werkput. In totaal kan het aantal archeologisch relevante vlakken oplopen tot zeker vijf. Het onderste archeologisch relevante niveau situeert zich op circa 2.7 m diepte in werkput 7.

5. In de welke mate is uit de stratigrafie (profielen en vlakken en de relatie tussen sporen, structuren, e.d. een relatieve datering en fasering af te leiden?

De oudste sporen die voorkomen binnen het plangebied zijn spoor S1103, een zwarte laag waaruit materiaal naar voren kwam die dateert tussen de 13e en de 15e eeuw, muur S1209 in werkput 12 en laag of kuil S401 in werkput 4. Vanaf dan kan er geen eenduidige ontwikkeling worden herkend binnen de werkputten. Doordat de resten over verschillende voormalige percelen gespreid zijn, en ieder perceel een eigen ontwikkeling kende wisselen de gegevens sterk. We kunnen in ieder geval stellen dat de vindplaats geleidelijk aan doorloopt, telkens met nieuwe muren, sporen en dergelijke tot in de 19e eeuw. Dan lijkt het erop dat er een tijdelijke stilstand voorkomt tot in het midden van de 20ste eeuw met de aanleg van de garageboxen.

6. Kunnen binnen de vindplaats(en) verschillende complextypes, verschillende functies worden onderscheiden?

Neen, tijdens dit onderzoek werd slechts 3 % van het terrein onderzocht. We zijn van mening dat de gegevens die voorhanden zijn van dit vooronderzoek te beperkt zijn bovenstaande onderzoeksvraag op te lossen.

7. Van welk vindplaatstype en welke datering(en) is er sprake?

Binnen het plangebied komt een typische stadcontextvindplaats voor. Het gaat om een complex kluwen van lagen, kuilen, vloeren en muren. De dateringen die voorhanden zijn,

gebaseerd op het vondstmateriaal dat naar voren kwam uit het proefputtenonderzoek, toont aan dat de onderste laag (S1103) gedateerd kan worden in de 13e tot 15e eeuw. Dit komt overeen met de oudste gekende occupatiefasen volgens de historische bronnen. De lagen die hierboven voorkomen dateren tussen de 15e en 19e eeuw. Vervolgens is het terrein in de 20ste eeuw uitgevlakt middels een ophoging om de aanwezige garageboxen te kunnen realiseren.
In het noordwesten is er sprake van een vindplaats in natte context. Hier zijn ophoogpakketten en stortlagen vastgesteld.

8. **Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, …?**

In de werkputten 7 en 9 is een greppel aangetroffen die mogelijk de scheiding vomde tussen verschillende percelen.

<u>Vondsten en paleo-ecologische resten</u>

- **Welke vondsten en welke paleo-ecologische resten zijn in de context van een laag, spoor, of structuur aangetroffen? In welke mate dragen zij bij aan de karakterisering hiervan (complextype)?**

Alle vondsten zijn aangetroffen binnen de context van een laag, spoor of structuur. Het onderzoek heeft slechts een beperkt percentage van het onderzoeksgebied open gelegd, dus dit zou voor een vertekend beeld kunnen zorgen, maar het valt op dat er een relatie is tussen het gebruik van het terrein in het verleden, namelijk als brouwerij en de in vergelijking met normaal verhoogde aanwezigheid van drink- en schenkgerei (drinkuit, bekers, kannen,…).

- **Liggen in het onderzoeksgebied locaties die paleo-ecologisch bemonsterd kunnen worden? En wat is de te verwachten kwaliteit er van?**

In het plangebied komen zeker sporen voor die interessant kunnen zijn om paleo-ecologisch te bemonsteren. In verschillende werkputten is spoor S1103 vastgesteld, naar wat we vermoeden een zwarte laag die samen hangt met de vroegste stadswording van Diest en veel informatie kan bevatten over de overgang van een landbouwzone buiten de stadsmuren, naar een stedelijke context in de 12e eeuw. Het vondstmateriaal in deze laag dateren uit de 13e en 14e eeuw. In werkput 11 komen hierin grote hoeveelheden organisch materiaal voor. Het gaat om twijgen en houtfragmenten. Hier kan het nuttig zijn om de houtsoort(en) te achterhalen, een datering te bekomen en middels pollen en macobotanische resten te

achterhalen wat het paleo-milieu was. Ook een combinatie met een micromorfologisch onderzoek kan een schat aan informatie opleveren.

In de werkputten 7 en 9 is een antropogeen gegraven greppel vastgesteld. De bodem van deze greppel bevat houtresten, naar wat we vermoeden organisch gegroeid. Onderzoek van deze greppel door middel van pollen en macro botanische analyses in combinatie met een datering maakt het mogelijk om het paleomilieu te reconstrueren.

Tijdens het onderzoek is slechts een zeer kleine oppervlakte open gelegd. Er moeten binnen het plangebied nog een ongekend aantal waterputten en beerputten aanwezig zijn. Ook is er het feit dat de noordzijde van het plangebied zeker demppakketten moet gekend hebben om te grond mettertijd op te hogen. Het feit dat we binnen het plangebied een nagenoeg volledige sequentie in tijd kunnen verwachten (12e à 13e eeuw tot vandaag de dag) met vlak bij een rivier die zorgt voor natte condities en anaerobe condities maakt dat er een zeer hoge verwachting is voor paleo-ecologische resten.

- **Zijn er vondstconcentraties en wat is de aard hiervan?**

Tijdens het onderzoek zijn er concentraties aangetroffen met een verhoogde hoeveelheid vondstmateriaal, maar om al echt van vondstconcentraties te spreken, zijn er te weinig fragmenten aangetroffen. Tijdens het onderzoek is er slechts een zeer beperkte oppervlakte open gelegd. Dit onderzoek is bijgevolg niet representatief om statistisch door te trekken naar de rest van het plangebied.

- **Welke datering is af te leiden uit vondsten in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?**

De oudste archeologisch relevante laag die werd aangetroffen is laag S1103 waarvan we vermoeden dat het hier om een zwarte laag gaat. In deze laag zijn vondsten aangetroffen die dateren vanaf de 13e eeuw. Het betreft grijsbakkend aardewerk en roodbakkend ongeglazuurd aardewerk. Daarin zijn onder meer kuilen ingegraven die uit de 13e à 15e eeuw dateren. Dan zijn er nog verschillende lagen en kuilen die een datering tussen de 15e en 18e eeuw gekregen hebben. Hoe de muren en vloer zich verhouden in de tijd kon op basis van het vondstmateriaal niet achterhaald worden.

- **Welke datering is af te leiden uit natuurwetenschappelijke gedateerde monsters in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?**

Er zijn tijdens het onderzoek geen stalen genomen.

- **In welke mate gaat het hierbij om vondsten en paleo-ecologische resten zonder context (aanleg- en stortvondsten, spoorloze vondsten)? Wat is hun aard, aantal en archeologische significantie? Wat is de horizontale en verticale spreiding?**

Alle vondsten zijn binnen een context aangetroffen. Deze onderzoeksvraag kan niet beantwoord worden.

- **Hoe is per vlak de verhouding aanlegvondsten: vondsten uit sporen? Wat is de vondstdichtheid per vlak, per werkput, en in het geheel?**

Deze onderzoeksvraag kan niet beantwoord worden om verschillende redenen. In eerste instantie kan een onderzoek van deze oppervlakte niet representatief zijn voor het gehele plangebied. Tijdens dit onderzoek kwam al duidelijk naar voren dat er op korte afstand tussen verschillende werkputten een heel ander beeld naar voren komt. Ten tweede zorgt de beperkte oppervlakte van het onderzoek ervoor dat het niet mogelijk is om alle vlakken op dezelfde manier aan te leggen. De aanwezigheid van muren of vloeren zorgt er namelijk voor dat dat tijdens het verdiepen niet meer de volledige oppervlakte van de werkput kan worden open gelegd. Tenslotte is er nog een derde aspect, namelijk het verschil in afwerkingsgraad tussen de vlakken. Het bovenste vlak of de bovenste vlakken worden namelijk behandeld als een opgraving alvorens er dieper wordt gegraven. Bij het onderste vlak is dit niet het geval om de site zo intact mogelijk te houden voor een vervolgonderzoek. Dit betekend dat er een discrepantie zit in de manier van inzamelen. Om deze redenen kan deze onderzoeksvraag niet op een wetenschappelijk verantwoorde wijze worden beantwoord.

<u>Synthese</u>

- **Hoe kan samenvattend na dit onderzoek de bewoningsgeschiedenis van het onderzoeksgebied beschreven worden?**

Via de geschiedkundige bronnen weten we dat dit stadsdeel ontwikkeld werd vanaf de 13e eeuw en dat binnen dit stadsdeel de lakennijverheid actief was en later de brouwers zich hier vestigden. Over het terreingebruik voor ambachtelijke activiteiten was dit onderzoek te

beperkt om uitspraken over te doen, maar naar de geschiedkundige opbouw heeft dit onderzoek aangetoond dat de oudste resten van rond het begin van de ontwikkeling moeten dateren. In de daarop volgende eeuwen heeft het intensieve terreingebruik

- **Wat zijn de landschappelijke kenmerken van de locatie en zijn directe omgeving, voor, tijdens en na de onderzochte periode en welke conclusies kunnen getrokken worden over de invloed van de mens op de vorming van het landschap?**

Voordat de oudste kern van Diest uitbreidde moet het plangebied gelegen zijn geweest binnen hooiland dat sporadisch overstroomde. Op basis van het proefputtenonderzoek zijn er geen indicaties voor bebouwing of bewoning voordat het plangebied binnen de stadskern van Diest werd opgenomen. Van het ogenblik dat de stadskern uitbreidt komt er bebouwing voor aan de straatzijde. Het noordwestelijke deel van het plangebied gaat waarschijnlijk altijd onbebouwd zijn gebleven. Hier was de kans op overstromingen ook het grootst. Mogelijk bleef het lange tijd hooiland, maar zeker in de nieuwe en nieuwste tijd zal het als moestuin of als bleekweide gebruikt worden. Geleidelijk is het plangebied opgehoogd. Hierdoor daalde de overstromingskans. Tot vandaag de dag komt bebouwing voor aan de Michel Theysstraat. In de loop van de 20ste eeuw werd de achterzijde van het terrein uitgevlakt en kwam alles onder een betonlaag te liggen ten voordele van garageboxen.

- **Welke verbanden zijn er te leggen met historische, historisch-landschappelijke, bouwhistorische en/of overige cultuurhistorische aspecten van het onderzoeksgebied in zijn omgeving?**

Volgens de historische bronnen situeert het plangebied zich binnen de eerste stadsuitbreiding die plaats vond in de 13e eeuw. De oudste lagen die zijn aangetroffen binnen de grenzen van het plangebied dateren tussen de 13e en 15e eeuw en dateren dus uit de prille beginjaren van het plangebied. Voor de resten weten we dat de bebouwing zich situeert aan de straatzijde en dat het noordwestelijke deel van het plangebied onbebouwd is gebleven tot in de 20ste eeuw. Dit komt overeen met de oudste kaarten van Diest.

Enkele jaren geleden werd aan de Michel Theysstraat een bouwvallige woning afgebroken die ten onrechte niet geklasseerd was als monument. De muurankers gaven 1666 aan. In werkput 14 is een stuk van de vloer van dit gebouw aangetroffen.

Voorts zijn er geen verbanden te leggen. Er moet daarbij aangegeven worden dat er ook slechts een zeer beperkte oppervlakte onderzocht kon worden.

- **Waarom zou men deze locatie uitgekozen hebben voor de ter plekke aangetroffen functie(s)?**

Toen tegen het begin van de late middeleeuwen de oudste stadskern van Diest uit zijn voegen begon te barsten waren er weinig opties om uit te breiden. De stad is gesticht tussen het dal van de Demer en een uitgesproken getuigenheuvel. Het spreekt voor zich dat de stad in oostelijke richting zou worden uitgebreid. Historische bronnen indiceren de aanwezigheid van lakennijverheid binnen dit stadskwartier en later zouden er zich brouwerijen vestigen. Voor de brouwerijen was de aanwezigheid van de Demer belangrijk omwille van de grote hoeveelheden water die nodig zijn voor het brouwproces. Echter zou men al snel zijn overgeschakeld op putwater omdat dit van betere kwaliteit zou zijn. Archeologische zijn er op basis van het huidige onderzoek nog geen gegevens voorhanden die bovenstaande gegevens kunnen bevestigen.

- **Hoe vergelijkbaar is de onderzochte locatie met andere locaties in de archeo-regio met dit complextype en deze datering en hoe passen de bevindingen van het onderzoek in de archeo-regionale context? Denk hierbij aan de kwaliteitsaspecten representiviteit en ensemblewaarde.**

Ondanks dat er in het verleden al verschillende grootschalige onderzoeken hebben plaats gevonden in Diest, is er weinig bekend over de stadsvorming van Diest. De grootschalige onderzoeken werden namelijk uitgevoerd binnen zeer specifieke contexten (Demer, Bogaardenklooster,…). Binnen dit stadskwartier is dit zelfs de eerste keer dat er een ontwikkeling op deze schaal plaats vind. Het plangebied bezit het potentieel om te achterhalen hoe de ambachtelijke activiteiten, die we wel kennen in grootsteden als Antwerpen en Brussel, te onderzoeken binnen een kleine stadskern. Op dat vlak zitten we hier met een unieke situatie.

- **Hoe verhouden de resultaten zich met deze van de begeleiding die in 2013 werd uitgevoerd ten noorden van het plangebied?**

De resultaten wijken sterk af van deze van de archeologische begeleiding van de Demerwerken in Diest. We zitten hier uiteindelijk ook met een volledig andere context, waar de begeleiding van de Demerwerken volledig vervat zat binnen de beschoeiing van de

toenmalige Demer, situeert de huidige ontwikkeling zich binnen een stedelijke context die langs de straatzijde bewoning en artisanale activiteiten omvat. De overgang tussen deze stadscontext en de Demer bestond uit achterliggende terreinen waarvan het gebruik op basis van dit onderzoek niet duidelijk kon achterhaald worden, maar waarbij het terrein geleidelijk aan is opgehoogd om de negatieve invloed van de periodieke overstromingen af te zwakken. Andere Demerarmen zijn, voor zover het huidige onderzoek representatief is voor de rest van het plangebied, niet aanwezig.

Kwaliteit

- **Wat is de fysieke kwaliteit (gaafheid en herkenbaarheid van sporen; conservering van (an)organisch vondstmateriaal en van ecologische resten) van het onderzoeksgebied? Welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen het onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?**

Tijdens het onderzoek waren de sporen goed herkenbaar. Ze lijnen scherp af. Onderling tussen de sporen kunnen kleine nuances zorgen dat de grens moeilijk vaststelbaar is. De aanwezigheid van lemige en kleiige afzettingen maakt dat als er over het vlak wordt gelopen ze meteen onleesbaar worden. De sporen zijn goed bewaard en gaaf. Naar vondstmateriaal toe kunnen we stellen dat deze van goede kwaliteit zijn. Anorganisch vondstmateriaal is kwalitatief goed. Anorganisch materiaal wordt enkel intact onder de grondwatertafel verwacht.

- **Wat is de inhoudelijke kwaliteit (zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde) van het onderzoeksgebied en welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen delen van onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?**

Binnen de historische stadskern van Diest hebben in het verleden nog maar weinig onderzoeken plaats gevonden. Het ging dan om grootschalige onderzoeken die binnen een specifieke context gelegen is (bv. Bogaardenklooster, Demer,…), andere plangebied zijn klein en bieden slechts een zeer lokale blik in de ondergrond.

We zitten hier met een onderzoeksgebied dat betrekkelijk groot is, meerdere voormalige bouwblokken beslaat die gelegen is binnen de eerste stadsuitbreiding van Diest. Er is

geweten dat hier een brouwerij gelegen was, en ook lakennijverheid zou kunnen voorkomen binnen de grenzen van het plangebied. Ambachtelijke zones zijn wel al gekend binnen grotere steden zoals Antwerpen of Brugge, maar binnen kleinere provinciale steden zijn hierover weinig gegevens gekend. Op dat vlak is er sprake van een zeldzame situatie. Daarbij hebben we te maken met een stedelijke ontwikkeling in de onmiddellijke nabijheid van een rivier. We hebben hier de mogelijkheid om een unieke link tussen een stadskern en een dynamisch beekdal gedetailleerd te bestuderen. Door de aanwezigheid van een rivier. Zijn de diepste lagen gelegen nabij de grondwatertafel. Naar organische resten toe kan er dus sprake zijn van een goede bewaringsconditie. Anaerobe condities leveren vaak een schat aan informatie op. Met pollenanalyses en macrobotanisch onderzoek kan een reconstructie van het landschap worden gemaakt binnen de oudste ontwikkelingsfase van Diest. Tevens bieden deze condities de mogelijkheid om organisch vondstmateriaal aan te treffen, die anders in de loop van de tijd verdwenen zouden zijn.

- **Welke waarde is er samenvattend te geven aan het onderzoeksgebied en de daarin te onderscheiden delen (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?) Ofwel is of zijn er behoudenwaardige vindplaatsen aanwezig binnen de grenzen van het plangebied? Beschrijf en beredeneer.**

Het antwoord op deze vraag is reeds geformuleerd binnen eerdere vragen. Kort samengevat kan het volgende worden gesteld.

We hebben te maken met een unieke vindplaats. Het gaat om een groot terrein met een diepgaande ontgraving binnen een provinciale stad. Er is best al veel onderzoek uitgevoerd naar ambachtelijke zones in de grotere steden, maar voor kleinere steden zijn er weinig gegevens voorhanden. We kunnen binnen het plangebied een stratigrafische sequentie herkennen die begint bij de uitbreiding van de oudste stadskern tot in de nieuwe en nieuwste tijd. Op dat vlak kan er veel nieuwe informatie worden verzameld over de stedelijke ontwikkeling van Diest.

We hebben te maken met een rijke vindplaats. Door de aanwezigheid van de Demer tegen het noorden van het plangebied bestaan de afzettingen uit kleien, lemen en zandige lemen of kleien. De grondwatertafel komt hoger dan de diepste archeologisch relevante lagen. Zeker naar organisch materiaal toe zijn de bewaringscondities in de onderste lagen ideaal.

Conclusies en aanbevelingen

- **Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van deze vindplaats aanwezig zijn en wat is de verwachting omtrent de fysieke en inhoudelijke kwaliteit daarvan?**

Het plangebied ligt binnen de historische stadskern van Diest. Deze vindplaats is gebiedsdekkend, en het plangebied vormt niet meer dan een klein stukje van dit complex geheel. Ten noordwesten van het plangebied ligt binnen de servitudestrook van de Vlaamse MilieuMaatschappij (VMM) de linkeroeverbeschoeiing van de Demer die niet werd vast gesteld tijdens de archeologische begeleiding in 2013.

- **Hoe verhouden de conclusies zich tot de resultaten van het eerdere onderzoek of andere bekende gegevens?**

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek was reeds duidelijk dat binnen het plangebied een hoog potentieel was voor nederzettingsresten uit de late middeleeuwen. De oudste historische kaarten, die dateren uit de 17e eeuw, laten reeds bebouwing zien binnen de grenzen van het plangebied. Ook een muuranker gaf aan dat het plangebied bebouwd was vanaf minstens de 17e eeuw. Historische onderzoek toont aan dat het plangebied ligt binnen de eerste stadsuitbreiding van Diest in de 13e eeuw.

De resultaten van dit proefsleuvenonderzoek bevestigen deze gegevens. Ze tonen aan dat de oudste resten zelfs terug gaan tot in de 13e eeuw. De vloer die aangetroffen werd in werkput 14 kan gerelateerd worden aan het stadhuis uit 1666.

- **Wat is de potentiele impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de eventuele waardevolle en behoudenswaardige archeologische vindplaatsen?**

De impact van de toekomstige werkzaamheden is groot. De nieuwe ontwikkeling zal voorzien worden van een ondergrondse parkeergarage met een oppervlakte van 3046 m² die tot 3.47 m diep wordt ontgraven. De archeologisch relevante lagen komen voor tot op een diepte van circa 2.7 m. De aanleg van het toekomstige keldervolume is bijgevolg volledig destructief voor de aanwezige archeologische resten.
De werkzaamheden buiten het keldervolume blijven beperkt tot 32 cm beneden het huidige maaiveldniveau. Deze werkzaamheden vinden bijgevolg plaats in de recente ophoogpakketten en brengen, doordat er een voldoende dikke buffer onder zit, geen schade toe aan het archeologisch potentieel.

- **Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd (maatregelen behoud *in situ*) worden?**

Binnen de huidige ontwikkeling is het onmogelijk om de destructieve impact van de werkzaamheden weg te nemen.

- **Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones die eventueel in aanmerking komen voor vervolgonderzoek?**

De zone die in aanmerking komt voor verder onderzoek is het toekomstige keldervolume. Gezien de aanwezigheid van grondwater en de hoge ontgravingsdiepte zal voor de start van de werken een secans palenwand worden gestoken. Deze wordt 60 cm buiten de keldermuren uitgevoerd. Het diepste niveau werd aangetroffen ter hoogte van werkput 7 waar op 270 cm diepte nog resten kunnen verwacht worden. Als afbakening in de diepte wordt dan ook de onderzijde van de toekomstige kelder genomen. De toekomstige opgraving zal plaats vinden binnen deze beschoeiing. Buiten deze wand zal de impact maximaal 32 cm bedragen en wordt verder onderzoek niet noodzakelijk geacht. Er is nog een voldoende buffer aanwezig om het archeologisch potentieel te beschermen. Voor die zone zal er een programma van maatregelen voor behoud in situ worden geschreven.

- **Welke strategische en methodische aanbevelingen kunnen worden gegeven voor vervolgonderzoek? Hoeveel archeologische niveaus dienen er hierbij onder voorbehoud aangelegd worden en hoe onderscheiden deze zich? Welke vraagstellingen zijn voor dit eventueel vervolgonderzoek relevant? Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?**

Op basis van het archeologisch vooronderzoek hebben we een beeld kunnen vormen van het plangebied en de complexiteit hiervan. Uiteraard moeten we ook realiseren dat we hier op basis van 3 % dekking een uitspraak moeten doen over de overige 97 %.

Het aantal archeologische vlakken verschilt sterk van werkput tot werkput. Voor de zuidoostelijke helft tot aan werkput 7 konden we in de profielen toch zeker vijf mogelijk interessante vlakken herkennen. Voor de onbebouwde zones in het noordoosten moet er

toch uitgegaan worden van minstens 2 à 3 vlakken, maar deze laatste uitspraak is erg moeilijk omdat we met de eeuwenlange aanvoer zitten van ophoogpakketten en stortlagen die zeer beperkt zijn in oppervlakte.

Naar vraagstelling toe is het voornaamste om te achterhalen hoe de stad zich hier heeft ontwikkeld vanaf het begin van de late middeleeuwen. De mogelijkheid bestaat hier om dit te achterhalen en voor dit stadskwartier zijn er amper archeologische gegevens voorhanden. Ook voornaam om te weten te komen is hoe de ambachtelijke activiteiten (lakennijverheid, brouwerij,…) een invloed heeft gehad op het archeologisch vondsten- en sporenspectrum.

Buiten de bebouwde zone doet zich hier de gelegenheid voor om te achterhalen hoe de overstromingsgevoelige gebieden vlak langs een rivier, die oorspronkelijk enkel konden dienen als hooiland, geleidelijke aan, onder antropogene invloed, onttrokken worden aan deze overstromingen zodoende deze terreindelen voor andere doeleinden aan te wenden. Aangezien het gaat om ophoogpakketten en stortlagen kan er misschien ook achterhaald worden wat gebruikt werd om op te hogen. Ging het om ontgravingen binnen de stad of werd grond van elders (bv. Akkerland) aangevoegd om hier te dempen. Misschien kan er ook meer te weten worden gekomen over de organisatie van een dergelijke ophoging.

Naar staalnames toe hebben we hier het geluk dat door de ligging vlakbij de rivier, en het feit dat de diepste lagen tegen de grondwatertafel aanligt, dat er goede bewaringscondities aanwezig zijn voor organisch materiaal. We denken dan niet alleen aan hout, maar ook voor pollenanalyses, macrobotanische resten en dergelijke bezit het plangebied een hoog potentieel.

- **Dient men hierbij nog rekening houden met eventuele (semi-)intacte aanwezige vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars?**

Tijdens het onderzoek zijn er geen indicaties aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van lithische artefactensites van jager-verzamelaars. De kans wordt klein geacht deze aan te treffen bij een vervolgonderzoek.

5.2. Potentieel op kennisvermeerdering

Binnen het plangebied komen lagen, kuilen, vloer en muurresten voor die terug gaan tot de 13e à 15e eeuw. Er zijn verschillende bouwfasen en tot vijf archeologisch relevante niveaus waargenomen tijdens het prospectieonderzoek. Een archeologische opgraving gaat bijgevolg een hoog potentieel tot kennisvermeerdering hebben. Het plangebied omvat namelijk verschillende percelen binnen de eerste stadsuitbreiding van Diest, een zone die bekend stond om zijn lakennijverheid in de begin jaren en om zijn brouwerijactiviteiten later. Een brouwerij wordt op de historische kaarten nog binnen de grenzen van het plangebied weergegeven. Verder onderzoek kan bijgevolg een kennisvermeerdering opleveren voor deze individuele bouwblokken, maar kan ook een belangrijke bijdragen leveren tot de kennis van ambachtelijke activiteiten binnen een kleinere provinciale stad. Door de aanwezigheid van de Demer kan er ook bijkomende kennis worden opgedaan over de symbiose van de stadswording met een periodieke overstromingsrivier.

Aangezien de diepste archeologisch relevante niveaus voorkomen nabij de huidige grondwatertafel is er ook een situatie waarbij organische resten goed bewaard kunnen zijn. Dit kan zeker een bijdrage leveren voor de landschappelijke kennis in de beginjaren van de stad Diest en omgeving.

5.3. Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt verder onderzoek noodzakelijk geacht. Binnen de grenzen van het plangebied komt een complexe stratigrafische vindplaats voor waarvan de oudste resten terug gaan naar het begin van de stadswording van Diest. Binnen de nog te plaatsen secans palenwand, die 60 cm buiten de toekomstige keldermuren zal worden gezet, wordt een archeologische opgraving geadviseerd. Binnen deze wand zal in de toekomst ontgraven worden tot 3.47 m diepte. Deze graafwerkzaamheden zijn volledige destructief voor het aanwezige sporen- en vondstenspectrum. De opgraving dient in meerdere vlakken uitgevoerd te worden. Het hoogste vlak komt voor vanaf 50 à 55 cm diepte, het diepst gelegen vlak situeert zich 2.7 m beneden het huidige maaiveldniveau. Op basis van het vooronderzoek konden er tot vijf archeologisch relevante lagen herkend worden. Uiteraard kan dit aantal lokaal wijzigen omdat er hier sprake is van een complexe vindplaats die op korte afstand sterk kan verschillen.

Voor de zone die in aanmerking komt voor een opgraving wordt een programma van maatregelen opgesteld voor een opgraving.

Voor de zone buiten de secans palenwand zal de toekomstige verstoringsdiepte niet meer dan 32 cm bedragen. Omwille van het feit dat het archeologisch relevante niveau overal dieper ligt dan 50 cm is er nog een buffer aanwezig. Deze zone komt in aanmerking voor een behoud in situ.

De zone waar de secanspalen zelf komen te staan kunnen zonder archeologisch onderzoek geplaatst worden. We weten dat het plaatsen van deze palen destructief zijn voor de archeologische resten die zich hier situeren, maar het nut van de secanspalenwand is hier niet alleen om ervoor te zorgen dat de aangrenzende gebouwen behouden blijven van stabiliteits-technische problemen, maar vooral om ervkloor te zorgen dat een grondwaterlaag die in de ondergrond loopt en die gekenmerkt wordt door een horizontale flux (er is een ondergrondse stroming richting de Demer), niet leeggepompt wordt door de droogzuiging. De droogzuiging zou er namelijk voor zorgen dat er klei en veenlagen versneld zouden uitdrogen wat een inklinkend effect zou hebben op het omliggende landschap wat enorme schade kan toebrengen zelfs op grotere afstand. De secanspalenwand zal middels een boorkop ingefreesd worden, horizontale verankering is niet noodzakelijk en op verschillende plaatsen zelfs onmogelijk. De toekomstige droogzuiging zal voorzien worden van een retourbemaling om de omliggende klei- en veenlagen niet te ontdoen van de grondwatertafel.

Afbeelding 5.3.1: Advieskaart met de zone die in aanmerking komt voor een vlakdekkende opgraving (groene arcering) en de zone waar we behoud in situ adviseren (bruine arcering).

6. Samenvatting

In 2019 werd een bureauonderzoek uitgevoerd voor de realisatie van 45 appartementen en één kantoorruimte aan de Michel Theysstraat te Diest. Het plangebied heeft een totale oppervlakte van 4582 m² en is vandaag de dag bebouwd aan de straatzijde en voorzien van garageboxen op de achterliggende terreinen. Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd tussen 7 en 11 december 2020 en had tot doel om de opgestelde archeologische verwachting te toetsen.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden in totaal 14 proefputten. Daarbij zijn 93 archeologisch relevante spoornummers uitgedeeld en zijn er 14 vondstnummers uitgedeeld.

Het plangebied is gesitueerd tussen de Michel Theysstraat en de Demer, en ligt binnen de eerste stadsuitbreiding van de historische stadkern van Diest. Deze uitbreiding vond plaats in de 13e eeuw.

Tijdens het onderzoek werd bevestigd wat reeds verwacht werd op basis van het bureauonderzoek. Binnen het zuidoostelijke deel van het plangebied komt een stratigrafische opeenvolging voor die begint vanaf de 13e à 15e eeuw en die doorloopt tot vandaag de dag. In de ondergrond komt een complexe vindplaats voor die eeuwenlang organisch gegroeid is en die bestaat uit kuilen, afvalkuilen, lagen, vloeren en muurresten.

In de noordwestelijke helft zijn er geen muurresten aangetroffen, maar is er wel sprake van ophoogpakketten en stortlagen.

Alle resten zijn afgedekt door ophoogpakketten uit de 20ste eeuw, die op het terrein werden aangebracht om de garageboxen te kunnen realiseren.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt een vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een opgraving. Het vervolgonderzoek situeert zich ter plaatse van het toekomstige ondergrondse volume. Voor de start van de werken zal hier rondom een secans palenwand gestoken worden. Binnen deze palenwand zal tot 3.47 m diepte ontgraven worden. Doordat de werkzaamheden volledig destructief zijn voor het aanwezige archeologisch sporen en vondstenspectrum dient voorafgaand aan deze werken een

opgraving plaats te vinden. De opgraving dient in meerdere vlakken uitgevoerd te worden. Op basis van het proefputtenonderzoek konden circa vijf archeologisch relevante lagen herkend worden. Het hoogste niveau situeert zich op circa 50 à 55 cm diepte (werkputten 12 en 14), het onderste niveau ligt op circa 2.7 m diepte (werkput 7). Doordat de vindplaats stratigrafisch gegroeid is kan het aantal vlakken lokaal hiervan afwijken. Voor de zone van de opgraving wordt bijkomend een programma van maatregelen voor een opgraving opgesteld.

Buiten de secans palenwand blijft de toekomstige ontwikkeling beperkt tot 32 cm beneden het maaiveldniveau. Aangezien het archeologisch relevante niveau beduidend dieper ligt zal deze verstoring geen impact hebben op de aanwezige archeologische resten. Voor deze zone wordt een programma van maatregelen voor behoud in situ opgesteld.

9. Bibliografie

Audenaert, E., K. Bouckaert, B. Van Genechten en J. Claesen, 2021. Diest Michel Theysstraat, *Archebo-rapport 2019B252*, Kortenaken.

De Nutte, G., R. Simons, T. Deville en S. Houbrechts 2019. Michel Theysstraat 54-56 te Diest, Archeologienota door middel van bureauonderzoek, *Condor Rapporten 536*, Hasselt.

Van Der Eycken, M. 1980. *Geschiedenis van Diest.* Diest.

Van Der Eycken, M. 2010. *Een wandeling door Diest in 1669*. Diest.

BIJLAGEN

Bijlage 1

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL RESEARCH

Plannenlijst

Projectcode: 2020K318

								Allesporenkaarten, allevondstenkaarten en vlakplannen			
Plannummer	**Type**	**Onderwerp**	**Schaal**	**Vervaardigingswijze**	**datum**	**Gevisualiseerd**	**verwijzing rapport**	**werkputnr**	**sectornr**	**vaknr**	**vlak**
2020K318-1	kadasterkaart	kadasterkaart	1:1500	digitaal	27/01/2021	ja	kadaster				
2020K318-2	topografische kaart	omgeving	1:1500	digitaal	27/01/2021	ja	topokaart				
2020K318-3	Historische kaart	Uitsnede Cornelis Lewis	/	digitaal	onbekend	ja	afb. 3.2.1				
2020K318-4	Historische kaart	Poppkaart	1:2000	digitaal	15/09/2020	ja	afb. 3.2.2				
2020K318-5	Grondplan	Grondplan Archeologische begeleiding	/	digitaal	onbekend	ja	afb. 3.2.3				
2020K318-6	Grondplan	Advieskaart	1:1000	digitaal	onbekend	ja	afb. 3.2.4				
2020K318-7	Grondplan	Inplantingsplan	1:250	digitaal	12/09/2019	ja	afb. 3.5.1				
2020K318-8	Grondplan	Parkeergarage	1:100	digitaal	12/09/2019	ja	afb. 3.5.2				
2020K318-9	Grondplan	Grondverzetplan	1:500	digitaal	12/09/2019	ja	afb. 3.5.3				
2020K318-10	snedes	Snede ontwikkeling	1:100	digitaal	12/09/2019	ja	afb. 3.5.4				
2020K318-11	Historische kaart	Poppkaart	1:2000	digitaal	14/02/2021	ja	afb. 4.3.14				
2020K318-12	Grondplan	Advieskaart	1:750	digitaal	11/02/2021	ja	afb. 5.3.1				
2020K318-13	grondplan	Allesporenkaarten	1:125 en 1:25	digitaal	28/01/2021	ja	bijlage 2				
2020K318-14	hoogtekaart	maaiveld- en vlakhoogtes	1:125	digitaal	28/01/2021	ja	bijlage 3				
2020K318-15	snedes	profielen en coupes	1:20	digitaal	28/01/2021	ja	bijlage 4				

Bijlage 2

198050.000 198075.000 198100.000 198125.000

186700.000 186675.000 186650.000 186625.000 186600.000 186575.000

plangebied
Profielen
Boorpunt
Vondsten, aanleg vlak

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

Subrecent
c-horizont

WP1 PR1.1 101 9000 PR1.2 103
WP2 PR2.1 203 9001 201
WP3 PR3.1
WP4 PR4.1 9010 PR4.2 401
WP6 501 503 9009 2003 PR5.1 601 602 603 PR6.1
WP7 701 703 702 PR7.1
WP8 9013 801 PR8.1
WP9 PR9.1 904 901 906 911 903
WP10 PR10.1 1001 1004 1003 9003 1002
WP11 PR11.1 1101 9006 1102 1103
WP12 PR12.1 1206 V2 1201 1202 1213 1205 1204
WP13 PR13.1 1303 1308 V3 1304 1305 1302
WP14 1404 PR14.1 B1 1401 1402

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2020K318

Bronnen:
QGIS/Geopunt 28/01/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen:
13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:125

0 5 10 m

198050.000 198075.000 198100.000 198125.000

186700.000 186675.000 186650.000 186625.000 186600.000 186575.000

plangebied
Profielen
Boorpunt
Vondsten, aanleg vlak

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

Subrecent
c-horizont

VLAK 2

WP1 9001

WP2 9003 9001 204

WP5

WP6 9007 9006 606

WP7 704 709 702 718 715 705

WP9 903 9004 906 917 903

WP12 1210 1201 1103 1209

WP13 9016

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2020K318

Bronnen:
QGIS/Geopunt 28/01/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:125

0 5 10 m

198050.000 198075.000 198100.000 198125.000

186700.000 186675.000 186650.000 186625.000 186600.000 186575.000

plangebied
Profielen
Boorpunt
Vondsten, aanleg vlak

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

Subrecent
c-horizont

VLAK 3

WP7
1103
711
704
715

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2020K318

Bronnen:
QGIS/Geopunt 28/01/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen:
13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:125

0 5 10 m

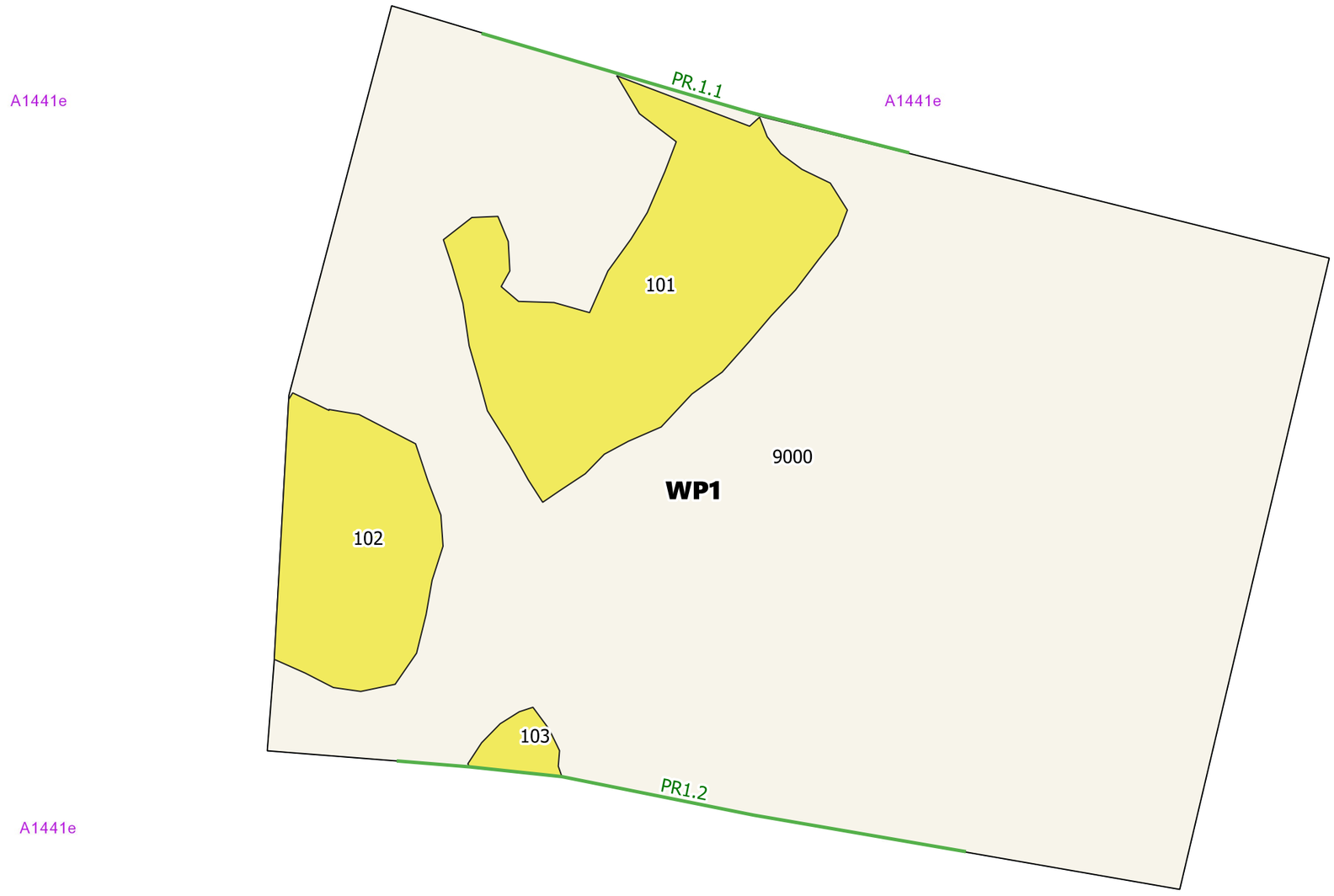

plangebied
Profielen

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

c-horizont

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

A1441e

A1441e

0 0.5 1 m

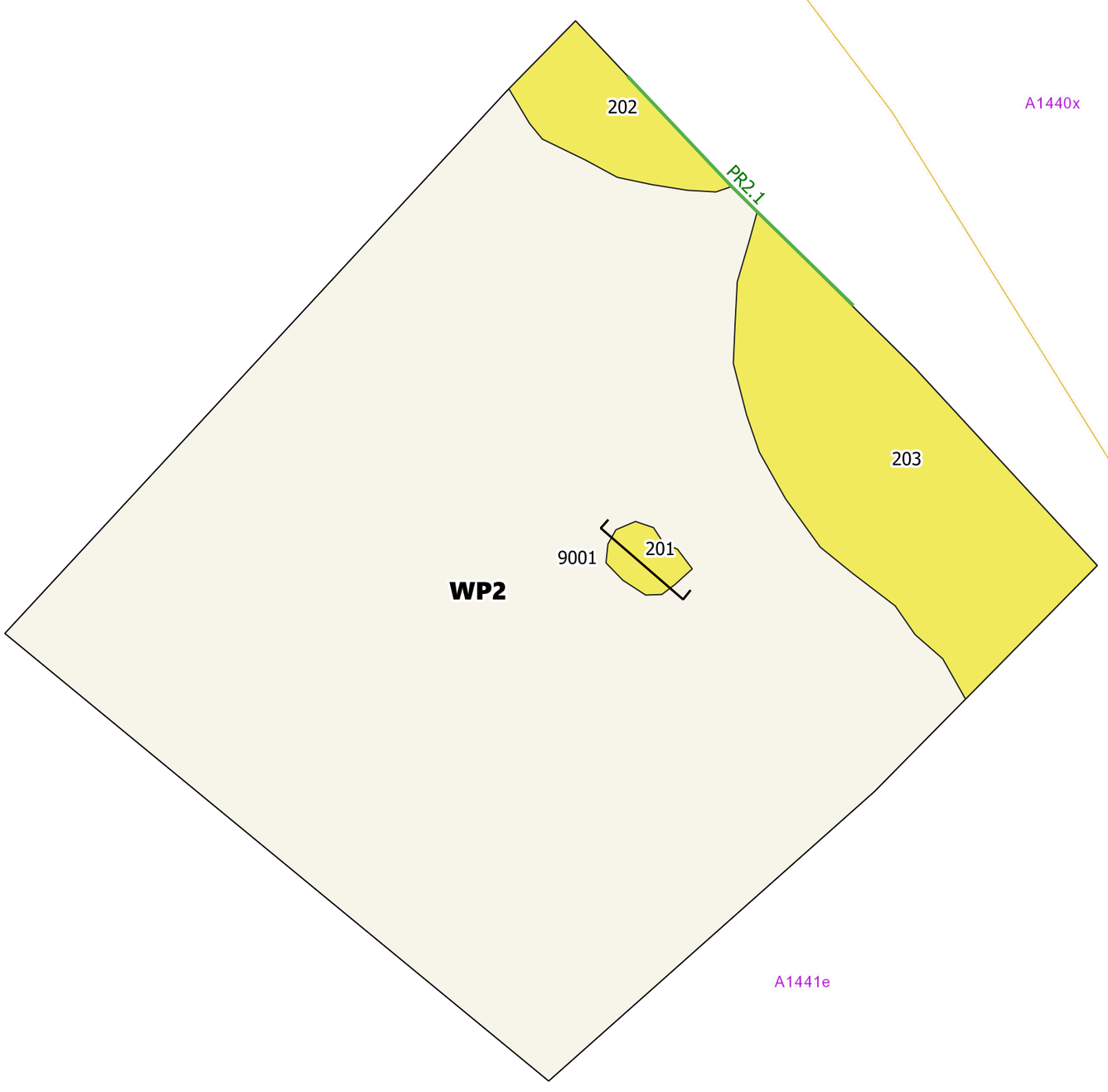

plangebied
Profielen

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

c-horizont
coupes

0 0.5 1 m

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

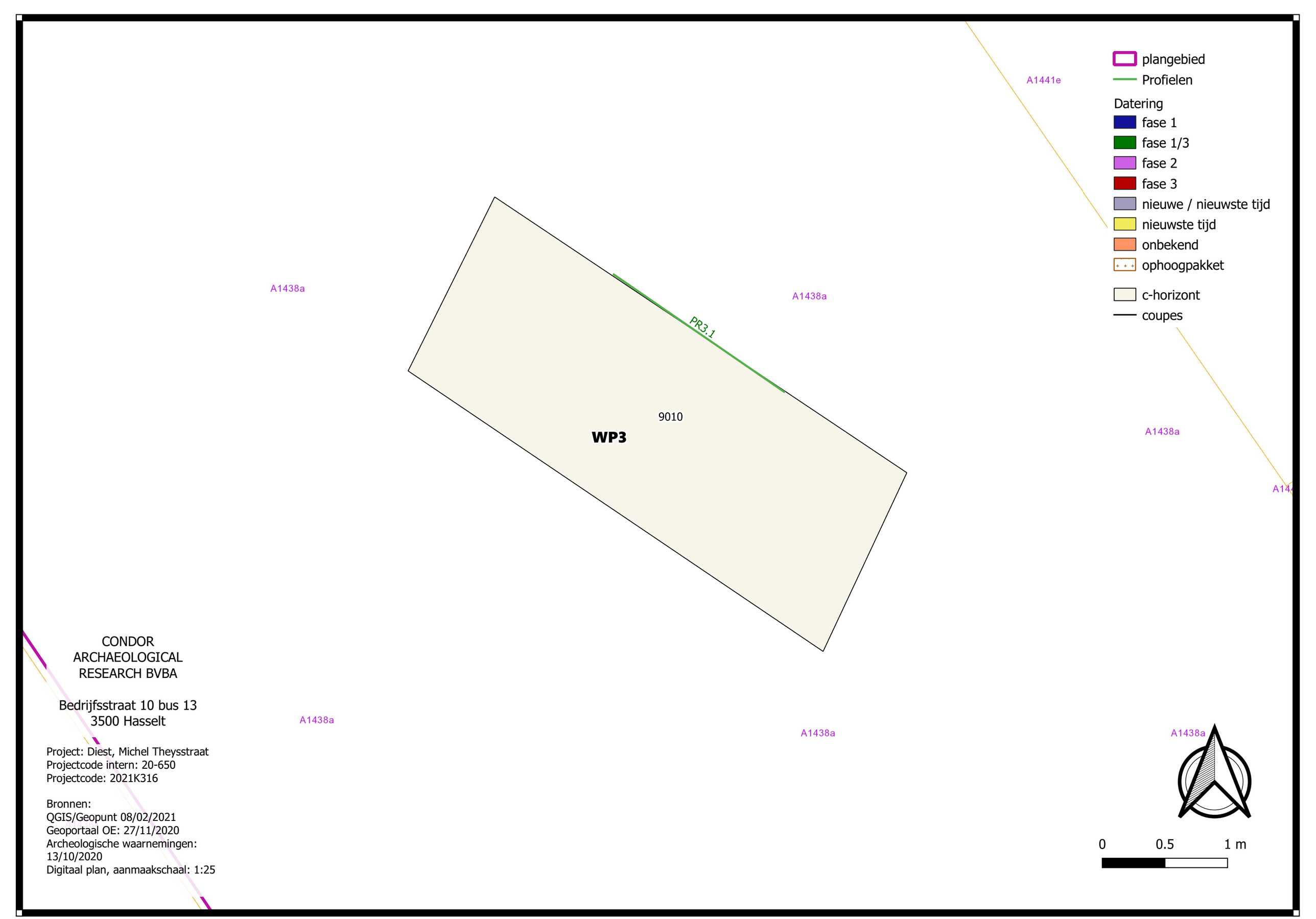

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

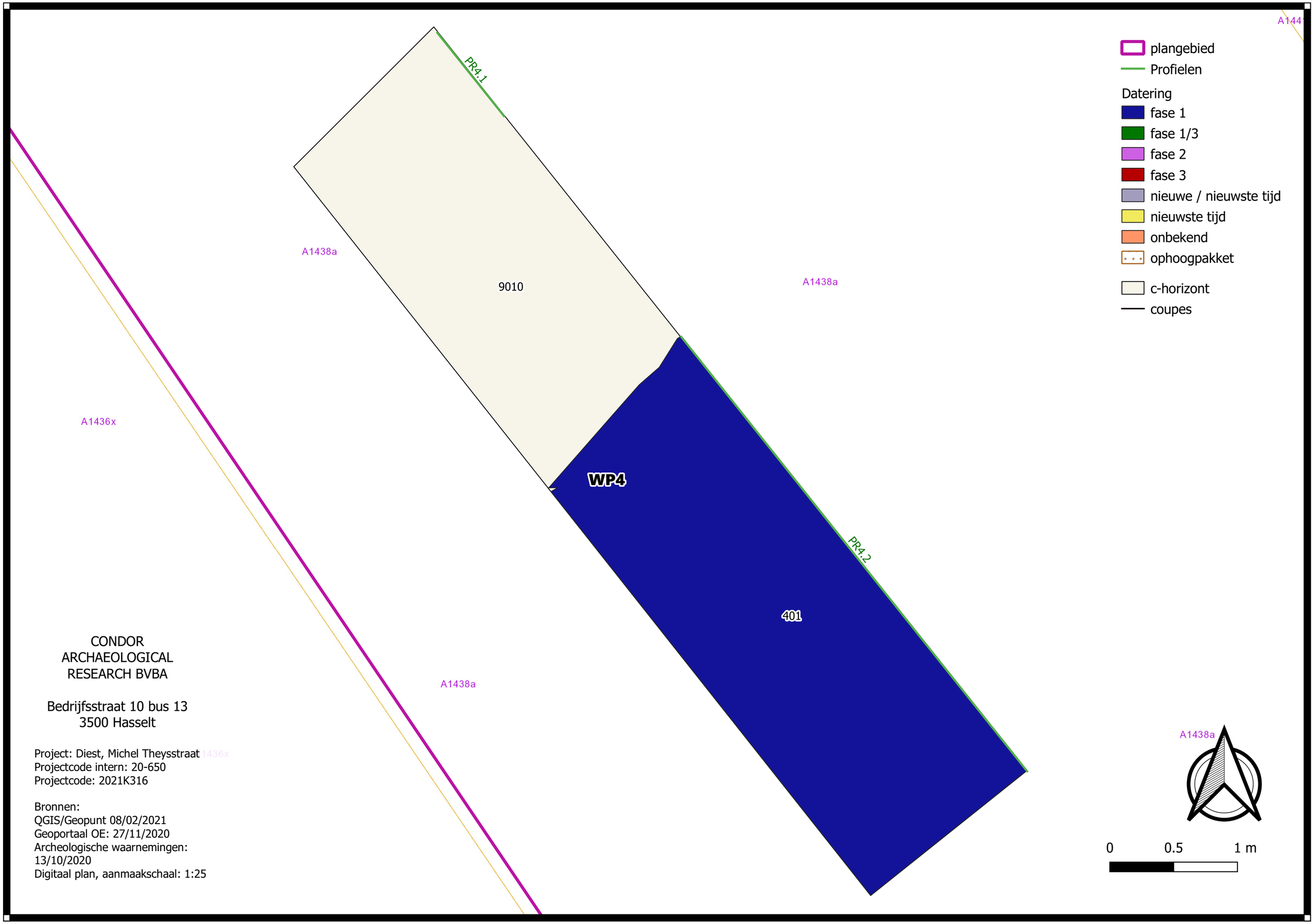

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

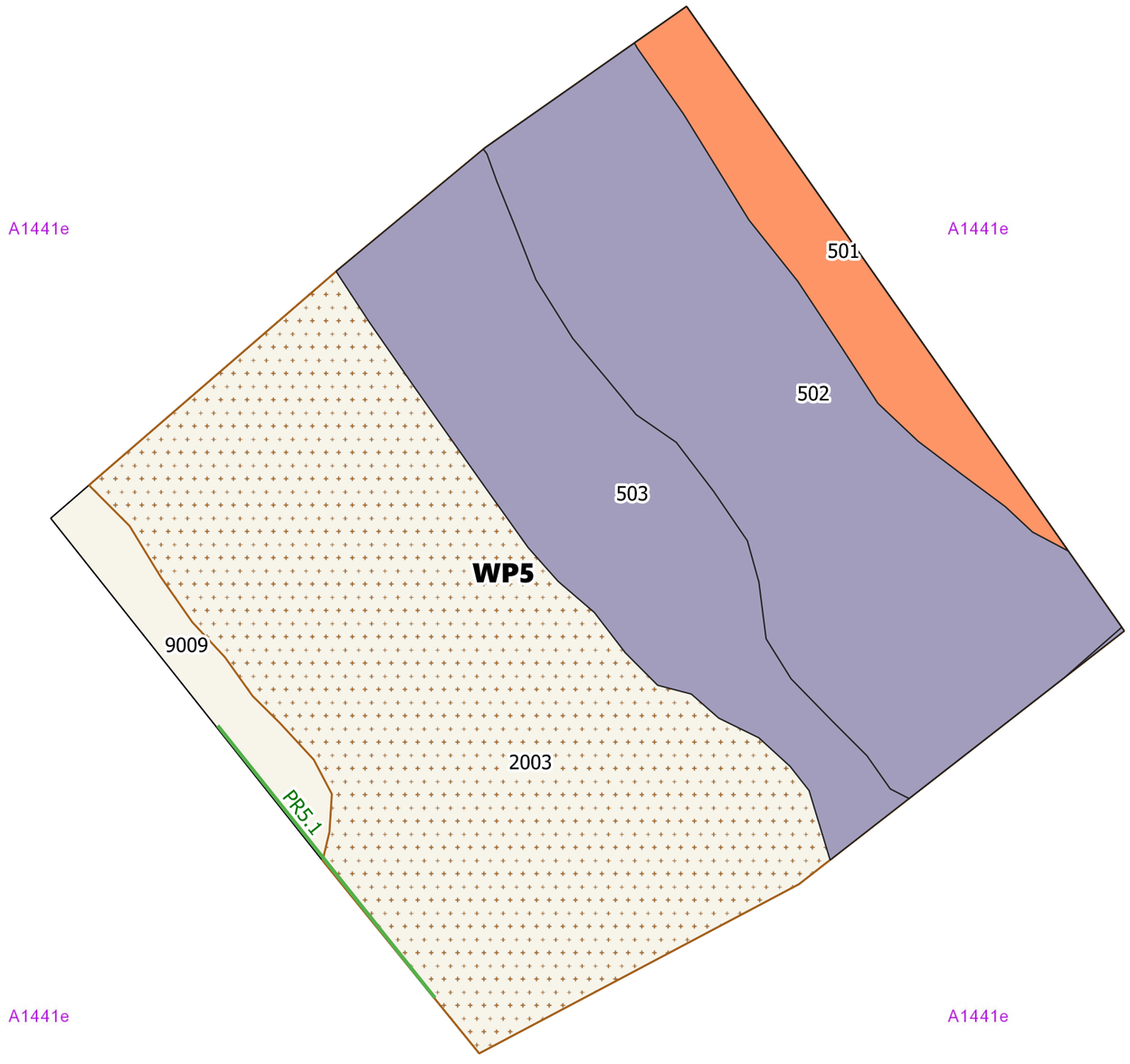

plangebied
Profielen

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

c-horizont
coupes

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

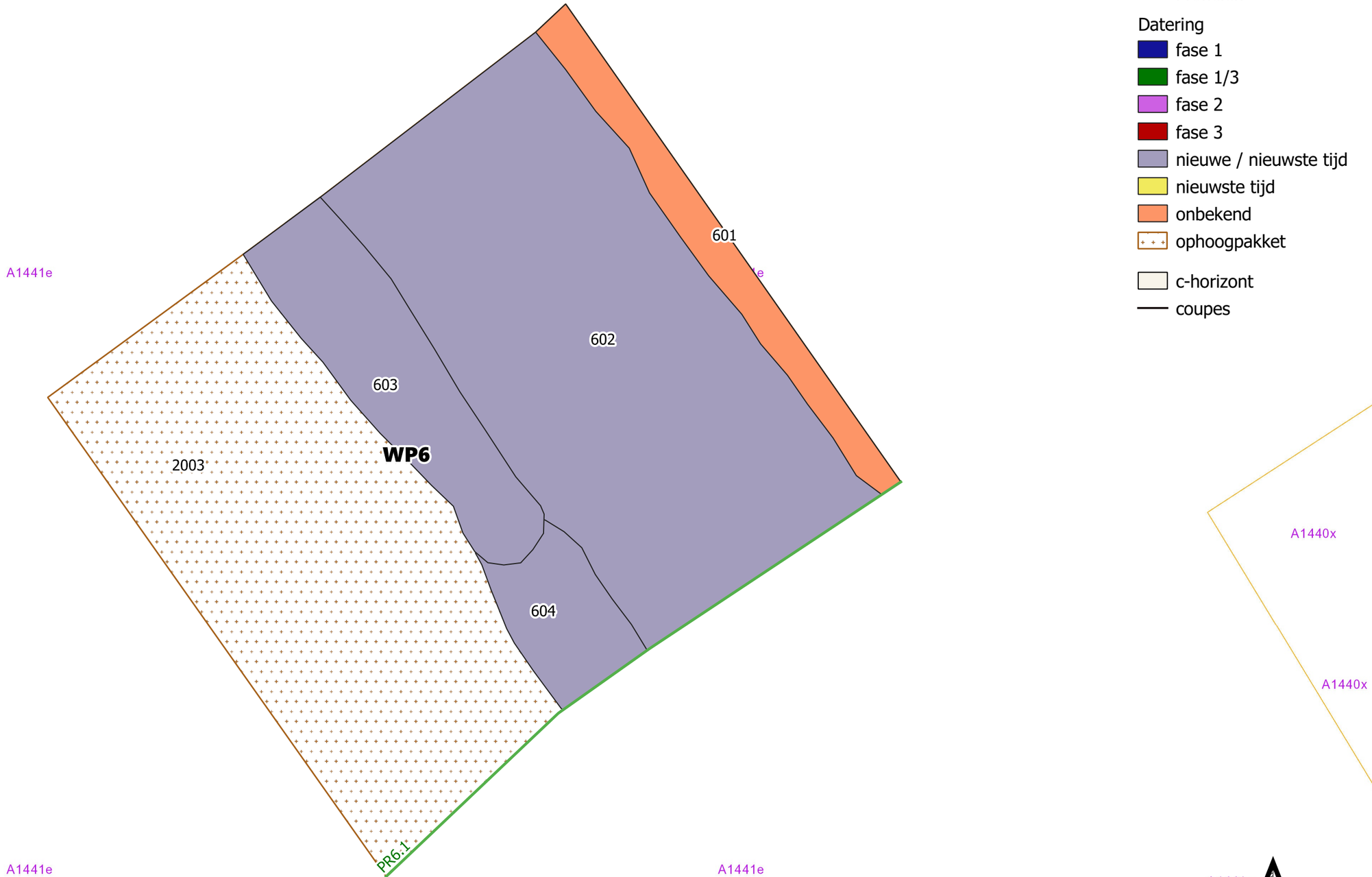

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

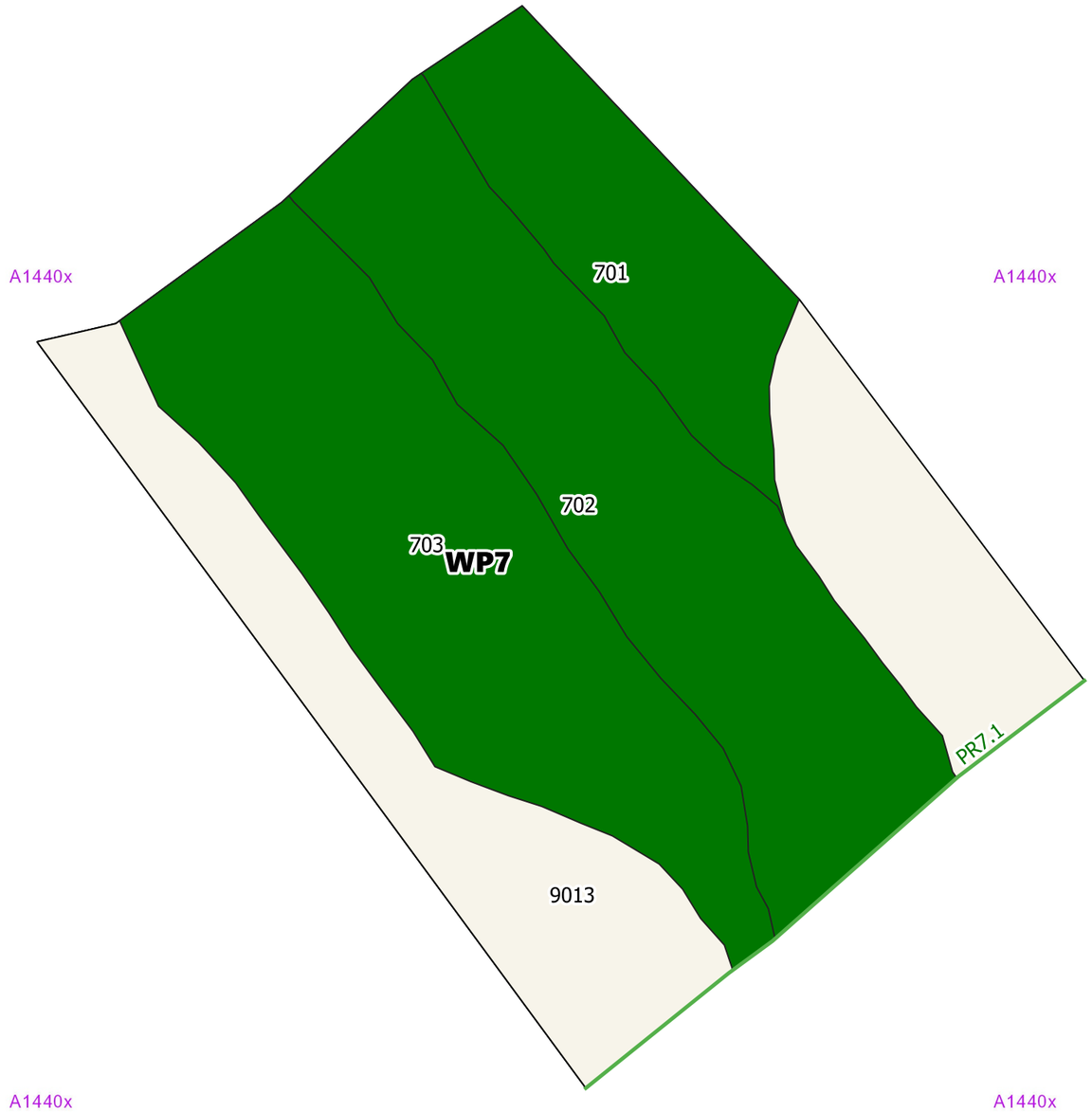

plangebied
Profielen

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

c-horizont
coupes

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

plangebied
Profielen

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

c-horizont
coupes

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

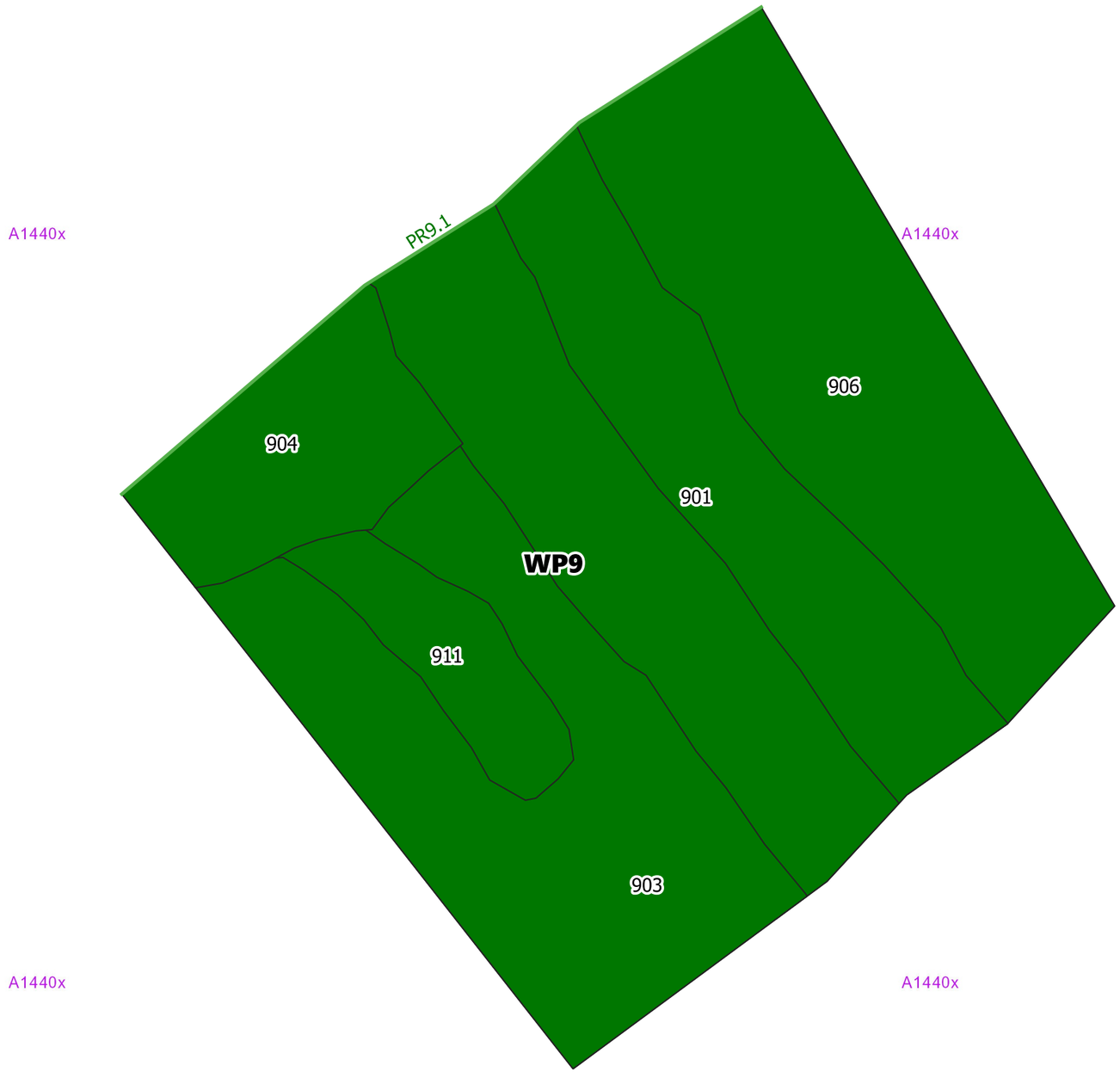

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

plangebied
Profielen

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

c-horizont
coupes

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

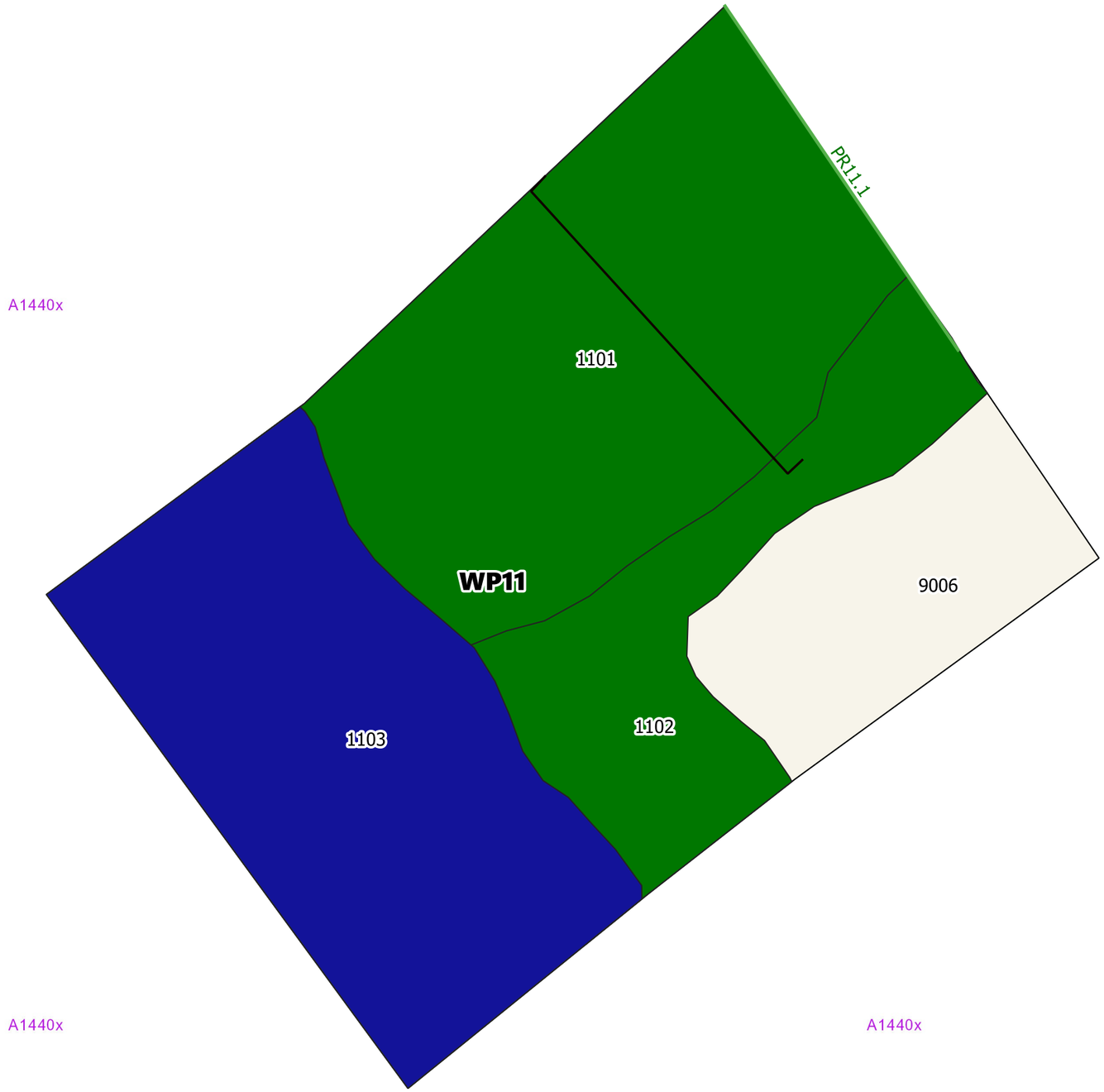

plangebied
Profielen

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

c-horizont
coupes

A1440x

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

A1440x

A1440x

A1440x

0 0.5 1 m

A1440p

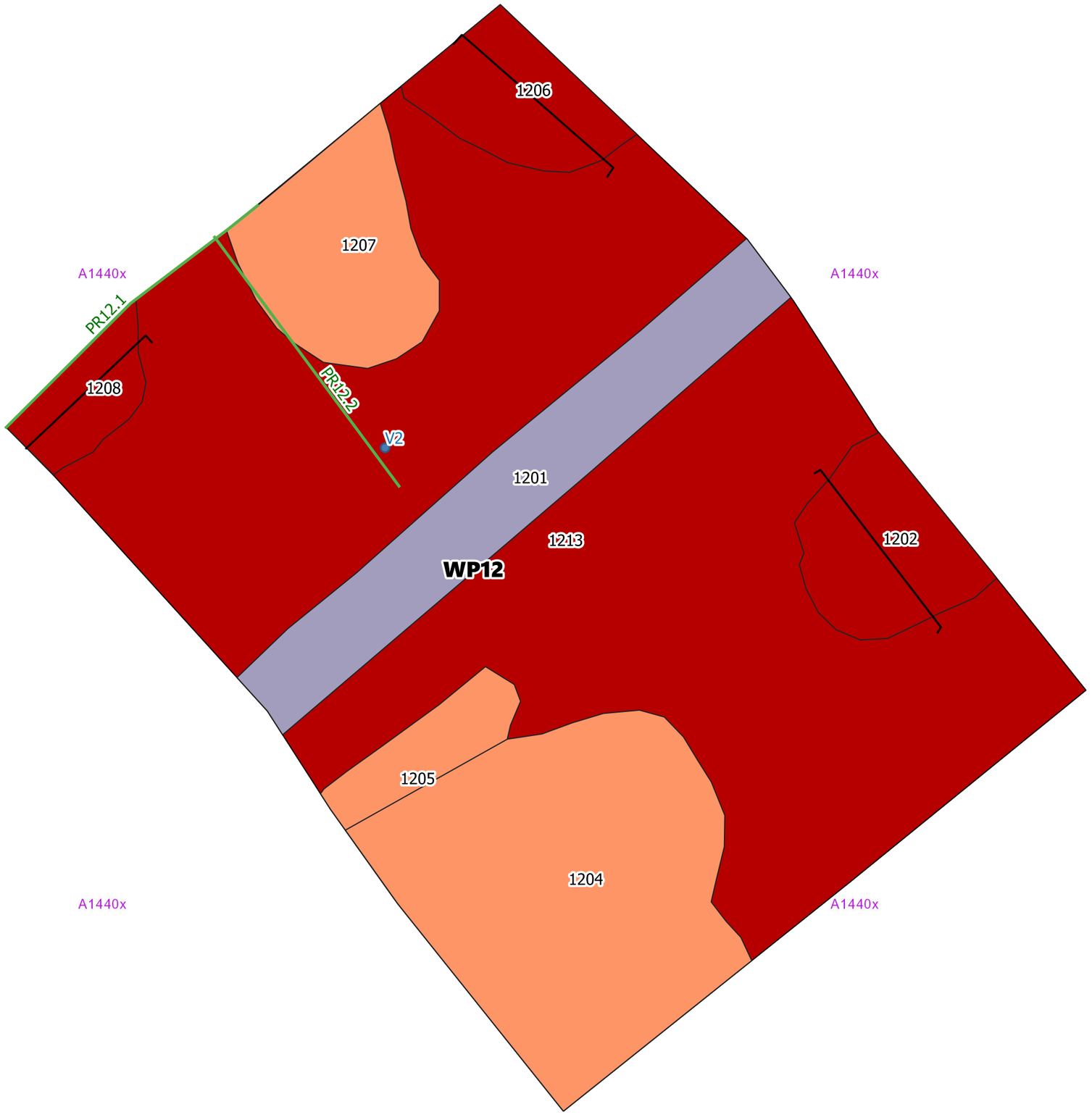

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

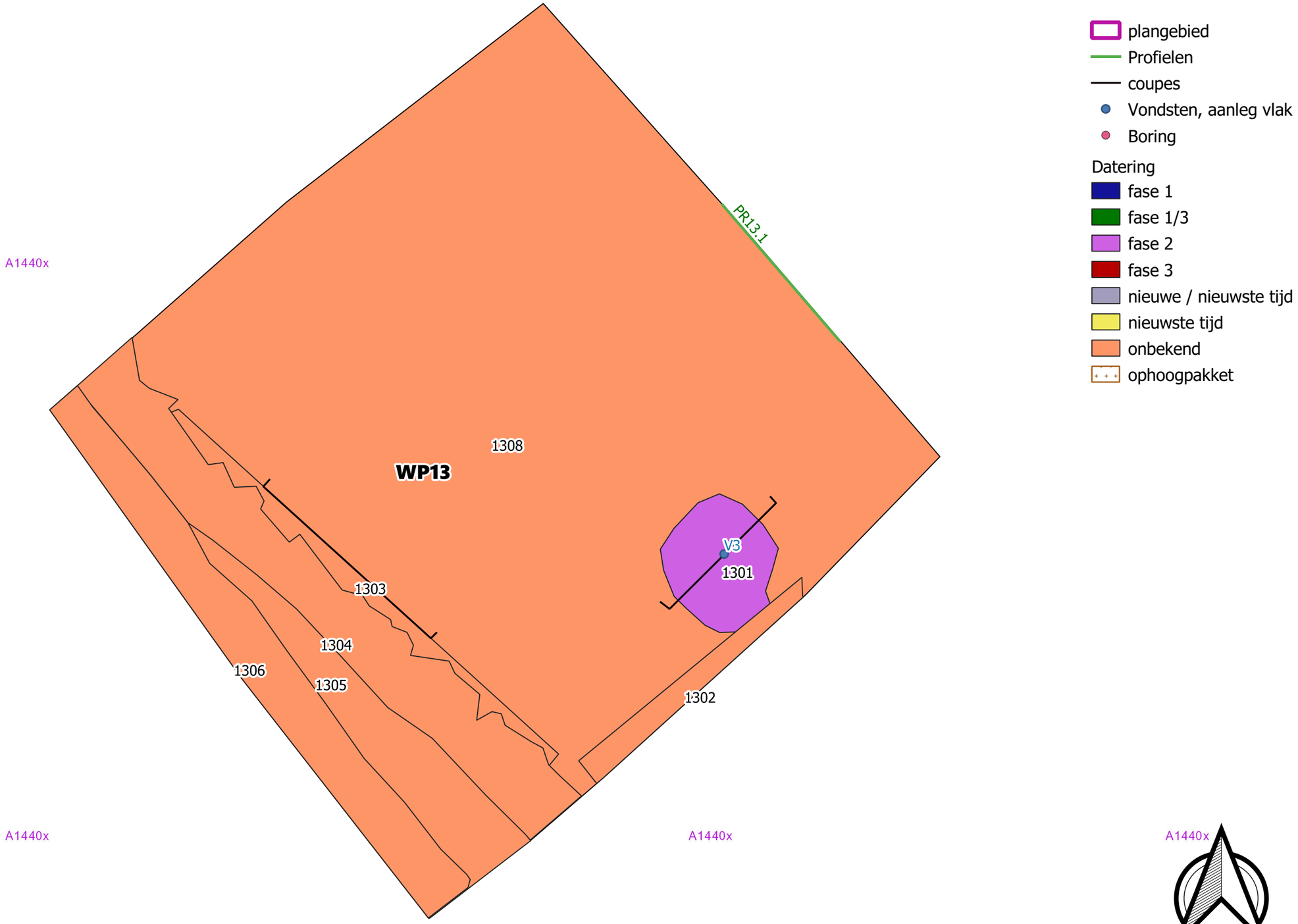

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

0 0.5 1 m

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

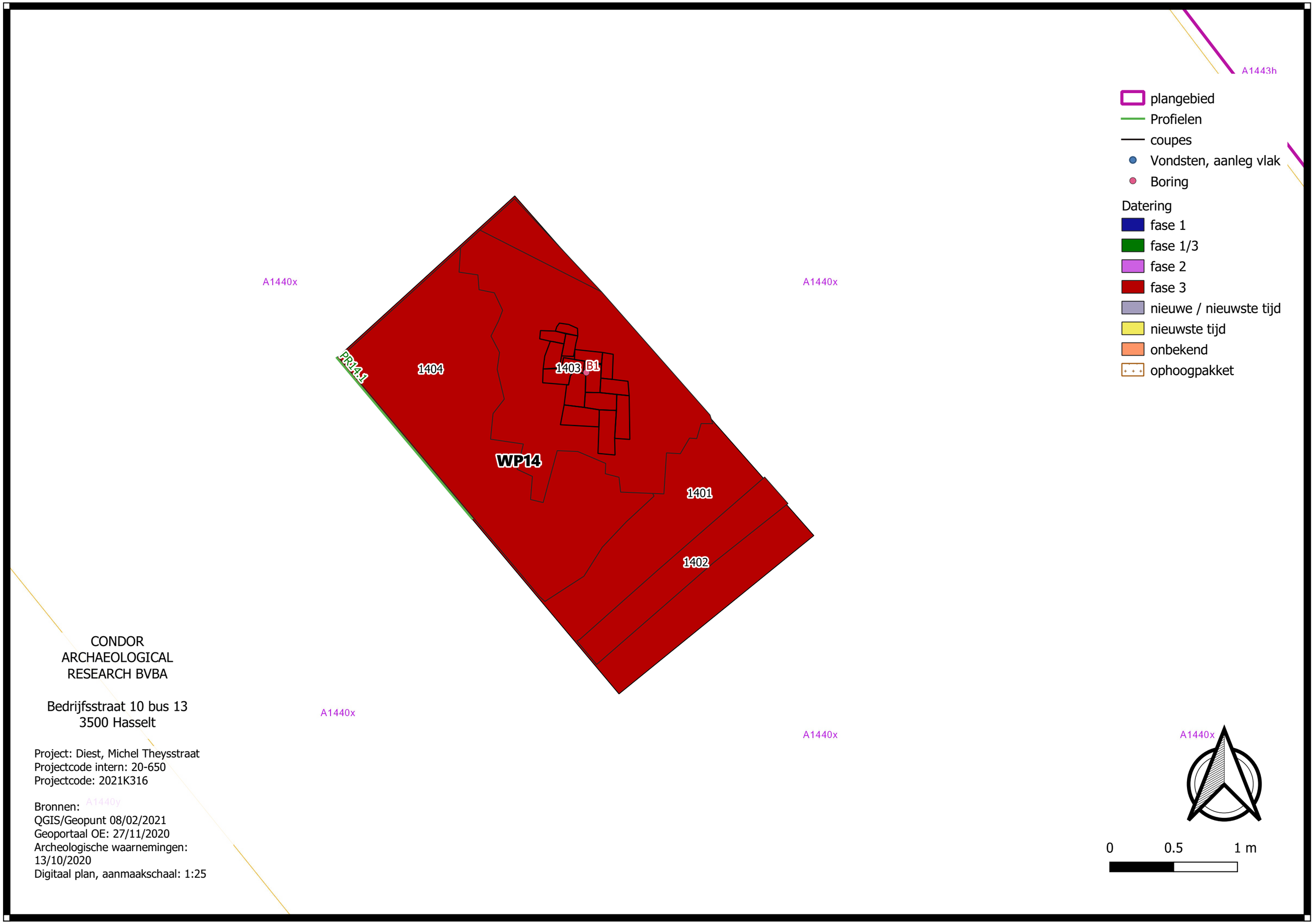

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen:
13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

VLAK 2

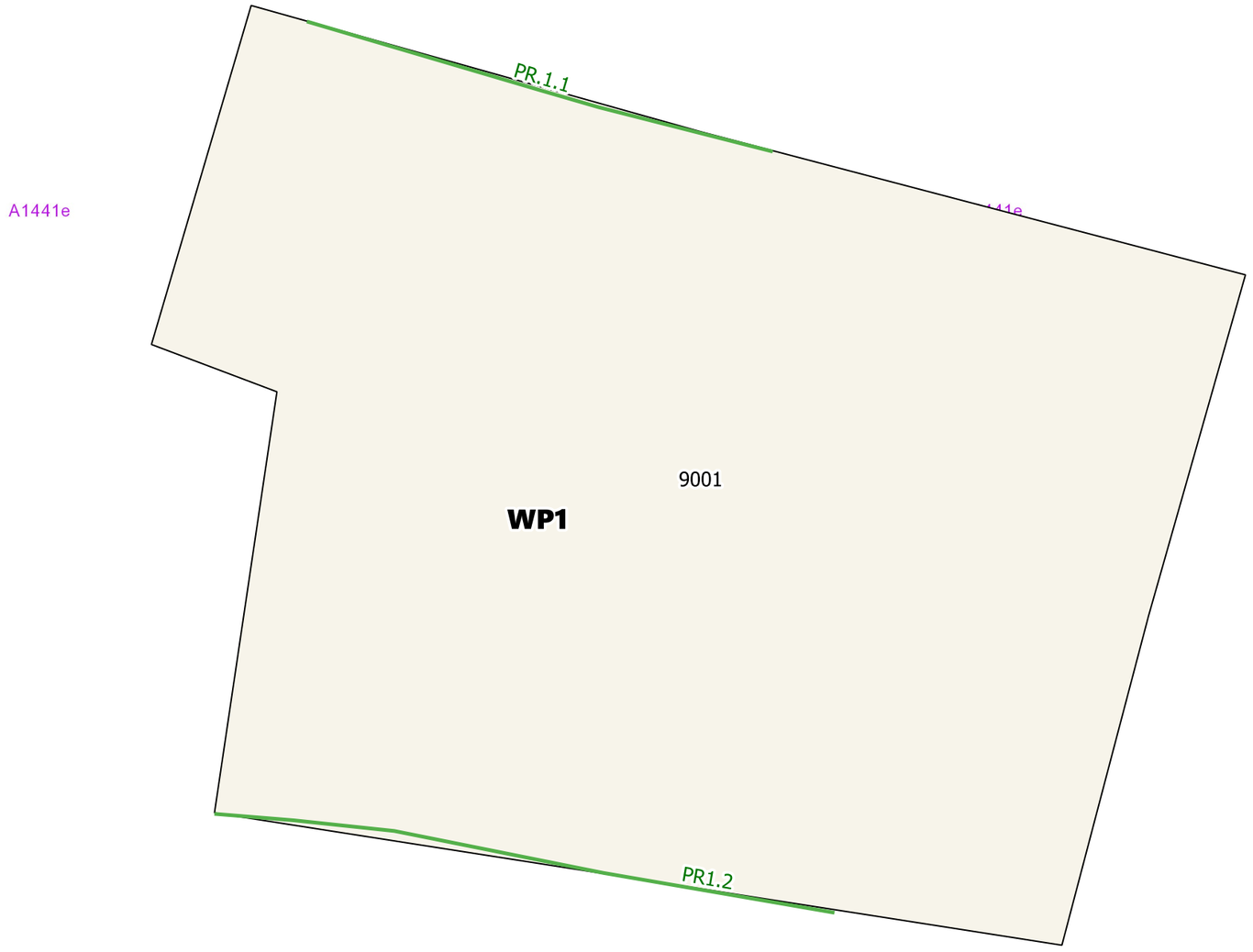

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

VLAK 2

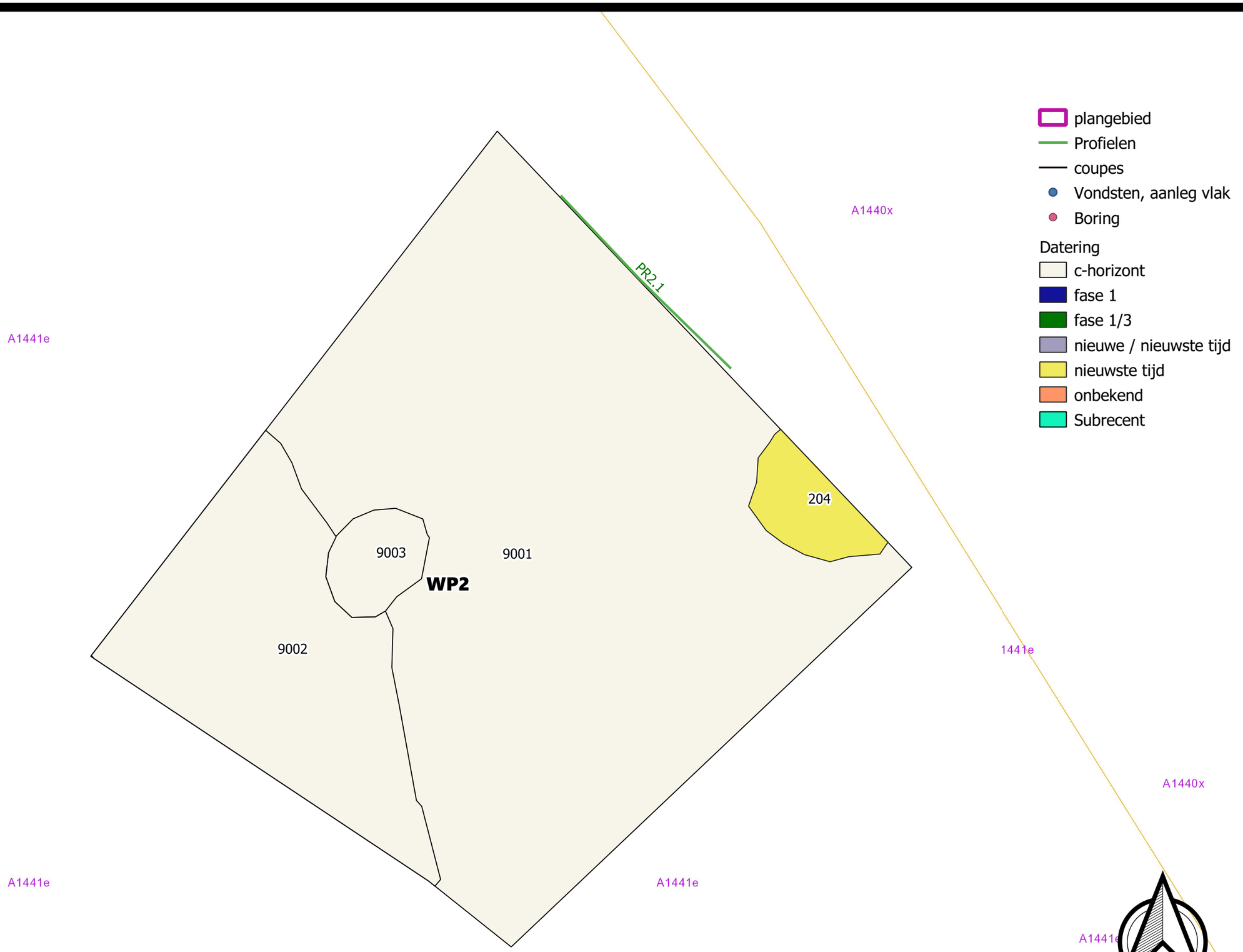

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

VLAK 2

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

VLAK 2

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

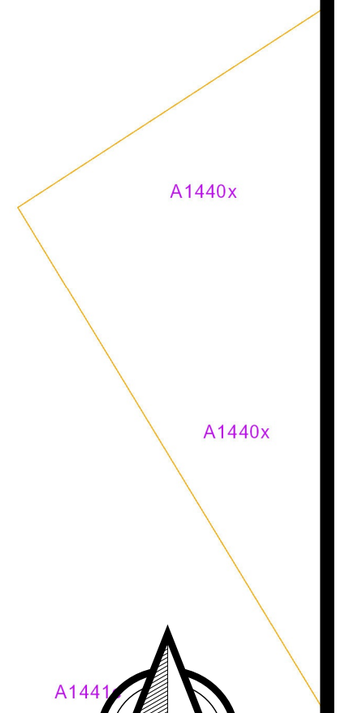

0 0.5 1 m

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

VLAK 2

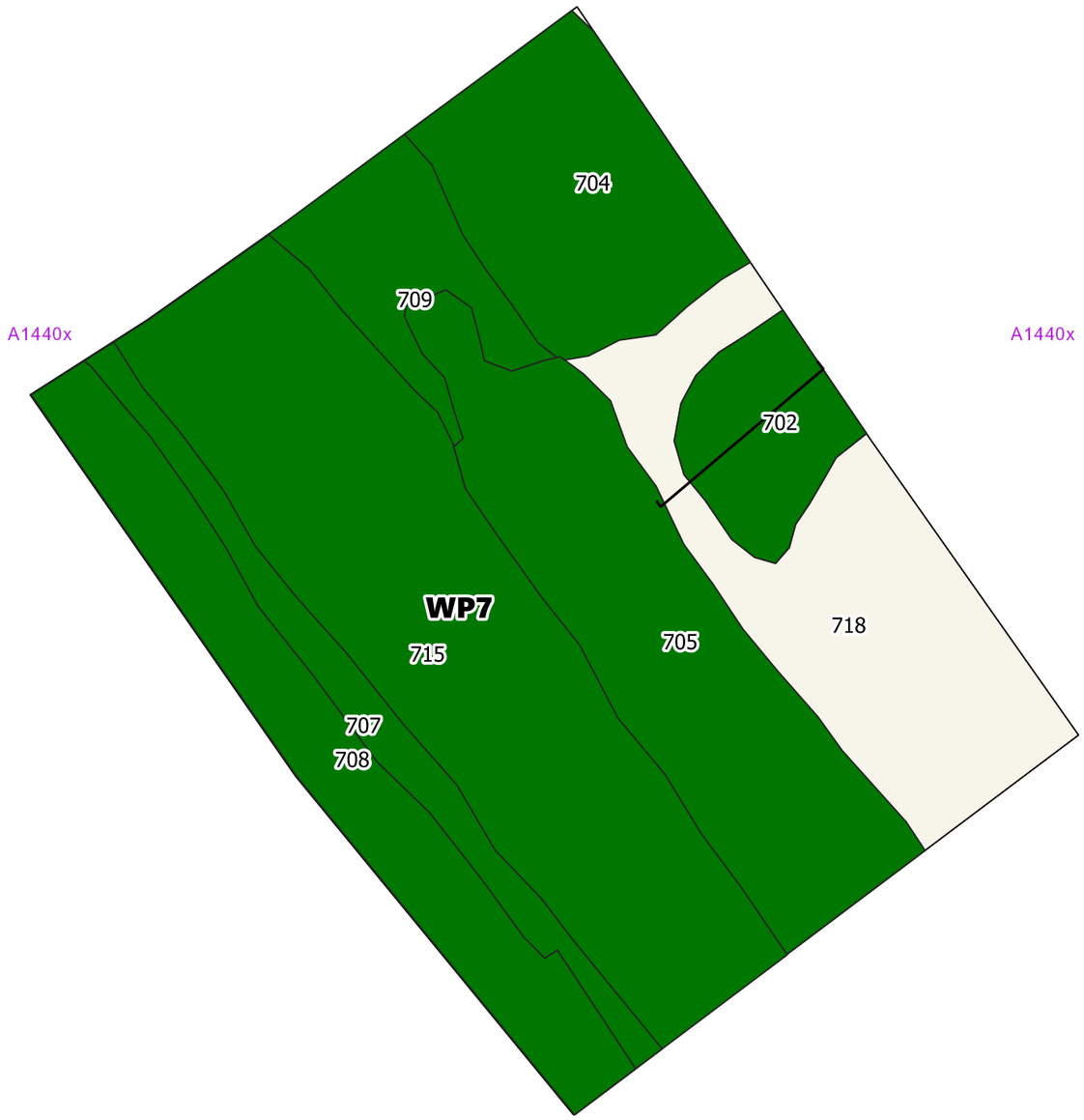

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

VLAK 2

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

VLAK 2

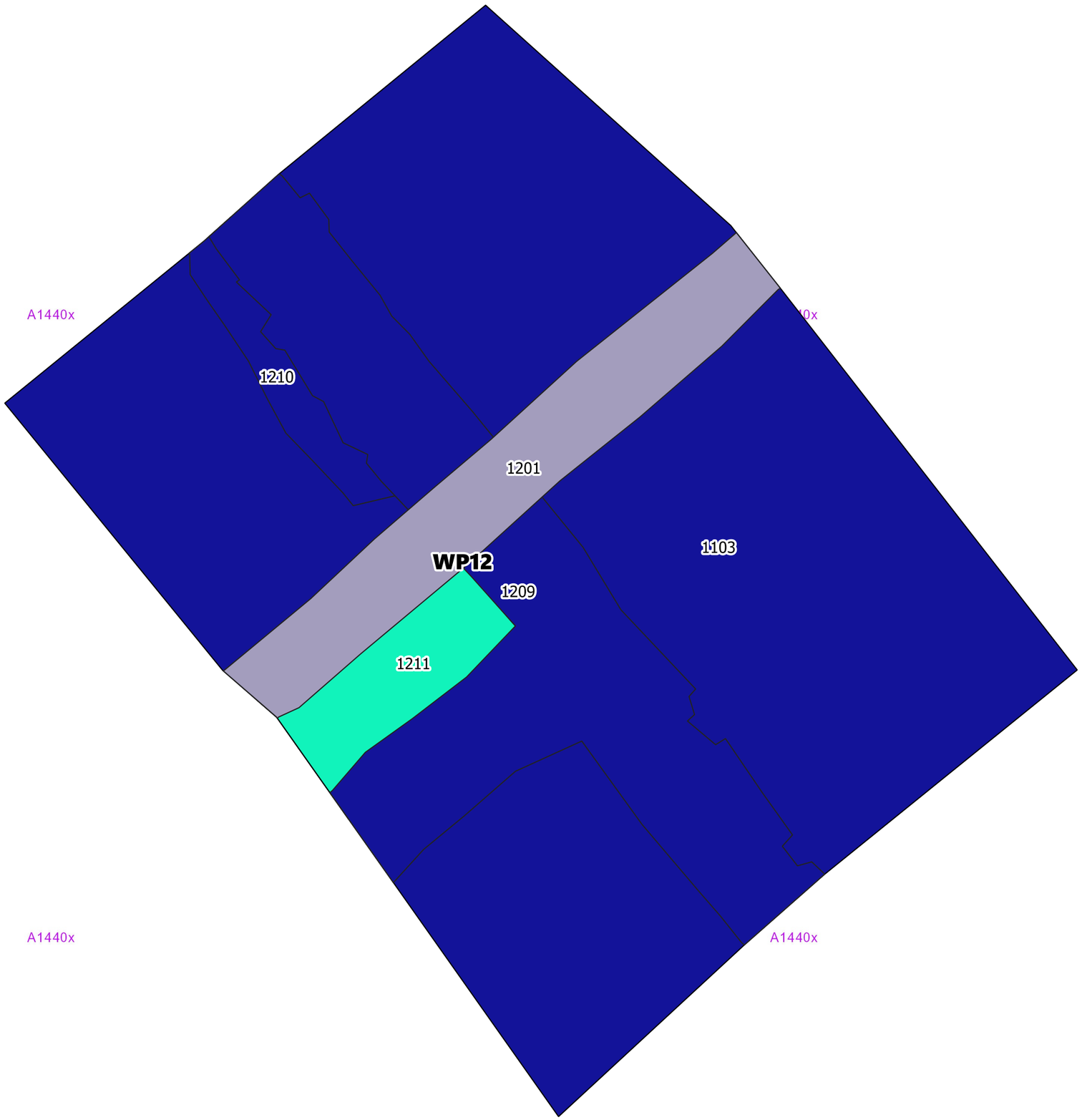

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

VLAK 2

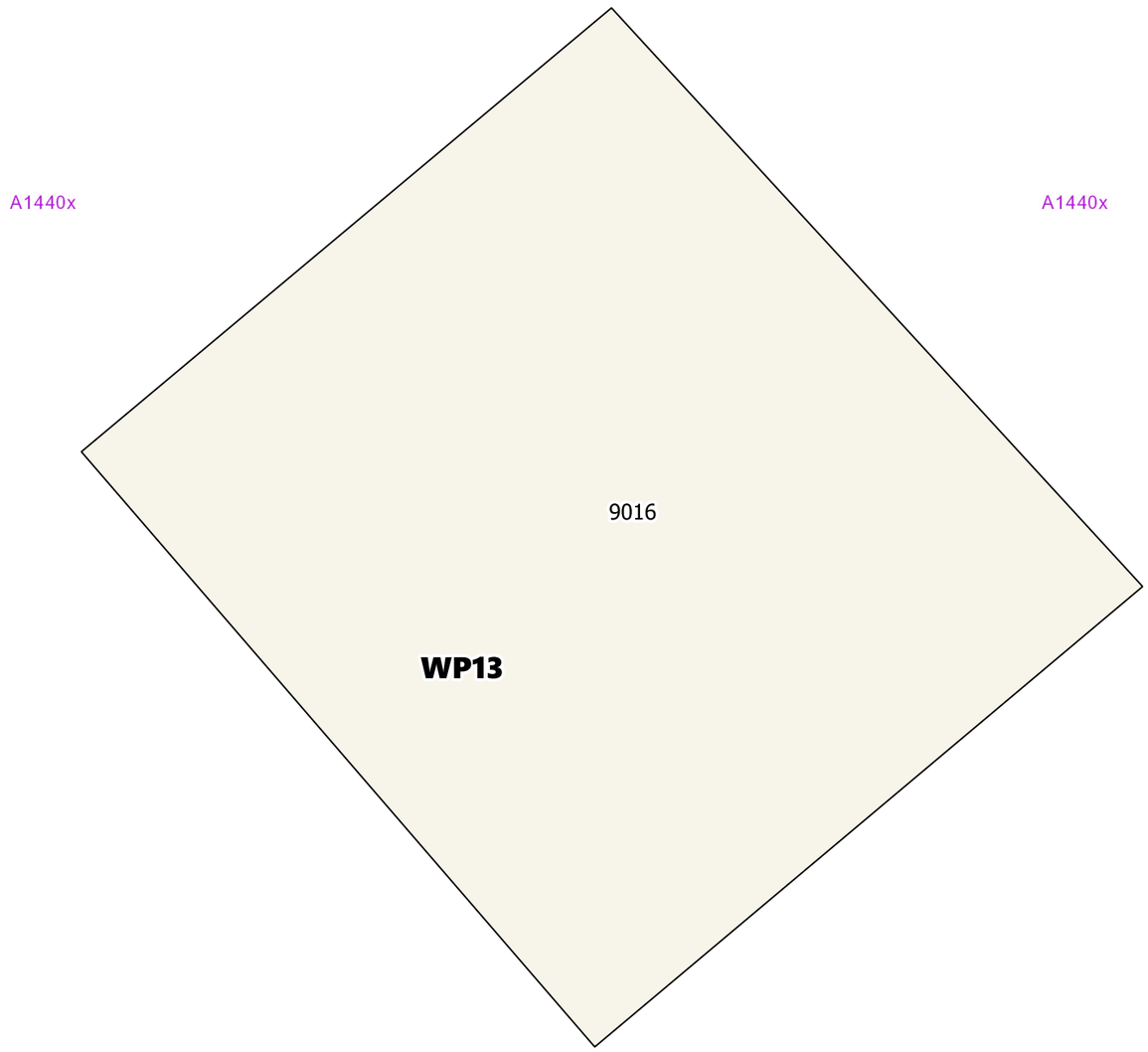

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
c-horizont
fase 1
fase 1/3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
Subrecent

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

VLAK 3

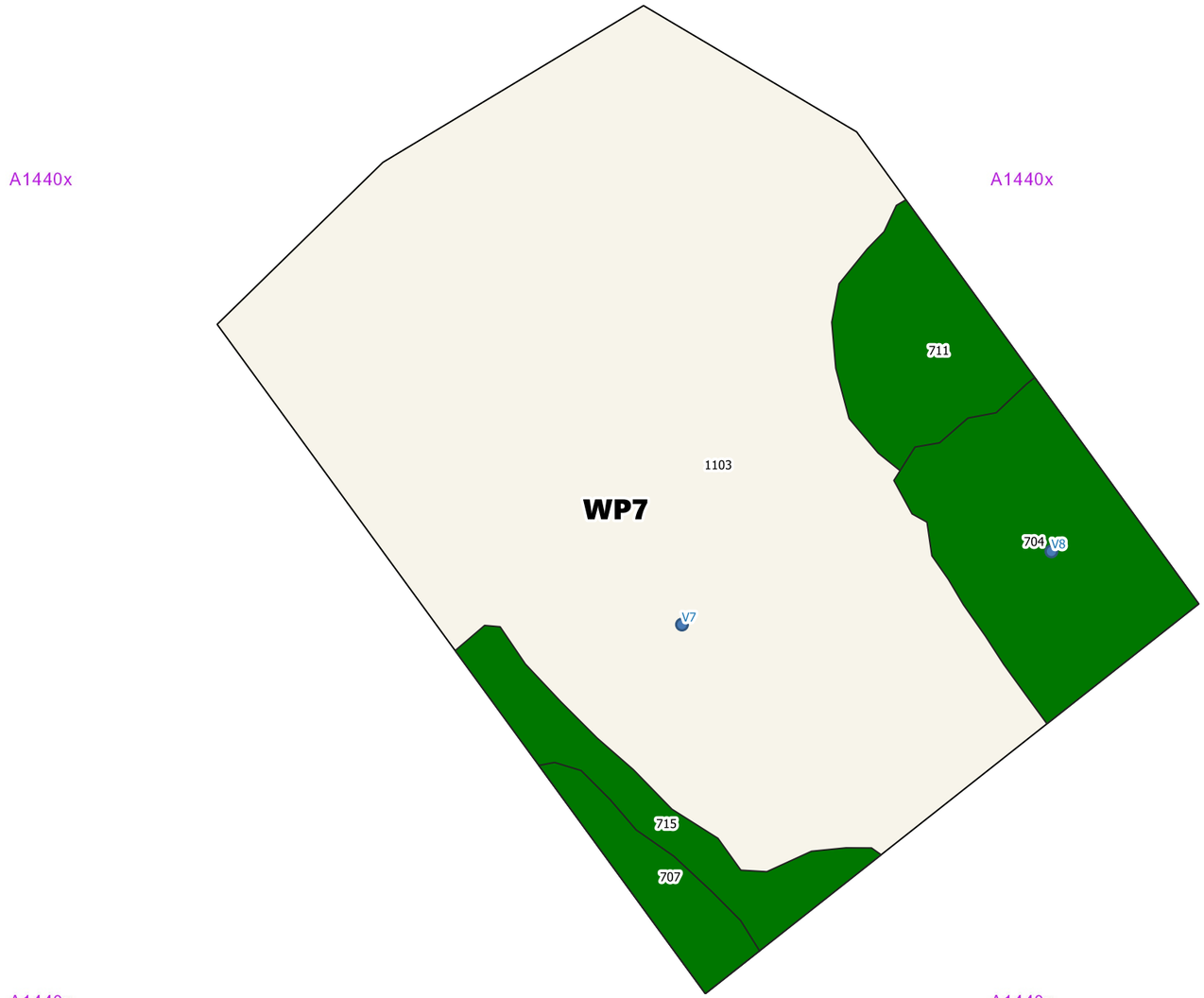

plangebied
Profielen
coupes
Vondsten, aanleg vlak
Boring

Datering
fase 1
fase 1/3
fase 2
fase 3
nieuwe / nieuwste tijd
nieuwste tijd
onbekend
ophoogpakket

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2021K316

Bronnen:
QGIS/Geopunt 08/02/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen: 13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:25

0 0.5 1 m

Bijlage 3

VLAK 1

198050.000 198075.000 198100.000 198125.000

186700.000 186675.000 186650.000 186625.000 186600.000 186575.000

A1338w A1444n A1446b A1447d A1448g A1440x A1441e A1451k A1438a A1436z A1436x A1436t A1436n A1434d A1436b² A1436a² A1436y A1441e A1438a A1440x A1444n A1446b A1440w A1440z A1440p A1440y A1443h A1439g A1437b A1436a A1647d A1431d

20.57 20.59 19.47 19.61 19.41 19.62 19.61 20.66 20.84 20.72

21.03 19.61 21.05 19.59 19.58 21.02 19.57 21.03 21.12 21.00

21.00 21.03 19.71 19.70 19.59 19.65 21.01 21.06 21.03

19.61 19.82 20.89 19.65 19.76 20.91 20.91 20.85 20.84 20.95 20.67

21.06 21.02 19.56 19.56 19.59 21.07 19.63 21.05 21.04

20.93 20.98 20.92 20.09 20.08 20.07 20.99 20.07 21.00 21.00

20.53 19.29 20.54 19.36 20.57 19.37 20.62 20.67

21.02 21.04 20.00 21.03 20.02 20.10 21.08 20.09 21.08 21.10

20.74 19.18 19.28 20.79 20.88 20.84

21.20 19.82 19.72 21.21 19.71 19.65 19.76 19.70 19.99 19.62 21.22 20.02 19.72 21.24 21.25

20.43 21.29 20.70 20.26 19.71 21.27 20.63 20.64 20.41 21.24 20.32 21.28 21.30 21.29

21.29 21.28 20.15 21.29 20.19 21.27 20.45 20.22 21.29 20.43 20.24 20.46 20.44 20.45 20.36 21.29 20.44 20.46

21.33 21.31 19.79 19.78 21.32 21.31 19.73 19.77 19.66 19.70 21.31 21.31

21.24 21.24 20.76 21.24 20.66 20.73 21.25 21.23 20.71 20.71 20.76 20.71 21.23 21.18

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2020K318

Bronnen:
QGIS/Geopunt 28/01/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen:
13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:125

0 5 10 m

VLAK 2

198050.000 198075.000 198100.000 198125.000

186700.000 186675.000 186650.000 186625.000 186600.000 186575.000

A1338w A1444n A1446b A1447d A1448g A1440x A1441e A1436x A1438a A1436z A1436y A1434d A1436t A1436n A1436b² A1436a² A1434d A1431d A1441e A1438a A1436x A1436t A1436n A1436b² A1436a² A1434d A1436x A1436t A1436n A1436b² A1436a² A1436a A1434d A1436x A1436t A1436n A1436b² A1436a² A1434d A1436x A1436t A1436n A1436b² A1436a² A1434d A1436x A1436t A1436n A1436b² A1436a²

VLAK 3

WP7

18.61
18.59
18.86
18.86

CONDOR
ARCHAEOLOGICAL
RESEARCH BVBA

Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectcode intern: 20-650
Projectcode: 2020K318

Bronnen:
QGIS/Geopunt 28/01/2021
Geoportaal OE: 27/11/2020
Archeologische waarnemingen:
13/10/2020
Digitaal plan, aanmaakschaal: 1:125

0 5 10 m

Bijlage 4

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

PR 12-2

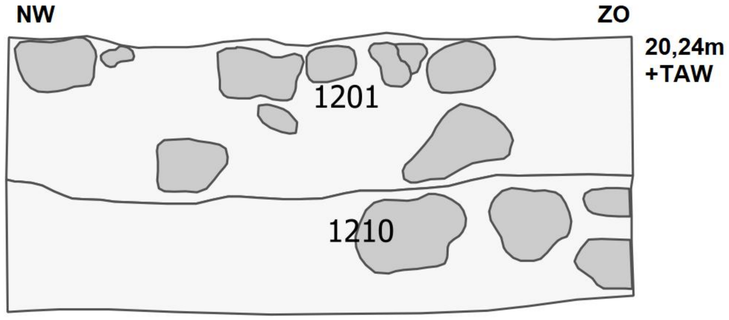

PR 12-1

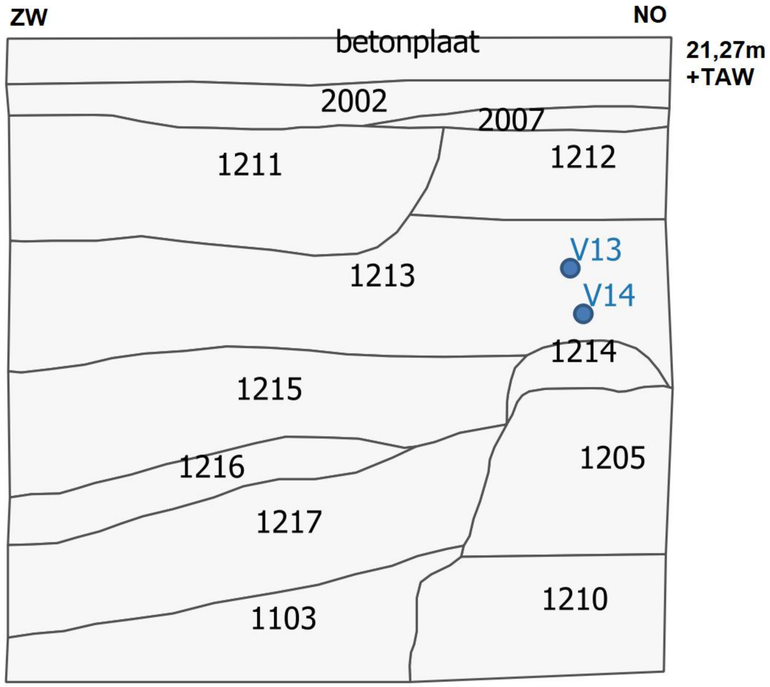

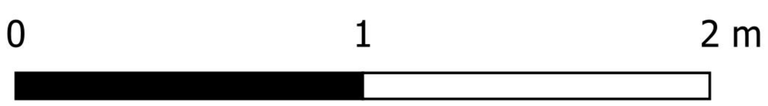

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

PR 9-1

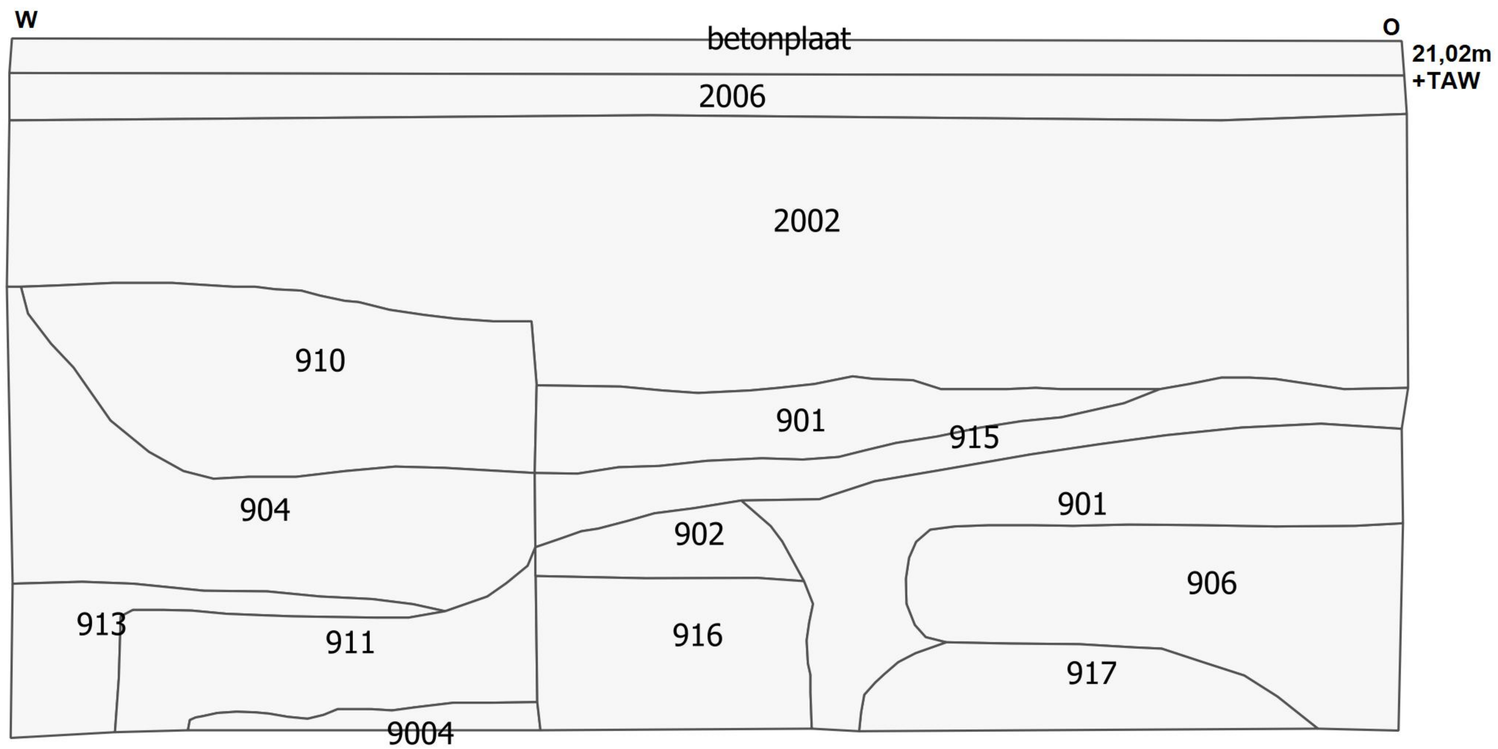

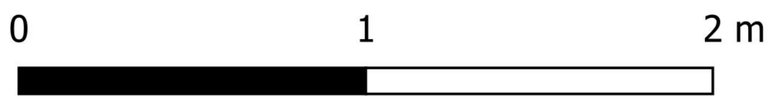

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

PR 6-1

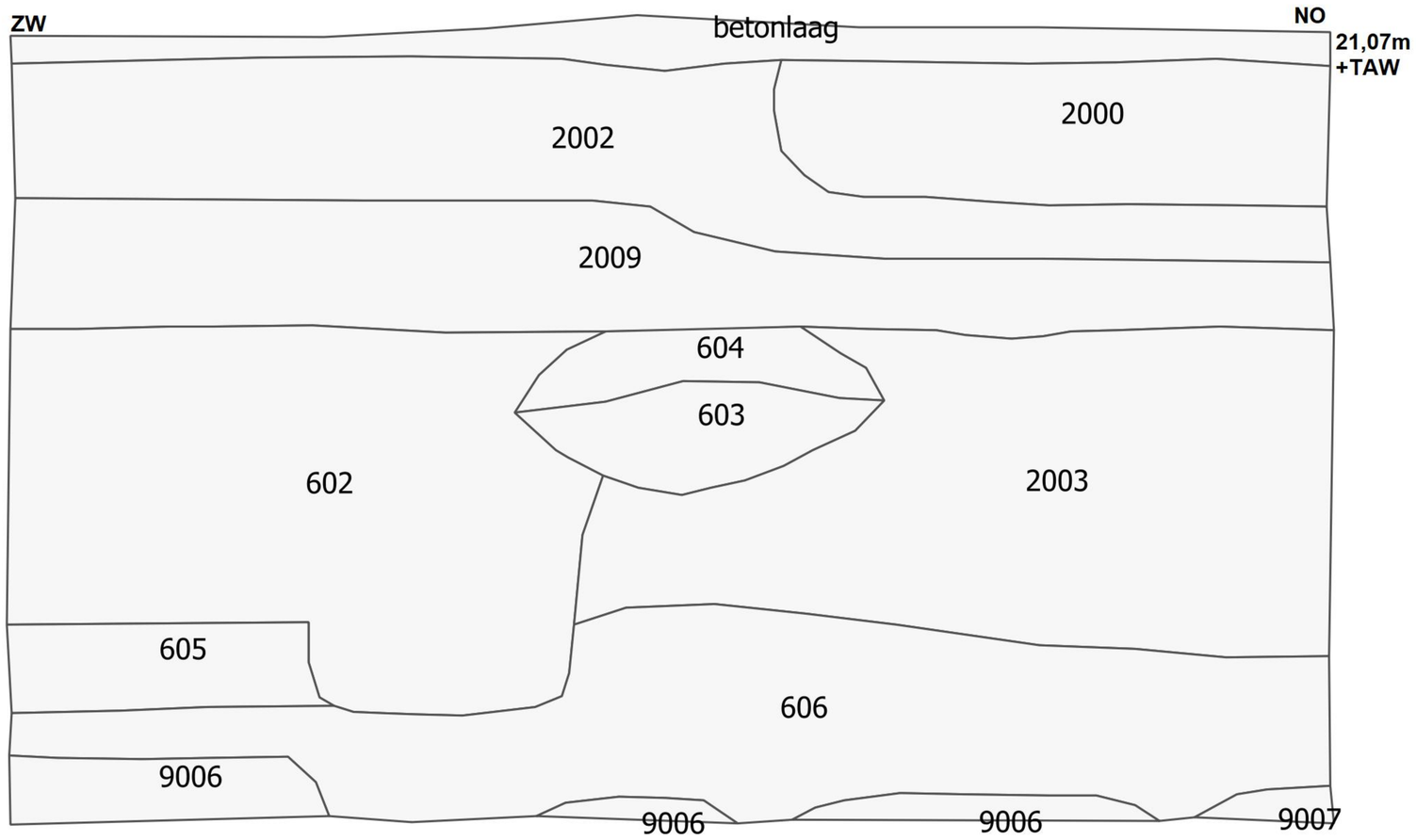

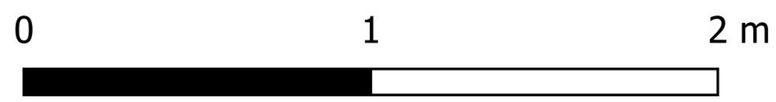

PR 1-1

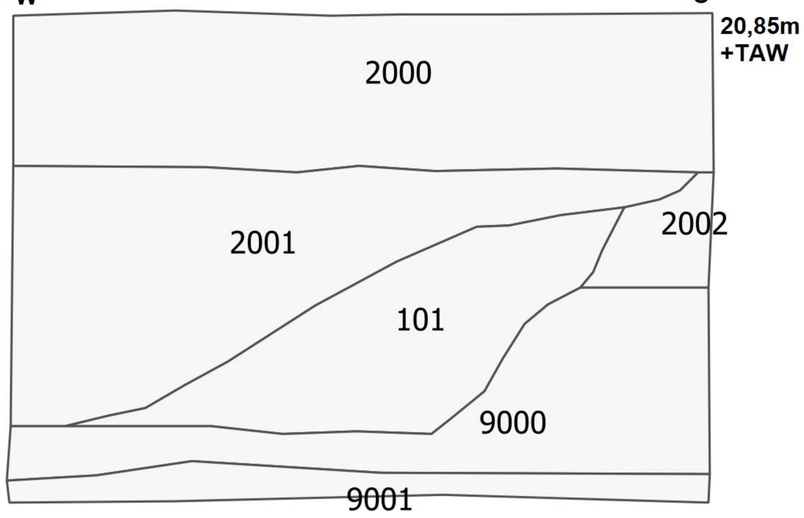

PR 1-2

PR 4-1

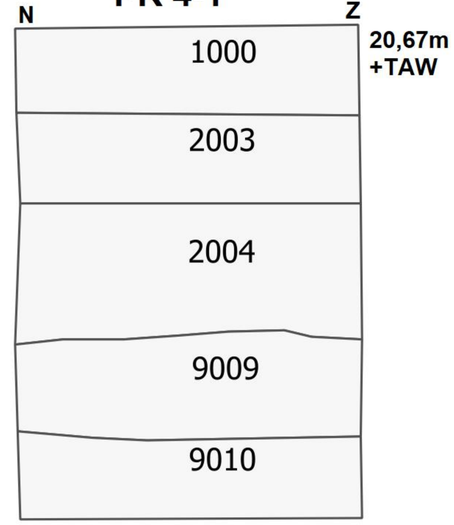

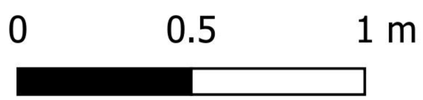

PR 3-1

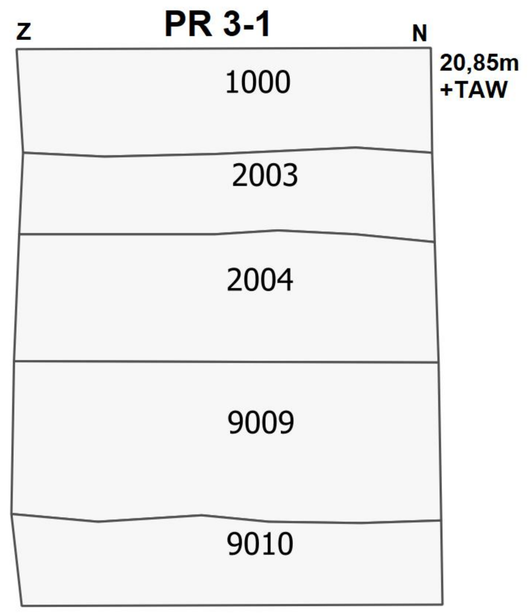

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

PR 7-1

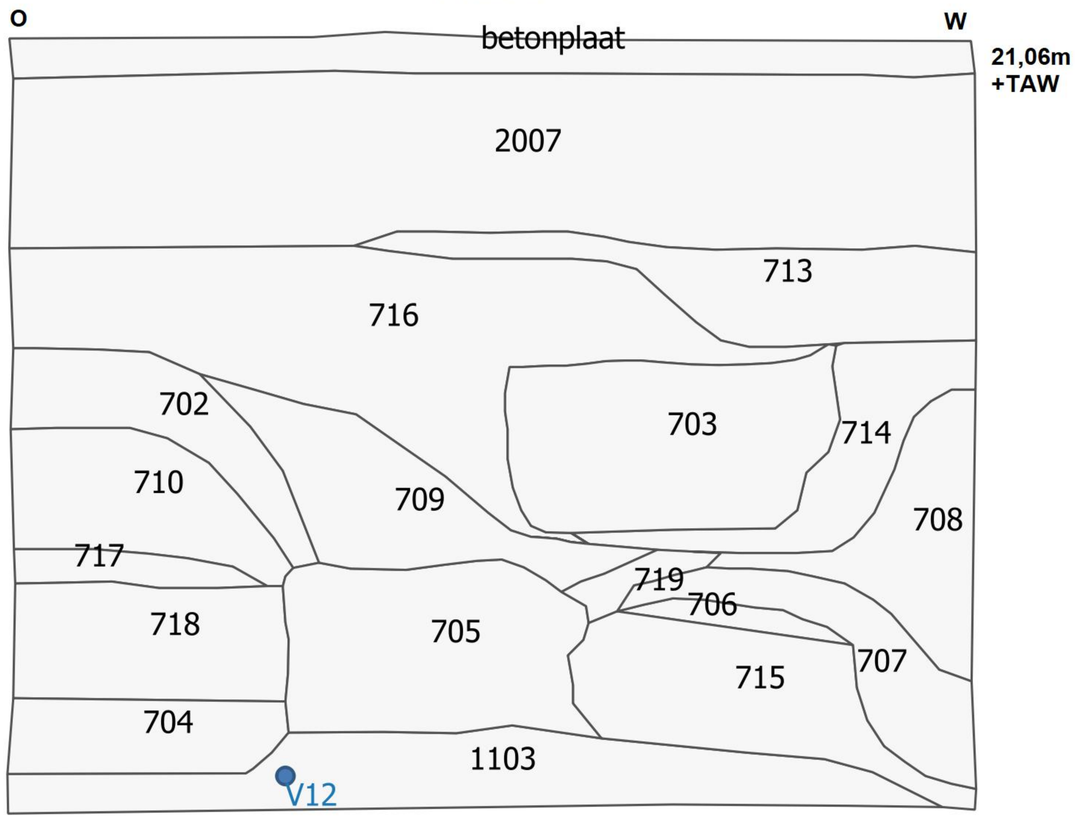

PR 14-1

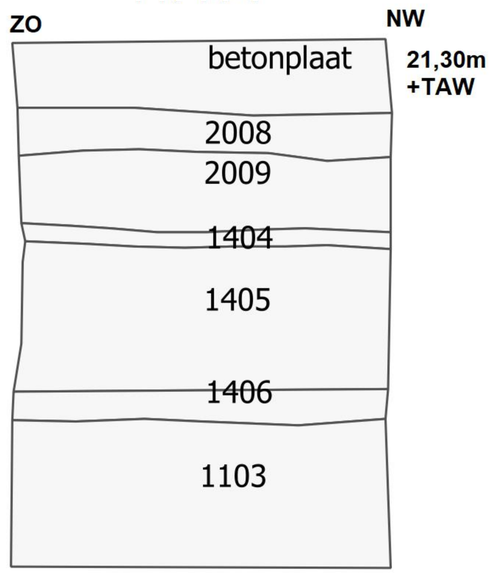

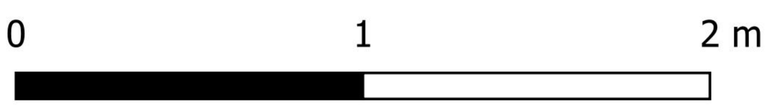

PR 10-1

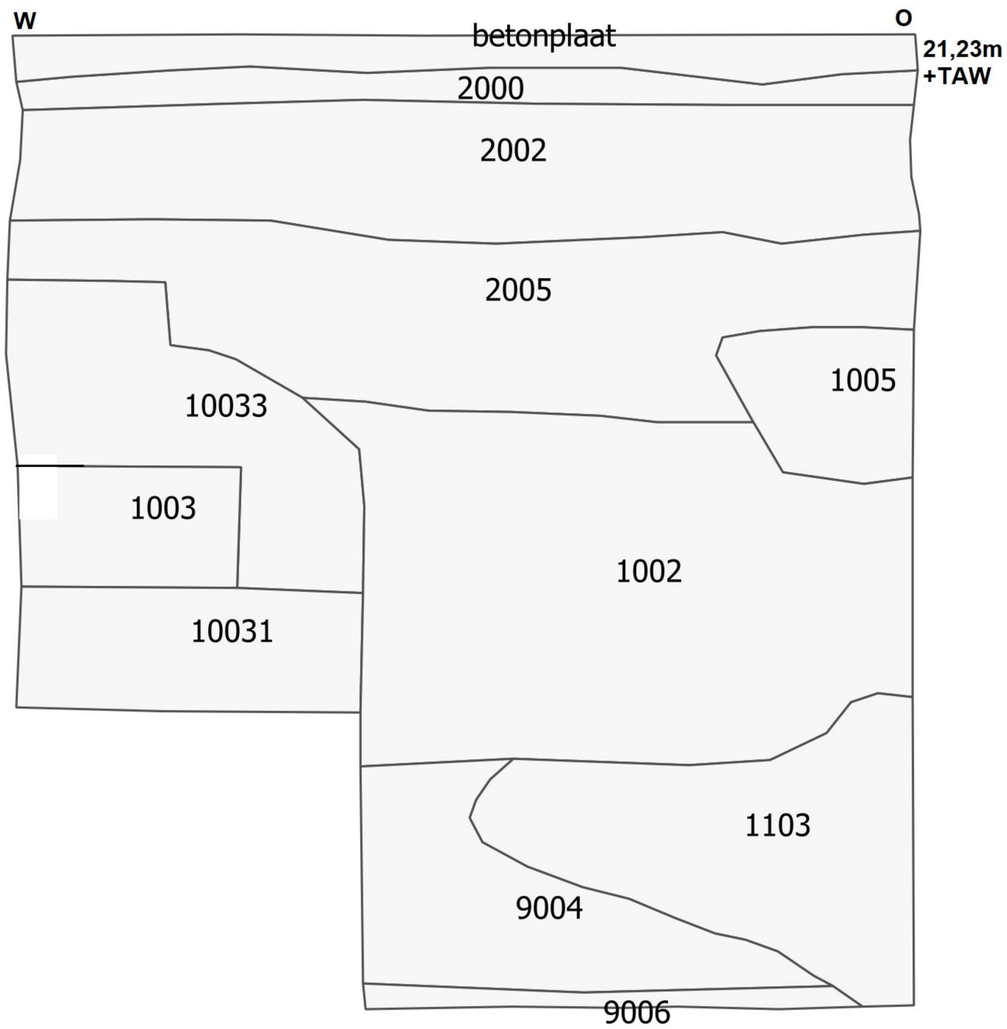

PR 11-1

PR 13-1

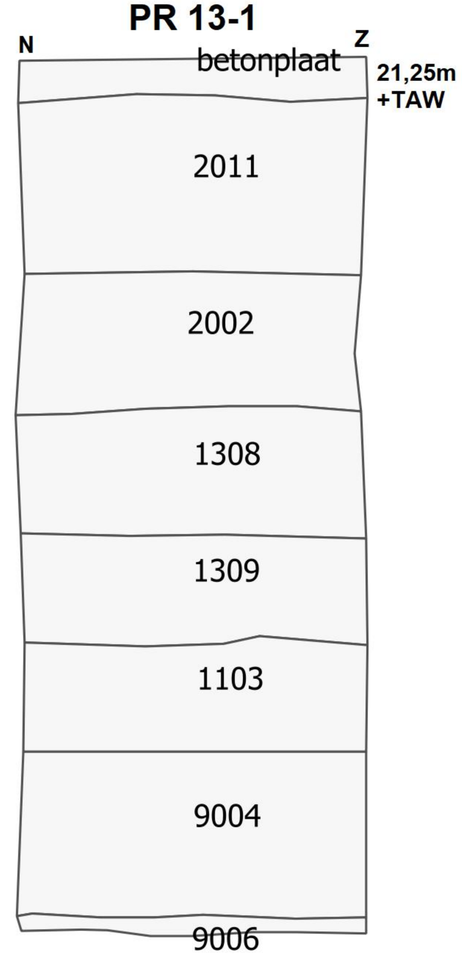

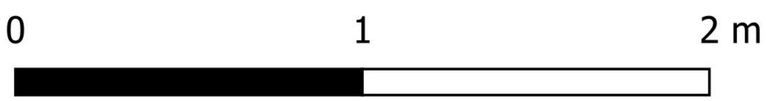

CONDOR bvba
ARCHAEOLOGICAL RESEARCH

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

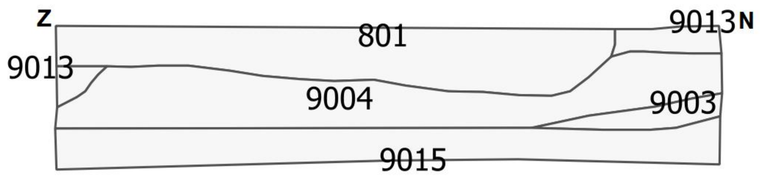

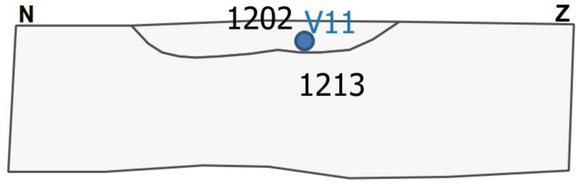

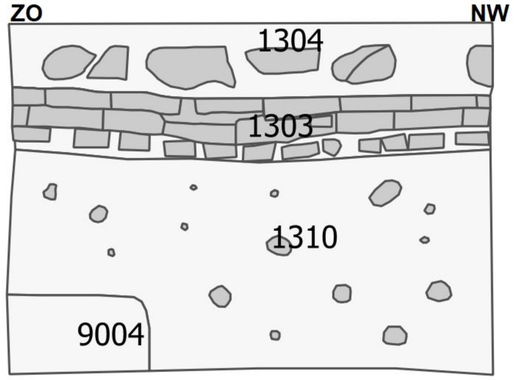

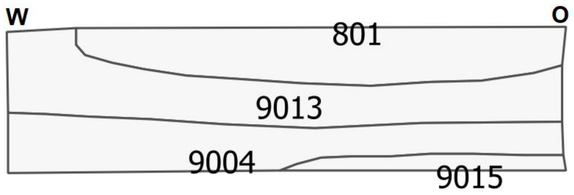

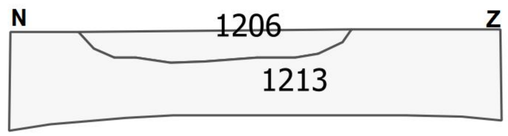

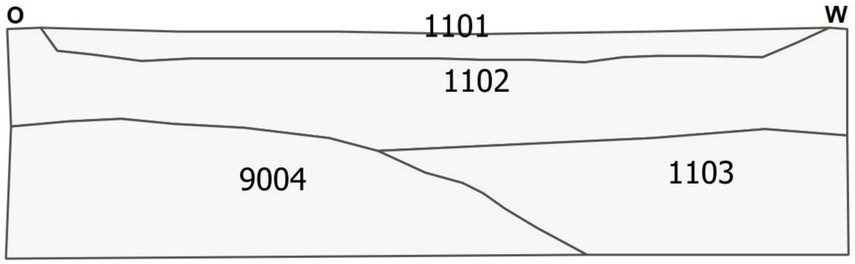

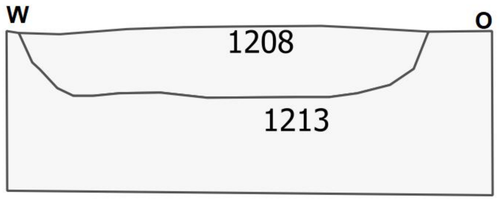

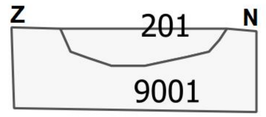

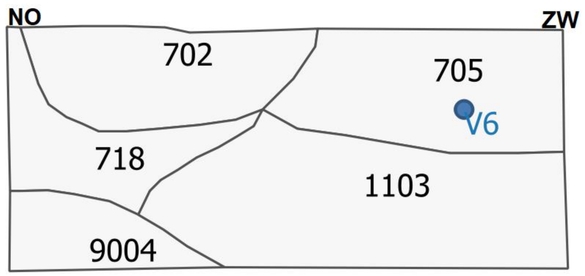

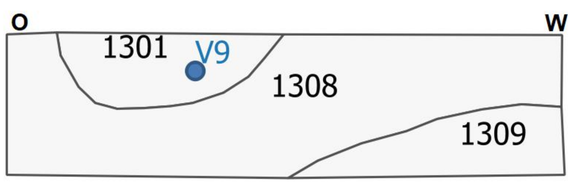

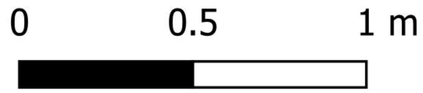

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

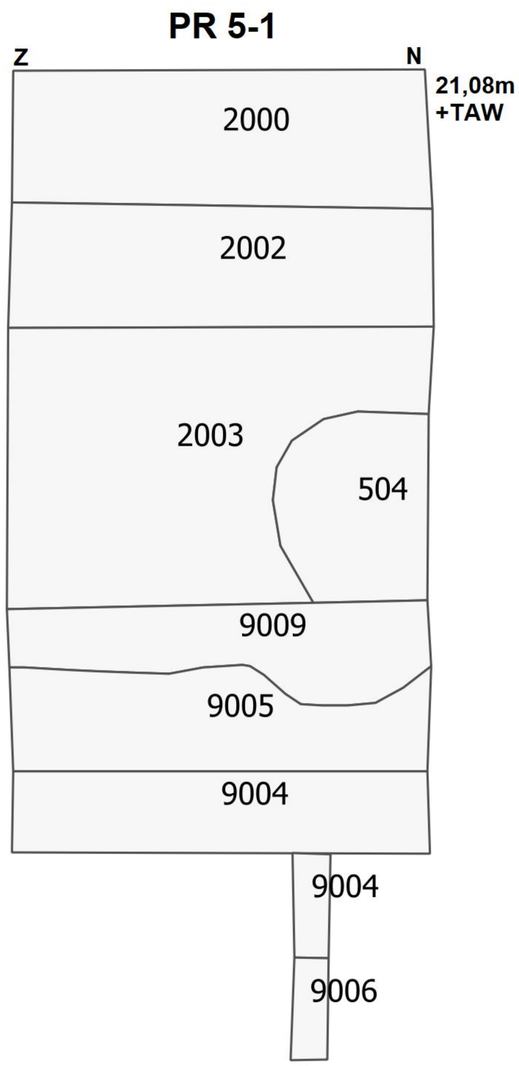

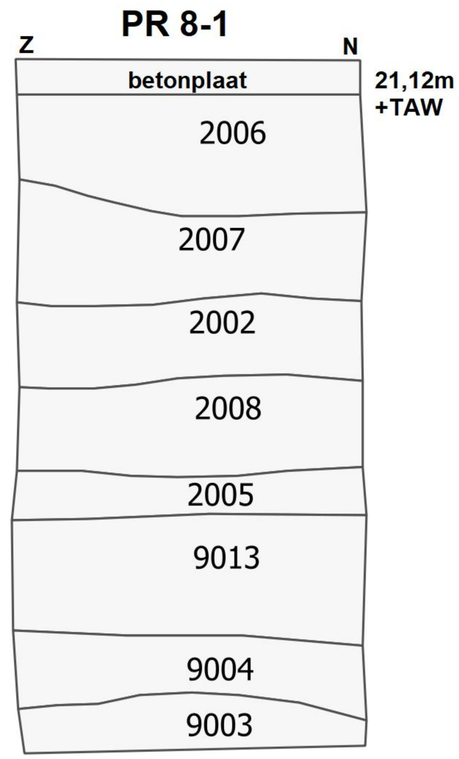

0 0.5 1 m

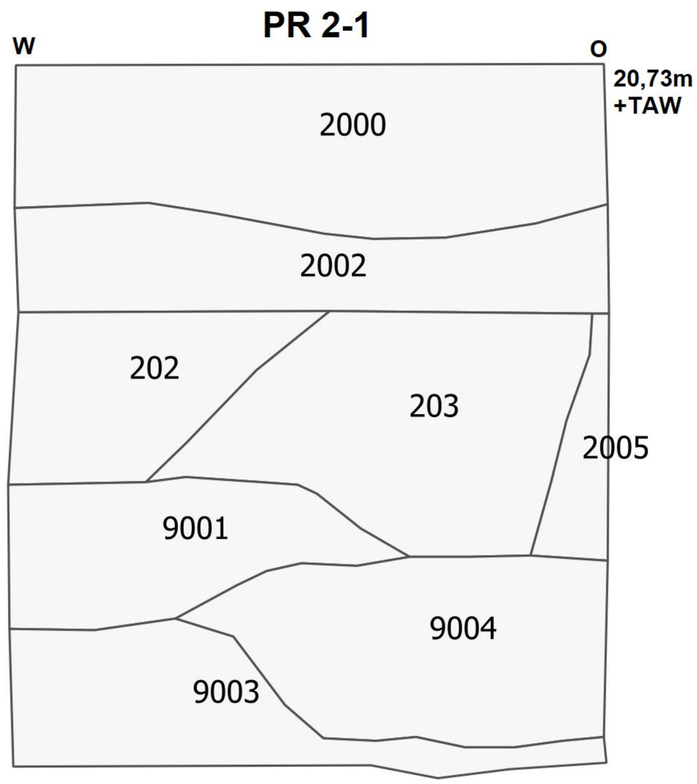

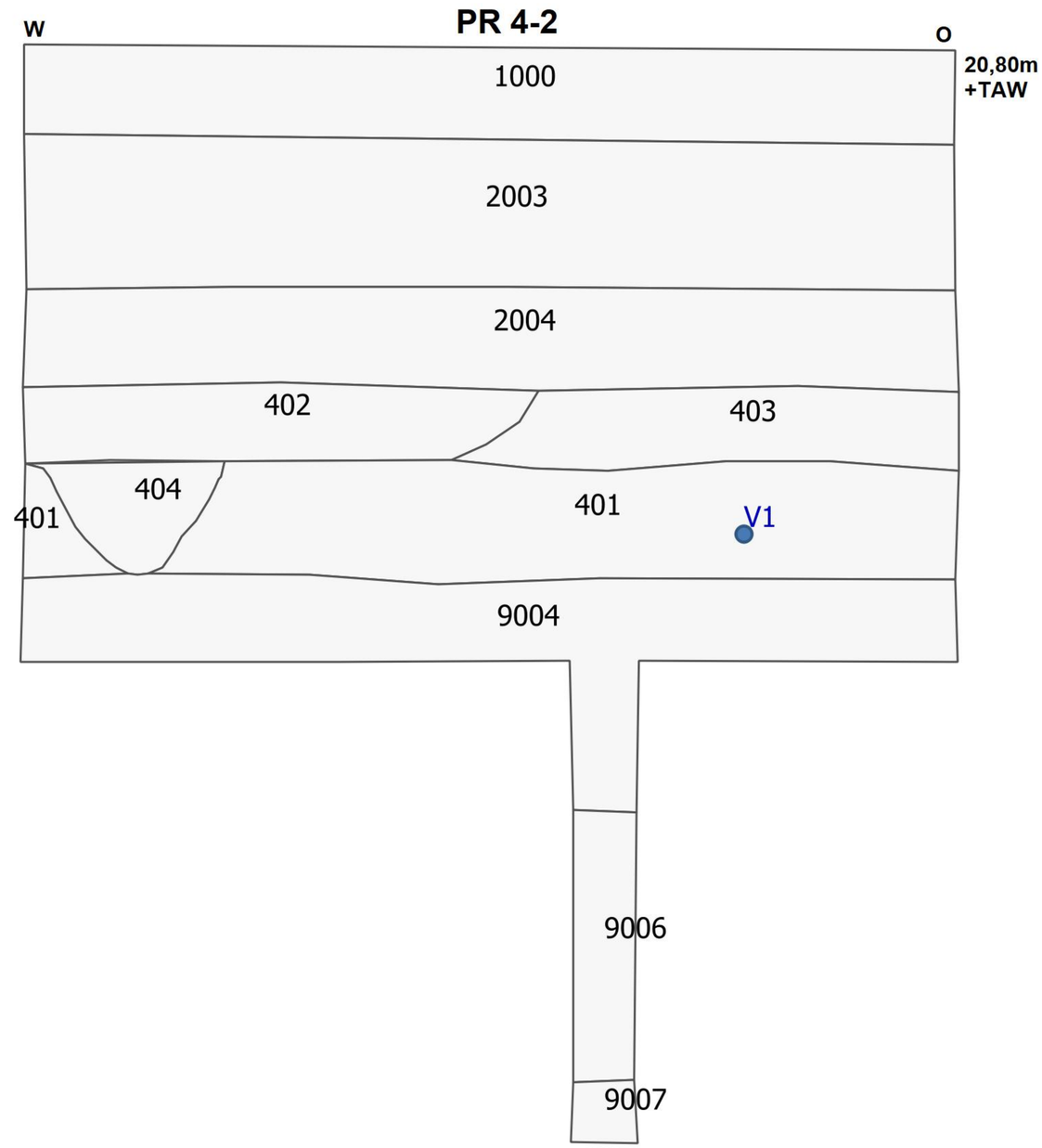

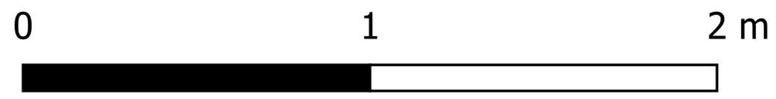

CONDOR ARCHAEOLOGICAL RESEARCH BVBA
Bedrijfsstraat 10 bus 13
3500 Hasselt

Project: Diest, Michel Theysstraat
Projectnummer: 20-650

Bijlage 5

Sporenlijst

Provincie: **Vlaams-Brabant** | Gemeente: **Diest** | Plaats, Toponiem: **Michel Theysstraat**
Rapport-nr: **20-650** | Code: **2020K318** | ProjectID: **ID4086**

Spoor-nummer	Werkput	Vlak	Hoogte	Details	Interpretatie	Hoofd-kleur	Intentiteit Hoofdkleur	Tweede Kleur	Intensiteit tweede	Kleur vlekken	Intensiteit kleur vlekken	#	Textuur	Insluitsels	Begrenzing	Vorm	Samenhang	Datering	Gecoupeerd	Diepte in cm	Oppervlakte in m²	Omtrek in m	Opmerkingen
101	1	1	19,650		kalkkuil	Bruin		Geel		Wit	3	ks4	kalk4	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	nee	/	1,731418	7,347946	
102	1	1	19,749		kalkkuil	Bruin		Geel		Wit	3	ks4	kalk4	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	nee	/	1,254940	4,419037	
103	1	1	19,661		kuil	Bruin		Rood				ks4	hk1	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	nee	/	0,184307	1,746876	
201	2	1	19,534		kuil	Bruin	Donker	Grijs	Donker			ks4	kg1	Scherp	Ovaal		nieuwste tijd	ja	10	0,098008	1,234007	
202	2	1	19,508		kuil	Bruin						ks4	bst2 mor2	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	50	1,269612	4,653072	
203	2	1	19,522		kuil	Bruin						ks4	bst2 cemmor2 lei1	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	70	3,654170	7,984835	
204	2	2	19,385		kuil	Bruin						ks4			Onregelmatig		nieuwste tijd	nee	/	0,754571	3,301040	
401	4	1	19,425		kuil	Bruin		Bruin	Donker			ks4	hk1 bst1	Scherp	Ovaal		fase 1	ja	36	16,189937	17,803813	
402					laag	Rood	Donker			Grijs	1	kz4					onbekend	ja	22			
403					laag	Rood	Donker	Bruin				lz4	hk2				onbekend	ja	24			
404					laag	Grijs		Grijs		Oranje	2	ks4					onbekend	ja	34			
501	5	1	20,079		uitbraakspoor	Bruin		Grijs				kz4	puin3 bst2 lei2	Scherp	Lineair		onbekend	nee	/	1,537697	7,563055	
502	5	1	20,069		laag	Bruin		Bruin	Donker			kz4	bst2 puin2	Scherp	Onregelmatig		nieuwe / nieuwste tijd	nee	/	5,346466	10,231998	
503	5	1	20,105		uitbraakspoor	Grijs		Bruin		Bruin	2	kz4	puin2	Scherp	Lineair		nieuwe / nieuwste tijd	nee	/	8,163414	12,290735	
504	5	1			kuil	Grijs							bst5 mor5	Scherp	Onregelmatig		nieuwe / nieuwste tijd	ja	54			
601	6	1	20,034		uitbraakspoor	Grijs		Bruin		Grijs	1	kz4	puin3 bst2 lei1	Scherp	Lineair	s501	onbekend	nee	/	1,918528	9,194069	
602	6	1	20,076		laag	Bruin		Bruin	Donker			kz4	bst2 puin1	Scherp	Onregelmatig	s502	nieuwe / nieuwste tijd	ja	116	10,429760	13,639792	
603	6	1	20,058		uitbraakspoor	Groen				Bruin	3	kz4	puin1	Scherp	Onregelmatig	s503	nieuwe / nieuwste tijd	ja	34	1,508063	6,483747	
604	6	1	20,193		laag	Bruin		Bruin	Donker	Geel	1	kz4	bst1 puin1 hk1	Scherp	Onregelmatig		nieuwe / nieuwste tijd	ja	16	0,870691	4,140844	
605					laag	Zwart		Bruin				lz3	mor1 bst2	Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	24			
606					laag	Grijs	Donker			Bruin	1	lz3	bst1 mor1 hk1	Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	62			
701	7	1	19,610		kuil	Grijs		Bruin		Grijs	1	kz4	puin2 bst2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	nee	/	3,020327	7,402842	
702	7	1	19,683		puinkuil	Grijs				Bruin	1	kz4	puin4 bst3	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	30	5,306871	11,727211	
703	7	1	19,714		kuil	Grijs	Donker	Bruin		Bruin	1	kz4	puin1 bst1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	48	3,646846	10,531377	
704	7	2	19,178		laag	Bruin		Grijs				ks4		Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	12	2,223098	8,500557	
705	7	2	19,372		greppel	Grijs		Grijs	Donker			ks4	bst3 puin1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	50	3,025313	8,961544	
706	7	2	19,366		laag	Grijs		Bruin				ks4	bst1 puin1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	6	5,894648	11,593396	
707	7	2	19,269		laag	Bruin		Bruin				ks4	hk3	Scherp	Lineair		fase 1/3	ja	64	2,303401	10,175962	
708	7	2	19,255		laag	Bruin	Licht					ks4		Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	70	1,874223	9,997772	
709	7	2	19,177		laag	Bruin		Geel				ks4		Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	46	1,918666	5,639970	
710					laag	Grijs		Bruin				kz4	hk1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	36			
711	7	3	18,621		laag	Bruin	Licht			Grijs	2	ks4	hk1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	nee	/	1,056522	4,076587	
712					vervallen												/					
713	7				laag	Grijs		Grijs				zs4	bst1 mor 1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	26			
714	7				laag	Blauw		Grijs				lz3	bst2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	56			
715	7				laag	Bruin		Groen		Blauw	1	lz3	hk2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	42			
716	7				laag	Bruin	Donker					zs4	bst1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	74			
717	7				laag	Grijs	Licht	Bruin		Oranje	1	lz3		Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	8			
718	7				laag	Groen	Donker	Bruin				lz3		Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	46			
801	8	1	19,587		kuil	Grijs		Bruin		Grijs	1	kz4	puin1 bst1	Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	18	4,054863	10,832845	
901	9	1	19,643		laag	Grijs		Bruin				ks4	puin3 bst2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	86	4,875543	11,503287	
902	9	1	19,639		greppel	Grijs		Geel				ks4	puin3 bst2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	20	3,472347	10,103267	
903	9	1	19,684		laag	Grijs	Donker	Grijs				ks4	puin2 bst2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	nee	/	5,150833	15,780520	
904	9	1	19,550		laag	Bruin	Licht	Grijs	Licht			ks4	puin1 bst1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	84	2,349050	6,328386	
905					niet uitgereikt																		
906	9	1	19,613		laag	Bruin		Grijs				ks4	hk1 hout	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	60	6,554492	11,358402	
907					laag	Bruin		Grijs				kz4		Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	20			
908					niet uitgereikt												/					
909					niet uitgereikt												/					
910					kuil	Grijs		Bruin		Grijs	1	kz4	bst1 mor2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	44			
911					laag	Grijs		Blauw		Grijs	1	lz4	bst1 mor2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	50			
912					niet uitgereikt												/					
913					laag	Grijs				Oranje	1	kz4		Scherp	Onregelmatig	S708	fase 1/3					
914					niet uitgereikt												/					
915					laag	Grijs				Oranje	1	lz3	bst1 mor1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	10			
916					greppel	Zwart		Blauw				ks4	hout2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	42			
917					laag	Bruin	Donker			Oranje	1	kz4		Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	24			
1001	10	1	19,792		muur	Grijs		Geel					mor5	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	nee	/	0,364706	2,477185	
1002	10	1	19,736		laag	Bruin	Donker	Grijs				ks4	bst3 puin3	Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	98	8,565219	12,422410	
1003	10	1	19,819		muur	Grijs		Bruin					mor5 zst5	Scherp	Lineair		fase 1/3	ja	36	4,281866	10,178722	
10031					fundering	Bruin		Grijs					zst5 mor5	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	34			
10032					puinlaag	Bruin						Kz4	zst3 mor3 bst1	Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	44			
1004	10	1	19,725		fundering	Bruin	Donker					ks4	puin1 bst1	Scherp	Lineair		onbekend	nee	/	1,589771	8,084854	
1005					uitbraakspoor	Bruin		Rood				ks4	bst4	Scherp	Lineair		onbekend	ja	44			
1101	11	1	19,834		kuil	Bruin	Licht					ks4	bst2 mor2 hk1	Scherp	Onregelmatig		fase 1 / 3	ja	8	6,029506	9,700907	
1102	11	1	19,704		laag	Bruin	Donker	Grijs				ks4	bst1 mor1 hk1	Scherp	Onregelmatig		fase 1 / 3	ja	24	11,412383	15,444843	
1103	11	1	19,811		kuil	Grijs	Donker			Zwart	1	ks4	bst2 mor2 hk1 hout2	Scherp	Onregelmatig		fase 1	ja	70	6,287510	10,950945	
1201	12	1	20,714		muur	Grijs				Rood	2		mor5 bst5 zst3	Scherp	Lineair		nieuwe / nieuwste tijd	nee	/	1,909193	9,848153	
1202	12	1	20,385		kuil	Bruin		Grijs		Geel	2	kz4	mor2 bst2	Scherp	Onregelmatig		fase 3	ja	10	1,373978	4,559780	
1204	12	1	20,337		laag	Bruin	Donker	Grijs		Geel	1	ks4	mor2 bst2	Scherp	Onregelmatig		onbekend	nee	/	4,534234	8,678034	
1205	12	1	20,395		puinkuil	Grijs		Geel				ks4	mor5 zst3		Onregelmatig		onbekend	nee	/	0,906346	3,942046	
1206	12	1	20,506		kuil	Grijs	Donker	Bruin				ks4	mor1 bst1	Scherp	Onregelmatig		fase 3	ja	4	1,120008	4,263082	
1207	12	1	20,433		kuil	Grijs	Donker	Bruin				ks4	mor1 bst1	Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	8	0,852423	4,496431	
1208	12	1	20,279		kuil	Grijs	Donker	Bruin				ks4	mor2 bst1	Scherp	Onregelmatig		fase 3	ja	20	0,617601	3,296575	
1209	12	2	20,230		muur	Bruin	Donker	Grijs					zst5 mort5	Scherp	Lineair		fase 1	ja	40	4,438013	15,929084	

1210	12	2	19,855	fuindering	Bruin		Grijs					zst5 mor5	Scherp	Lineair	onder 1209	fase 1	ja	35	0,743930	4,818897
1211	12	2	20,296	laag	Bruin	Donker	Grijs	Donker			ks4	bst1 mor2	Scherp	Onregelmatig		Subrecent	ja	34	1,640997	5,637241
1212				laag	Bruin		Grijs				kz4	bst1 mor 2	Scherp	Onregelmatig		Subrecent	ja	28		
1213				laag	Grijs	Donker			Oranje	1	kz4	bst1 ker1 mor1	Scherp	Onregelmatig		fase 3	ja	40		
1214				puinlaag	Bruin	Donker	Grijs				kz4	mor2	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	14		
1215				laag	Grijs		Bruin				kz4	mor3 hk2 bst1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	28		
1216				laag	Grijs		Geel				ks4	mor3	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	12		
1217				laag	Or		Grijs		Grijs	Donker 1	ks4	bst2 mor 1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	30		
1301	13	1	20,200	kuil	Grijs	Donker	Bruin	Donker			ks4	aw1	Scherp	Ovaal		fase 2	ja	22	0,457333	2,602643
1302	13	1	20,377	muur	Grijs		Bruin					zst5 mor5	Scherp	Onregelmatig		onbekend	nee	/	0,488109	4,063846
1303	13	1	20,199	muur	Rood							bst5	Scherp	Lineair		onbekend	ja	18	0,843492	7,035059
1304	13	1	20,299	muur	Bruin		Grijs					zst5 mor5	Scherp	Lineair		onbekend	ja	20	4,860177	11,971065
1305	13	1	20,467	muur	Bruin		Grijs					zst5 mor5	Scherp	Lineair	ouder dan 1304	onbekend	nee	/	3,019150	10,842613
1306	13	1	20,458	laag	Grijs	Donker	Bruin				ks4	mor2 bst1 zst1	Scherp	Onregelmatig		onbekend	nee	/	1,653966	9,858543
1307				vervallen												/				
1308				laag	Groen		Grijs		Oranje	1	kz4		Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	36		
1309				laag	Groen		Oranje		Grijs	1	Kz4		Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	32		
1310				puinfundering	Bruin	Donker	Grijs	Donker			ks4	zst4 mor4	Scherp	Onregelmatig		onbekend	ja	60		
1401				ophoogla ag	Bruin		Grijs				kz4	bst2 mor1	Scherp	Onregelmatig		fase 3	nee	/		
1402	14	1	20,738	muur	Bruin		Grijs					zst5 mor5	Scherp	Lineair		fase 3	nee	/	0,599079	5,521338
1403	14	1	20,735	vloer	Rood							bst5	Scherp	Onregelmatig		fase 3	ja	4	2,473613	8,652387
1404	14	1	20,690	onderlaag vloer	Grijs							mor5	Scherp	Onregelmatig		fase 3	ja	4	4,805459	9,151723
1405	14			ophoogla ag	Bruin		Grijs		Groen	1	kz4	bst2 mor1	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	40		
1406	14			ophoogla ag	Grijs		Rood				kz4	bst3 mor3	Scherp	Onregelmatig		fase 1/3	ja	10		
1000				bouwvoor	Bruin		Grijs				kz4					nieuwste tijd	ja	/		
2000				ophoogpakket	Zwart		Bruin		Grijs	1	zs3	bst1	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	/		
2001				ophoogpakket	Bruin		Zwart		Grijs	1	kz4	bst1 mor1	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	/		
2002				ophoogpakket	Grijs		Bruin				kz4	bst2 mor1 kg1	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	/		
2003				ophoogpakket	Grijs	Donker	Bruin				kz4	bst2 puin1	Scherp	Onregelmatig		nieuwe / nieuwste tijd	ja	/		
2004				ophoogpakket	Bruin	Donker					kz4	mor1 bst1	Scherp	Onregelmatig			ja	/		
2005				ophoogpakket	Bruin						lz4	bst3 hk1	Scherp	Onregelmatig		nieuwe / nieuwste tijd	ja	/		
2006				ophoogpakket	Bruin						zs3		Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	/		
2007				ophoogpakket	Zwart		Gr				/	kg5	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	/		
2008				ophoogpakket	Grijs				Grijs	1	zs3	bst2	Scherp	Onregelmatig		nieuwe / nieuwste tijd	ja	/		
2009				ophoogpakket	Bruin	Donker	Bruin				lz3	bst1 hk1	Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	/		
2010				ophoogpakket	Grijs		Blauw		Zwart	1	kz4	bst2	Scherp	Onregelmatig		nieuwe / nieuwste tijd	ja	/		
2011				ophoogpakket	Bruin		Grijs		Rood	1	lz3		Scherp	Onregelmatig		nieuwste tijd	ja	/		
9000				c-horizont	Bruin		Geel				ks3		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9001				c-horizont	Bruin		Bruin	Donker	Geel	1	ks4		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9002				c-horizont	Grijs						ks4		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9003				c-horizont	Rood		Bruin				ks4	hk2	Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9004				c-horizont	Groen		Grijs				kz4		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9005				c-horizont	Groen		Grijs				zs4		Scherp	Onregelmatig	Bevat humeuze bandjes	natuurlijk	ja	/		
9006				c-horizont	Groen		Grijs				kz4		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9007				c-horizont	Oranje		Grijs		Grijs	1	kz4		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9008				c-horizont	Grijs						kz4	Ods1	Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9009				c-horizont	Rood	Donker	Bruin				kz4	hk1 bst1	Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9010				c-horizont	Rood	Donker	Bruin				lz4	hk2	Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9011				vervallen									Scherp	Onregelmatig		/	ja	/		
9012				vervallen									Scherp	Onregelmatig		/	ja	/		
9013				c-horizont	Grijs				Bruin	1	Kz4		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9014				niet uitgedeeld									Scherp	Onregelmatig		/	ja	/		
9015				c-horizont	Rood		Bruin				zs5		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		
9016				c-horizont	Grijs		Blauw				ks4		Scherp	Onregelmatig		natuurlijk	ja	/		

Bijlage 6

Vondstenlijst

Provincie: Vlaams-Brabant
Gemeente: Diest
Plaats: Michel Theysstraat
Projectcode: 2020K318
Interne code: 20-650

Vondstnr.	Werkput	Vlak	Vak	profiel	Spoor	Inzamelwijze	Vondstcategorie	Datering	Hoeveelheid	XYZ-	Baksel	Fragment	Vorm	Type	Glazuur	Inclusies	Versiering	Maakwijze	Herkomst	Opmerking	Datum
1	4	2			401	Aa Vl	MFE		1											Plat fragment van 4 x 5 cm	8/12/2020
							AW	1400-1500	1		steengoed	Rand		Drinkschaal				Wielgedraaid	Siegburg		8/12/2020
							AW	1300-1500	1		witbakkend	wand/ bodem	bodem is vlak	kom	geel loodglazuur aan binnenzijde			Wielgedraaid			8/12/2020
2	12	1			1213	Aa Vl	AW	1400/1550	1		Roodbakkend	Rand		teil	loodglazuur			Wielgedraaid		35 cm diameter	10/12/2020
3	13	1			1301	Aa Vl	AW	1400-1550	4		Roodbakkend	Wand (3)/rand (1)		kom	Loodglazuur aan binnenzijde, sporadisch aan buitenzijde			Wielgedraaid		30 cm diameter	10/12/2020
4	11	1			2010	Aa Vl	AW	15e eeuw	2		Steengoed	Wand met oor		kruik	loodglazuur			Wielgedraaid	Siegburg		10/12/2020
5	11	1			2010	Aa Vl	OBD	/	1											Ribfragment van geit of schaap	10/12/2020
6	7	2			705	Coupe	AW	1450-1700	1		Roodbakkend	Oor/wand			Loodglazuur	potgruis, kwarts		Wielgedraaid			10/12/2020
7	7	3			1103	Aa Vl	AW	1280-1400	1		Steengoed	Rand		Beker				Wielgedraaid	Siegburg		10/12/2020
								1280-1400	2		Steengoed	Wand						Wielgedraaid	Siegburg		10/12/2020
								1280-1400	1		Steengoed	Wand		Beker				Wielgedraaid	Siegburg		10/12/2020
								13e-15e eeuw	1		Roodbakkend	Bodem	Sterk ingeknepen standring	kruik of voorraadpot	Bruine engobe			Wielgedraaid		Verbrand aan binnenzijde	10/12/2020
								13e-15e eeuw	1		Roodbakkend	Wand			Ongeglazuurd			Wielgedraaid			10/12/2020
								13e-15e eeuw	1		Roodbakkend	Wand			Bruine engobe aan binnenzijde, enkele spikkels loodglazuur aan buitenzijde			Wielgedraaid			10/12/2020
								13e-15e eeuw	1		Roodbakkend	Wand			Bruine engobe aan binnenzijde, enkele spikkels loodglazuur aan buitenzijde			Wielgedraaid			10/12/2020
								13e-15e eeuw	1		Roodbakkend	Wand			Donkergrijze engobe aan buitenzijde, geen glazuur			Wielgedraaid			10/12/2020
8	7	3			704	Aa Vl	AW	1280-1400	1		Steengoed	Wand						Wielgedraaid	Siegburg		10/12/2020
							AW	1280-1400	1		Steengoed	Bodem	Geknepen standring	Kruik				Wielgedraaid	Siegburg		10/12/2020
							AW	13e-16e eeuw	1		Grijsbakkend	wand						Wielgedraaid			10/12/2020
9	13	1			1301	Coupe	AW	15e-18e eeuw	1		Roodbakkend	Wand		Vergiet	Loodglazuur			Wielgedraaid			10/12/2020
							AW	onbekend	1		Roodbakkend	Tegel						Mal			10/12/2020
							AW	15e-17e eeuw	2		Roodbakkend	Wand/oor			Loodglazuur, aan oor slecht voorzien			Wielgedraaid			10/12/2020
								15e-17e eeuw	10		Roodbakkend	Wand/oor			Loodglazuur aan binnenzijde, buitenzijde sporadisch geglazuurd			Wielgedraaid			10/12/2020

							15e-17e eeuw	7	Roodbakkend	Wand			Loodglazuur, bruin, rijkelijk aangebracht		Wielgedraaid			10/12/2020
							1300-1900	1	Witbakkend	Wand					Wielgedraaid			10/12/2020
10	13	2		1103	Aa Vl en afsteken profiel	AW	1300-1500	1	Witbakkend	bodem	geknepen standvoet	drinkuit	geel loodglazuur aan buitenzijde		Wielgedraaid			10/12/2020
						AW	1280-1400	1	Steengoed	Wand		beker		draairillen	Wielgedraaid	Siegburg		10/12/2020
						AW	1280-1400	2	Steengoed	Wand					Wielgedraaid		Langerwehe	10/12/2020
						AW	13e -15e eeuw	1	Roodbakkend	Wand/bodem	bodem is geknepen standvoet		bruine engobe		Wielgedraaid			10/12/2020
11	12	1		1202	Coupe	AW	1525-1700	3	Majolica	Rand en bodem-fragment		Bord	Tinglazuur	Florale motieven	Wielgedraaid			10/12/2020
						AW	1550-1700	2	Witbakkend	Rand/wand	driehoekige doorsnede met ondersneden lip	Grape	Groen loodglazuur aan binnenzijde		Wielgedraaid			10/12/2020
						AW	1450-1700	3	Roodbakkend	Wand					Wielgedraaid			10/12/2020
12	7		7,1	1103	Aa Profiel	AW	13e - 16e eeuw	1	Grijsbakkend	Wand		Kogelpot			Wielgedraaid		Fijn verschaald	10/12/2020
							13e - 15e eeuw	1	Roodbakkend	Bodem			ongeglazuurd	geknepen standring	Wielgedraaid		Secundair verbrand aan binnenzijde	10/12/2020
13	12		12,1	1213	Profiel	MFE	/	2			onbekend						sterk gecorrodeerde fragmenten ijzer	11/12/2020
14	12		12,1	1213	Profiel	AW	1680-1900	1	Steengoed	Wand			zoutglazuur		Wielgedraaid	Westerwald		11/12/2020

Bijlage 7

Fotolijst

Provincie: **Vlaams-Brabant** Gemeente: **Diest** Plaats, Toponiem: **Michel Theysstraat**
Rapport-nr: **20-650** Projectcode: **2020K318** Vervaardiging: **Digitaal**

Fotonummer	Werkput	Vlak	Spoor	Profiel	Opmerking	Datum	Fotograaf
DSCN1566					Boring	7/12/2020	TD
DSCN1567					Boring	7/12/2020	TD
DSCN1568					Boring	7/12/2020	TD
DSCN1569					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1570					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1571					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1572					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1573					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1574					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1575					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1576					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1577					Impressie	7/12/2020	TD
DSCN1578	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1579					Impressie	7/12/2020	GDN
DSCN1580	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1581	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1582	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1583	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1584	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1585	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1586	1	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1587	1	1	101		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1588	1	1	101		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1589	1	1	101		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1590	1	1	101		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1591	1	1	102		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1592	1	1	102		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1593	1	1	102		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1594	1	1	103		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1595	1	1	103		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1596	1	1	103		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1597	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1598	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1599	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1600	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1601	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1602	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1603	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1604	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1605	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1606	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1607	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1608	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1609	2	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1610	2	1	201		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1611	2	1	201		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1612	2	1	201		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1613	2	1	202		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1614	2	1	202		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1615	2	1	202		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1616	2	1	203		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1617	2	1	203		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1618	2	1	203		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1619	2	1	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1620	2	1	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1621	2	1	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1622	2	1	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1623	2	1	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1624	1	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1625	1	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1626	1	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1627	1	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1628	1	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1629	1	2		1,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1630	1	2		1,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1631					Impressie	7/12/2020	GDN
DSCN1632	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1633	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1634	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1635	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1636	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1637	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1638	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1639	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1640	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1641	1	2		1,2	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1642	2	1	201		Coupefoto	7/12/2020	GDN
DSCN1643	2	1	201		Coupefoto	7/12/2020	GDN
DSCN1644	2	1	201		Coupefoto	7/12/2020	GDN
DSCN1645	2	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1646	2	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN

DSCN1647	2	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1648	2	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1649	2	2			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1650	2	2	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1651	2	2	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1652	2	2	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1653	2	2	204		Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1654	3	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1655	3	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1656	3	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1657	3	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1658	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1659	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1660	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1661	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1662	4	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1663	4	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1664	4	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1665	4	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1666	4	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1667	4	1			Vlakfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1668	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1669	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1670	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1671	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1672	3	1		3,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1673	2	2		2,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1674	2	2		2,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1675	2	2		2,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1676	2	2		2,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1677	2	2		2,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1678	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1679	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1680	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1681	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1682	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1683	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1684	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1685	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1686	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1687	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1688	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1689	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1690	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1691	4	1		4,1	Profielfoto	7/12/2020	GDN
DSCN1692					Impressie	8/12/2020	GDN
DSCN1693					Impressie	8/12/2020	GDN
DSCN1694					Impressie	8/12/2020	GDN
DSCN1695					Impressie	8/12/2020	GDN
DSCN1696	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1697	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1698	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1699	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1700	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1701	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1702	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1703	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1704	5	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1705	5	1	501		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1706	5	1	501		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1707	5	1	501		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1708	5	1	503		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1709	5	1	503		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1710	5	1	503		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1711	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1712	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1713	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1714	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1715	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1716	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1717	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1718	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1719	6	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1720	6	1	601		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1721	6	1	601		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1722	6	1	601		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1723	6	1	603, 604		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1724	6	1	603, 604		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1725	6	1	603, 604		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1726	6	1	603, 604		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1727	6	1	603, 604		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1728	6	1	603, 604		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1729	6	1	603, 604		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1730	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN

DSCN1731	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1732	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1733	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1734	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1735	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1736	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1737	7	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1738	7	1	701		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1739	7	1	701		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1740	7	1	701		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1741	7	1	702		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1742	7	1	702		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1743	7	1	702		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1744	7	1	703		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1745	7	1	703		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1746	7	1	703		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1747	7	1	703		Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1748	8	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1749	8	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1750	8	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1751	8	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1752	8	1			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1753	5	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1754	5	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1755	5	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1756	5	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1757	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1758	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1759	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1760	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1761	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1762	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1763	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1764	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1765	5	2		5,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1766	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1767	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1768	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1769	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1770	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1771	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1772	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1773	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1774	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1775	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1776	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1777	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1778	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1779	7	1	702		Coupefoto	8/12/2020	GDN
DSCN1780	8	1		8,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1781	8	1		8,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1782	8	1		8,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1783	8	1		8,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1784	8	1		8,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1785	8	1		8,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1786	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1787	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1788	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1789	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1790	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1791	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1792	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1793	6	2			Vlakfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1794	6	2		6,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1795	6	2		6,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1796	6	2		6,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1797	6	2		6,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1798	6	2		6,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1799	6	2		6,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1800	6	2		6,1	Profielfoto	8/12/2020	GDN
DSCN1801					Impressie	8/12/2020	TD
DSCN1802					Impressie	8/12/2020	TD
DSCN1803					Impressie	8/12/2020	TD
DSCN1804	7	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1805	7	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1806	7	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1807	7	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1808	7	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1809	7	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1810	7	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1811	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1812	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1813	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1814	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN

DSCN1815	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1816	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1817	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1818	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1819	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1820	9	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1821	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1822	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1823	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1824	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1825	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1826	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1827	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1828	10	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1829	10	1	1001		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1830	10	1	1001		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1831	10	1	1001		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1832	10	1	1001		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1833	10	1	1001		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1834	10	1	1003		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1835	10	1	1003		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1836	10	1	1003		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1837	10	1	1003		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1838	10	1	1003		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1839	10	1	1003		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1840	10	1	1003		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1841	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1842	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1843	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1844	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1845	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1846	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1847	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1848	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1849	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1850	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1851	11	1			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1852	11	1	1101		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1853	11	1	1101		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1854	11	1	1101		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1855	9	2	901		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1856	9	2	901		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1857	9	2	901		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1858	9	2	902		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1859	9	2	902		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1860	9	2	902		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1861	9	2	902		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1862	9	2	902		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1863	9	2	903		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1864	9	2	903		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1865	9	2	903		Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1866	9	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1867	9	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1868	9	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1869	9	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1870	9	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1871	9	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1872	9	2			Vlakfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1873	9	2		9,1	Profielfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1874	9	2		9,1	Profielfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1875	9	2		9,1	Profielfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1876	9	2		9,1	Profielfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1877	9	2		9,1	Profielfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1878	9	2		9,1	Profielfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1879	9	2		9,1	Profielfoto	9/12/2020	GDN
DSCN1880	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1881	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1882	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1883	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1884	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1885	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1886	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1887	10	1		10,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1888	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1889	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1890	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1891	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1892	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1893	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1894	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1895	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1896	12	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1897	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1898	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN

DSCN1899	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1900	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1901	12	1	1202		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1902	12	1	1202		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1903	12	1	1202		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1904	12	1	1204		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1905	12	1	1204		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1906	12	1	1204		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1907	12	1	1205		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1908	12	1	1205		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1909	12	1	1205		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1910	12	1	1206		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1911	12	1	1206		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1912	12	1	1206		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1913	12	1	1207		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1914	12	1	1207		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1915	12	1	1207		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1916	12	1	1208		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1917	12	1	1208		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1918	12	1	1208		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1919	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1920	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1921	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1922	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1923	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1924	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1925	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1926	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1927	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1928	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1929	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1930	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1931	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1932	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1933	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1934	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1935	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1936	12	1	1201		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1937	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1938	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1939	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1940	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1941	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1942	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1943	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1944	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1945	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1946	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1947	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1948	13	1			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1949	13	1	1301		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1950	13	1	1301		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1951	13	1	1301		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1952	13	1	1302		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1953	13	1	1302		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1954	13	1	1302		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1955	13	1	1302		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1956	13	1	1302		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1957	13	1	1303		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1958	13	1	1303		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1959	13	1	1303		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1960	13	1	1303		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1961	13	1	1303		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1962	13	1	1303		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1963	13	1	1304		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1964	13	1	1304		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1965	13	1	1304		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1966	13	1	1304		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1967	13	1	1304		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1968	13	1	1304		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1969	13	1	1304		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1970	13	1	1305		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1971	13	1	1305		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1972	13	1	1305		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1973	13	1	1305		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1974	11	1	1101		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1975	11	1	1101		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1976	11	1	1101		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1977	11	1	1101		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1978	11	1	1101		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1979	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1980	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1981	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1982	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN

DSCN1983	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1984	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1985	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1986	11	1		11,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1987	7	2	704		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1988	7	2	704		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1989	7	2	704		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1990	7	2	704		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1991	7	2	704		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1992	7	2	704		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN1993	7	3			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1994	7	3			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1995	7	3			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1996	7	3			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1997	7	3			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1998	7	3			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN1999	7	3	9004		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2000	7	3	9004		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2001	7	3	9004		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2002	7	3	711		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2003	7	3	711		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2004	7	3	711		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2005	7	3	712		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2006	7	3	712		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2007	7	3	712		Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2008	13	1	1301		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2009	13	1	1301		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2010	13	1	1301		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2011	13	1	1301		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2012	13	1	1301		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2013	13	2			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2014	13	2			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2015	13	2			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2016	13	2			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2017	13	2			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2018	13	2			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2019	13	2			Vlakfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2020	12	1	1202		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2021	12	1	1202		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2022	12	1	1202		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2023	12	1	1202		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2024	12	1	1202		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2025	12	1	1206		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2026	12	1	1206		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2027	12	1	1206		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2028	12	1	1206		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2029	12	1	1206		Coupefoto	10/12/2020	GDN
DSCN2030	13	2		13,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2031	13	2		13,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2032	13	2		13,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2033	13	2		13,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2034	13	2		13,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2035	13	2		13,1	Profielfoto	10/12/2020	GDN
DSCN2036	13	2		13,2	Profielfoto	10/12/2020	TD
DSCN2037	13	2		13,2	Profielfoto	10/12/2020	TD
DSCN2038	12	1	1208		Coupefoto	11/12/2020	GDN
DSCN2039	12	1	1208		Coupefoto	11/12/2020	GDN
DSCN2040	12	1	1208		Coupefoto	11/12/2020	GDN
DSCN2041	12	1	1208		Coupefoto	11/12/2020	GDN
DSCN2042	12	1	1208		Coupefoto	11/12/2020	GDN
DSCN2043	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2044	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2045	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2046	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2047	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2048	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2049	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2050	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2051	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2052	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2053	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2054	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2055	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2056	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2057	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2058	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2059	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2060	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2061	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2062	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2063	7	3		7,1	Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2064	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2065	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2066	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN

DSCN2067	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2068	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2069	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2070	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2071	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2072	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2073	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2074	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2075	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2076	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2077	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2078	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2079	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2080	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2081	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2082	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2083	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2084	12	2			Vlakfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2085	12	2	1209, 1210		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2086	12	2	1209, 1210		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2087	12	2	1209, 1210		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2088	12	2	1209, 1210		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2089	12	2	1209, 1210		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2090	12	2	1208		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2091	12	2	1208		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2092	12	2	1208		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2093	12	2	1208		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2094	12	2	1208		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2095	12	2	1208		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2096	12	2	1208		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2097	12	2	1206		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2098	12	2	1206		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2099	12	2	1206		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2100	12	2	1206		Profielfoto	11/12/2020	GDN
DSCN2101	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2102	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2103	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2104	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2105	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2106	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2107	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2108	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2109	14	1			Vlakfoto	11/12/2020	TD
DSCN2110	14	1		14,1	Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2111	14	1		14,1	Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2112	14	1		14,1	Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2113	12	2	1209		Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2114	12	2	1209		Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2115	12	2	1209		Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2116	12	2	1209		Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2117	12	2	1209		Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2118	12	2	1209		Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2119	12	2	1209		Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2120	12	2		12,1	Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2121	12	2		12,1	Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2123	12	2		12,1	Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2124	12	2		12,1	Profielfoto	11/12/2020	TD
DSCN2125	12	2		12,1	Profielfoto	11/12/2020	TD

Bijlage 8

Locatie:	Diest, Michel Theysstraat	**Beschrijver:**	T. Deville
Projectcode:	2020K318	**Rapportnummer:**	20-650
Type booronderzoek:	Milieutechnisch booronderzoek		

Boornummer	1	Diepte grondwatertafel:	50 cm
Datum:	7/12/2020	Bovengrens roestvlekken:	30 cm
Type boor:	Edelman	Bovengrens reductiehorizont:	/
Diameter:	7 cm	Bodemclassificatie:	w-Pdc3(h)
Techniek:	handmatig	Plan-/ tekeningnummer.:	GP
Boorgrid:	n.v.t.	Fotonummer:	1
X-coördinaat:	/		
Y-coördinaat:	/		
Z-Coördinaat:	/		

Boorlijst

nummer aardkundige eenheid	Begin-diepte	Einddiepte	Ondergrens bereikt	beschrijving	naam aardkundige eenheid	textuur	Klasse	Typezand	kleur (visueel)	kleur (munsel)	bodemstructuur	Gradatie	Grootteklasse	fenomenen	grens-duidelijk-heid	grensregelmatigheid
	0	20	ja						Gr					Kernboring	abrupt	recht
	20	50	ja		X	E	Ez	Z4	DoBrGr Ge Vl		CL	MO	FM		abrupt	recht
	50	80	ja		X	E	Ez	Z4	DoGr Br		CL	MO	FM		abrupt	recht
	80	100	neen		X	E	Ez	Z4	DoGr		CL	MO	FM		abrupt	recht

Observaties:	Slecht
Landgebruik:	Bebouwd, veranda
Vegetatie:	Geen

Interpretaties: Visuele inspectie van een milieutechnische boring. Onder de betonplaat zijn enkel ophoogpakketten aangetroffen. Datering kon niet achterhaald worden.

Bijlage 9

Locatie:	Diest, Michel Theysstraat	**Beschrijver:**	Tom Deville
Projectcode:	2020I318	**Rapportnummer:**	20-650
Type onderzoek:	Proefsleuven		

Profielnummer	12-1	Diepte grondwatertafel:	220
Datum:	11/12/2020	Bovengrens roestvlekken:	/
Type boor:	n.v.t.	Bovengrens reductiehorizont:	/
Diameter:	n.v.t.	Bodemclassificatie:	OB
Techniek:	n.v.t.	Plan-/ tekeningnummer.:	GP
Boorgrid:	n.v.t.	Fotonummer:	1
X-coördinaat:	198099,73180	vochtigheid:	vochtig
Y-coördinaat:	186628,69116	weersomstandigheden:	regen
Z-Coördinaat:	21,27203		

referentieprofielen

nummer aardkundige eenheid	Begin-diepte	Einddiepte	Ondergrens bereikt	beschrijving	naam aardkundige eenheid	textuur	Klasse	Typezand	kleur (visueel)	kleur (munsel)	bodem-structuur	Gradatie	Grootteklasse	fenomenen	grensduidelijkheid	grensregelmatigheid
2002	0	10	ja	droog	Oph	E	Ez	Z4	Gr Br		Sterk	CL	FM		abrupt	recht
1211	10	44	ja	droog	X	E	Ea		DoBr DoGr		Sterk	CL	FM		abrupt	recht
1213	44	74	ja	droog	X	E	Ez	Z4	DoGr Or Vl		Sterk	CL	FM		abrupt	recht
1215	74	104	ja	droog	X	E	Ez	Z4	Gr Br		Sterk	CL	FM		abrupt	recht
1216	104	128	ja	droog	X	E	Ea		Gr Ge		Sterk	CL	FM		abrupt	recht
1217	128	158	ja	nat	X	E	Ea		Or Gr DoGr Vl		Sterk	CL	FM		abrupt	recht
1103	158	178	nee	nat	Apb	E	Ea		DoGr Zw		Sterk	CL	FM		abrupt	recht

Observaties:
Landgebruik: Bebouwd
Vegetatie: geen

Interpretaties: Typische stadscontext met een stratigrafie die een lange periode beslaat

Bijlage 10

Velddagboek

1. Inhoudsopgave

Velddagboek *3*

1. Inhoudsopgave *4*

2. Administratieve gegevens *5*

3 Beschrijvend gedeelte *7*

3.1. 07/12/2020 ..... **7**

3.1.1. Algemene gegevens 7

3.1.2. Werkzaamheden 7

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording 7

3.2. 08/12/2020 ..... **8**

3.2.1. Algemene gegevens 8

3.2.2. Werkzaamheden 8

3.2.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording 8

3.3. 09/12/2020 ..... **8**

3.1.1. Algemene gegevens 8

3.1.2. Werkzaamheden 9

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording 9

3.4. 10/12/2020 ..... **9**

3.1.1. Algemene gegevens 9

3.1.2. Werkzaamheden 10

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording 10

3.5. 11/12/2020 ..... **10**

3.1.1. Algemene gegevens 10

3.1.2. Werkzaamheden 10

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording 10

2. Administratieve gegevens

Projectcode	2020I318
Aanvangsmelding onderzoek	ID 4086
Identificatie bekrachtigde archeologienota met het programma van maatregelen betreffende het uitgesteld traject	ID 12.782 ID 12.783
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	Condor Archaeological Research bvba (OE/ERK/Archeoloog/2016/0107), Bedrijfsstraat 10, 3500 HASSELT
Provincie	Vlaams-Brabant
Gemeente	Diest
Deelgemeente	Diest
Plaats	Michel Theysstraat
Toponiem	/
Bounding Box	**X:** 198037.26 **Y:** 186585.73 **X:** 198128.31 **Y:** 186695.42
Kadastrale gegevens	Gemeente: **Diest** Afdeling: **1** Sectie: **A** Nrs.: **1441E, 1440X, 1440Y, 1440P, 1440W, 1483A en 1440Z**
Kaartblad	/
Kadasterkaart	

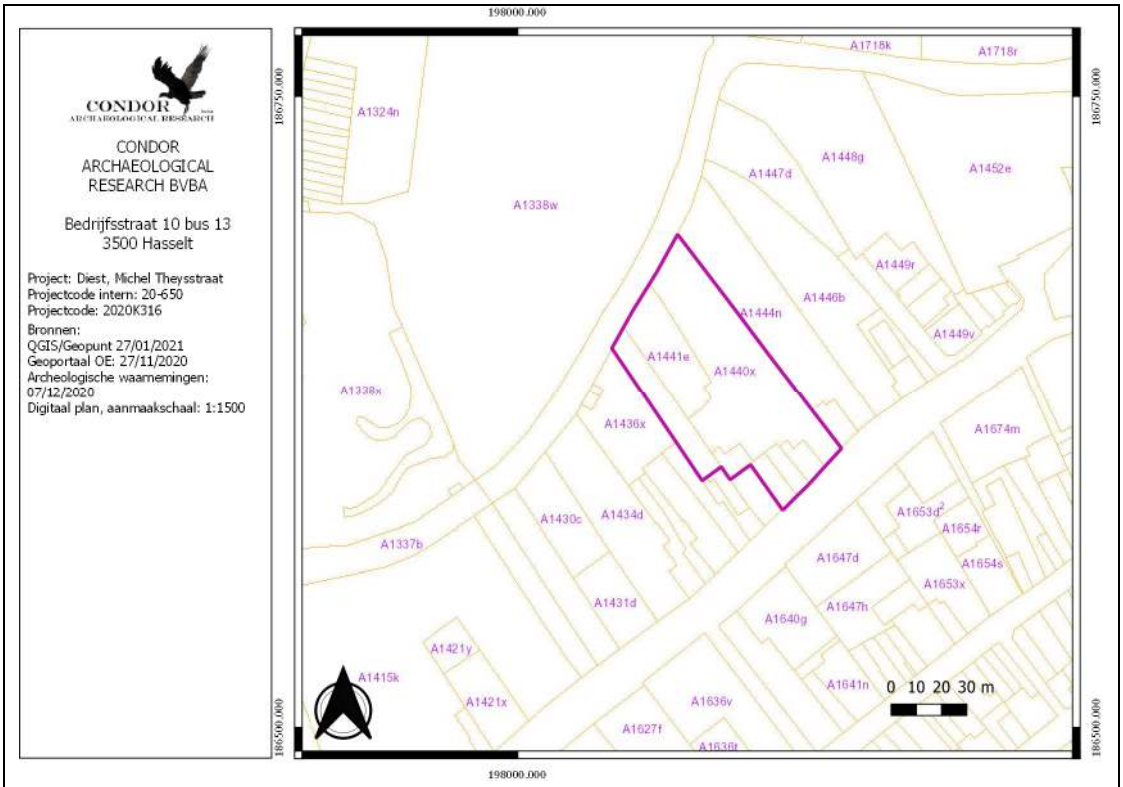

Topografische kaart

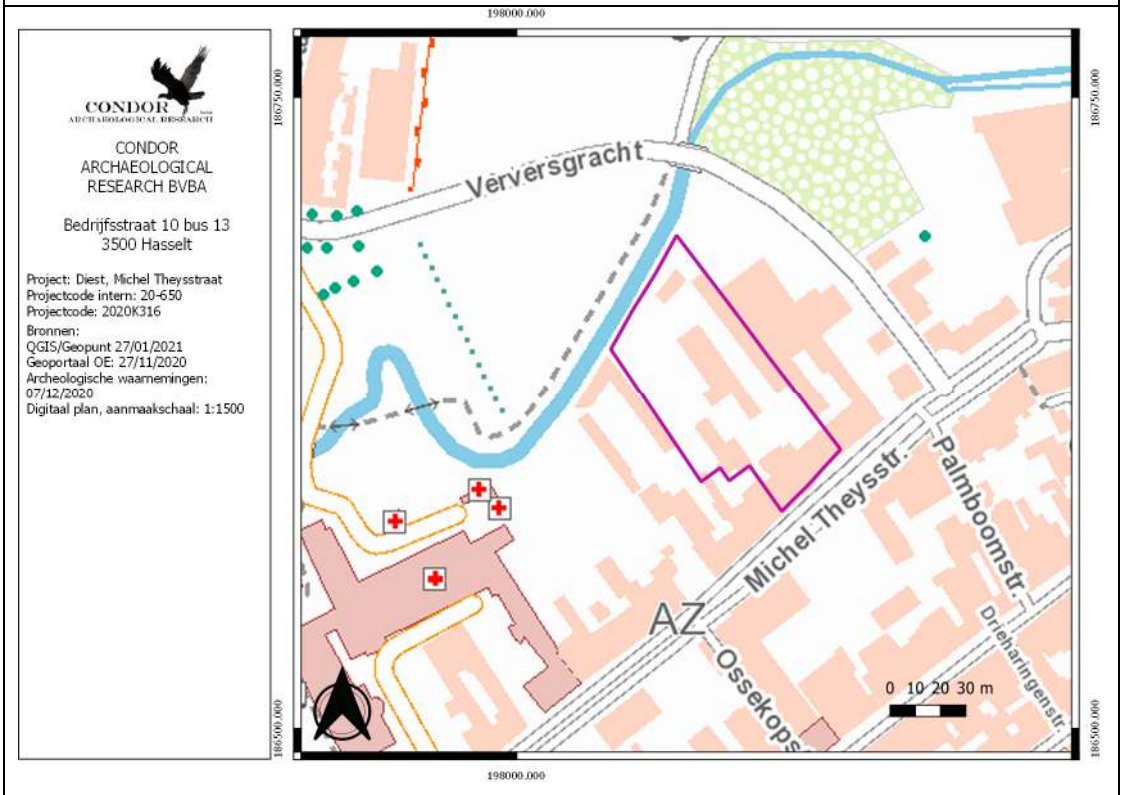

Datum uitvoering	7/12/2020 – 11/12/2020

3 Beschrijvend gedeelte

3.1. 07/12/2020

3.1.1. Algemene gegevens

Personele Inzet:	Tom Deville (erkend archeoloog) Glenn De Nutte (erkend archeoloog) Sara Houbrechts (archeoloog) Sven (Van Eycken Trans, graafmachinist)
Weersomstandigheden	Zonnig, koud
Geraadpleegde specialisten	/
Bezoek	Opdrachtgever

3.1.2. Werkzaamheden

De vloerplaten waren op de gevraagde locaties geslopen en open gebroken.

Vandaag werden de werkputten 1 tot en met 4 aangelegd en afgewerkt.

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording

Voor de aanleg van de vlakken werd gekozen om de, naar ons inzicht, jonge ophoogpakketten niet te onderzoeken door hier een vlak op aan te leggen. Deze komen voldoende aan bod in de profielen.

In werkput 1 is in boring onder het profiel gezet om ook dieper liggende lagen te documenteren.

Opvallend is de heterogeniteit van de lagen in de werkputten. Het is moeilijk om lagen aan elkaar te koppelen. We hebben werkput 1 laten open liggen, maar zelfs dan nog laten texturele verschillen of een andere densiteit aan insluitsels het moeilijk toe om conclusies te trekken.

3.2. 08/12/2020

3.2.1. Algemene gegevens

Personele Inzet:	Tom Deville (erkend archeoloog) Glenn De Nutte (erkend archeoloog) Sara Houbrechts (archeoloog) Sven (Van Eycken Trans, graafmachinist)
Weersomstandigheden	Zonnig, koud
Geraadpleegde specialisten	/
Bezoek	/

3.2.2. Werkzaamheden

Vandaag zijn de werkputten 5, 6, 7 en 8 onderzocht. In werkput 7 is wel enkel vlak 1 aangelegd.

3.2.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording

In de werkputten 5 en 6 is het eerste vlak aangelegd op het ogenblik dat zich een greppelachtig spoor aflijnt. Beide putten zijn later verdiept tot in de natuurlijke moederbodem. In werkput 8 werd het vlak aangelegd in de natuurlijke moederbodem. Opvallend is de dikte van de ophoogpakketten. Het enige spoor in het vlak is gecoupeerd.

3.3. 09/12/2020

3.1.1. Algemene gegevens

Personele Inzet:	Tom Deville (erkend archeoloog) Glenn De Nutte (erkend archeoloog) Sara Houbrechts (erkend archeoloog) Sven (Van Eycken Trans, graafmachinist)
Weersomstandigheden	Zonnig, Koud

Geraadpleegde specialisten	/
Bezoek	/

3.1.2. Werkzaamheden

Vlak 2 in werkput 7 werd aangelegd. Daarnaast werden de werkputten 9, 10 en 11 onderzocht. In werkput werden 2 vlakken aangelegd.

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording

De werkputten 7 en 9 zijn erg interessant. Ook hier tekent zich een perceelsgreppel af. Percelen moeten vroeger identiek zijn geweest aan de situatie zoals vandaag de dag aan de Michel Theysstraat. In werkput 7 moet nog een derde vlak aangelegd worden, de onderzijde is nog lang niet bereikt.

In werkput 10 zijn de eerst muurresten aangetroffen. In de muren is enkel Diestiaan zandsteen gebruikt.

3.4. 10/12/2020

3.1.1. Algemene gegevens

Personele Inzet:	Tom Deville (erkend archeoloog) Glenn De Nutte (erkend archeoloog) Sara Houbrechts (archeoloog) Koen (Van Eycken Trans, graafmachinist)
Weersomstandigheden	Zwaar bewolkt, Koud
Geraadpleegde specialisten	/
Bezoek	Agentschap Onroerend Erfgoed Prov. Antwerpen (Mevr. S. Hertoghs) IOED Regionaal landschap Voorkempen (Mevr. L. Dierckx) Opdrachtgever

3.1.2. Werkzaamheden

De profielen in 10 en 11 zijn afgewerkt zodat deze gedempt konden worden. Er is een derde vlak in werkput 7 aangelegd. Werkput 12 en 13 zijn aangelegd. In werkput 12 momenteel 1 vlak, morgen nog verdiepen. Werkput 13 in twee vlakken.

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording

Steeds meer muuresten. Bijna allemaal dezelfde oriëntering. Enkel in werkput 13 een afwijkende oriëntatie vast gesteld. In werkput 12 is de muur beduidend jonger. De zwarte humeuze laag in werkput 11 (S1103) kan ook herkend worden in werkput 10, 7, en 13. In werkput 7 zijn hier resten in aangetroffen die laat middeleeuws en mogelijk uit het begin van de late middeleeuwen dateren.

3.5. 11/12/2020

3.1.1. Algemene gegevens

Personele Inzet:	Tom Deville (erkend archeoloog) Glenn De Nutte (erkend archeoloog) Sara Houbrechts (archeoloog) Patrice (Van Eycken Trans, graafmachinist)
Weersomstandigheden	Koud, regenachtig
Geraadpleegde specialisten	/
Bezoek	/

3.1.2. Werkzaamheden

Werkput 12 werd verdiept en proper gezet. Profiel in werkput 7 werd gedocumenteerd, werkput 14 werd onderzocht.

3.1.3. Strategische keuzes en inhoudelijke verantwoording

Bij verdiepen van werkput 12 verrassende resultaten. De werkput wordt gedomineerd door muurresten. In het profiel blijkt S1103 tegen de muur aan te liggen. Muur is hierdoor mogelijk erg oud. Ter plaatse van het huis uit 1666 is een bakstenen vloer aangetroffen.